

แนวโน้มพัฒนาการของโลกและ
ประเทศไทยในอนาคต (2563)
กับการพัฒนาการเรียนการสอนของ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย พันธุเสน

คณะเศรษฐศาสตร์

แนวโน้มพัฒนาการของโลกและประเทศไทยในอนาคต (2563)

กับการพัฒนาการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร. อภิชัย พันธุ์เสน

คณะศิริราชสัสดร

ChangeFusion

เครือข่ายจิตอาสา
VolunteerSpirit Network

เนื้อหาทั้งหมดใน OpenBase ถูกเผยแพร่ภายใต้สัญญาอนุญาต Creative Commons Attribution-Noncommercial-Share Alike 3.0 Unported License ท่านสามารถนำไปใช้ได้และเผยแพร่ต่อได้ โดยต้องอ้างอิงแหล่งที่มา หัวหน้าไปใช้เพื่อ
การค้า และต้องใช้สัญญาอนุญาตเดียวกันนี้เมื่อเผยแพร่วงงานที่ตัดแปลง เว้นแต่จะระบุเป็นอย่างอื่น

กำนำ

มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันการศึกษา ระดับสูง ของสังคมที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปตามสภาพ เกษธกิจ การเมือง สังคม และกาลเวลา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งได้ก่อตั้งมาเป็นระยะเวลา 53 ปี ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในช่วงปัจจุบันมหาวิทยาลัย เริ่มอยู่ในช่วงเวลาของgxonomy ตัวครั้งใหญ่ ซึ่งเป็นgxonomy ตัวที่จะต้องใช้เวลาต่อเนื่องและยาวนาน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้มอบหมายให้ รองศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย พันธุ์เสน แห่งคณะเศรษฐศาสตร์ เป็นผู้ศึกษาว่า ในอนาคตประเทศไทยจะมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมไปในทิศทางใด เพื่อมหาวิทยาลัยจะได้กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย ให้อย่างสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น ซึ่งผู้วิจัยก็ให้เสนอรายงานวิจัยดังที่ปรากฏในเอกสารเล่มนี้

ฝ่ายวิชาการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะ เป็นข้อมูลที่คืออย่างยิ่งในการกำหนด ทิศทางของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในอนาคต จึงได้ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย พันธุ์เสน ที่ได้กุศลและเวลาคำแนะนำการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ และขอขอบคุณมหาวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนการดำเนินการ ครั้งนี้มาโดยตลอด

(ศาสตราจารย์ เกษิก เกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

แนวปัญญาการสอนlogicและปราช์ไทยในอนาคต (2563)

กิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดร. ยงค์ชัย พันธุ์เสถียร

คณะศรีปทุมศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คำนำ

รายงานฉบับนี้เขียนขึ้นมาในช่วงระยะเวลาสั้น เพื่อจุดมุ่งหมายที่จะใช้เป็นการเปิดประเด็นให้มีการอภิปรายในหัวข้อที่เกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในอนาคต ดังนั้น จึงมิได้มุ่งหวังให้เป็นคำตอบสำเร็จรูปแต่ประการใด

ในการศึกษาตั้งกล่าว ได้เริ่มในบทที่ 1 จากการวิเคราะห์แนวโน้มความเป็นไปได้ของพัฒนาการของโลก วัตถุประสงค์ในการพิจารณาเรื่องนี้ เพื่อจะพิจารณาดูว่า ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกของประชาคมโลก ประเทศไทยจะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมไปในทิศทางใด การศึกษาแนวโน้มตั้งกล่าวที่มิได้เป็นการพยากรณ์ แต่เป็นการพิจารณาถึงแนวโน้มที่เป็นไปได้ แหล่งแนวโน้มที่ผิบประมาณนี้เพื่อที่จะให้การศึกษาให้มีล้วนสำคัญที่จะช่วยให้แนวโน้มที่ผิบประมาณเป็นจริงขึ้นมาได้ เป็นการเลือกอนาคตของประเทศไทย แทนที่จะให้ทุกกลุ่มทุกอย่างถูกกำหนดจากปัจจัยภายนอกโดยสั้นเชิง

หลังจากพิจารณาแนวโน้มของโลกแล้ว จะได้พิจารณาในบทที่ 2 ถึงการพัฒนาของเศรษฐกิจไทยกับแนวโน้มในอนาคต เพื่อจะศึกษาว่า แนวโน้มของเศรษฐกิจไทยที่ผิบประมาณคร่าวๆจะเปลี่ยนไปในทิศทางใด บทที่ 3 จะพิจารณาถึงลักษณะการวิเคราะห์ ของการศึกษาว่า การจัดการศึกษาในอนาคตมีปัญหาข้อเสนอและข้อจำกัดอย่างไรบ้าง จะได้ทราบว่า จะจัดการศึกษาอย่างไรถึงจะมีผลต่อการเลือกอนาคตที่ผิบประมาณได้ หลังจากนี้ก็จะพิจารณาข้อเสนอของประเทศไทยต่างๆ ในเรื่องเชิงและแบบบิบิฟิค

ในบทที่ 4 สุดท้ายจะเป็นการพิจารณาถึงแนวทางการศึกษาของไทยที่ควรจะจัดเพื่อรับกับรูปแบบการพัฒนาที่ผิบประมาณในอนาคต หลังจากนี้ก็จะพิจารณาถึงการศึกษาที่จัดโดยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยวิเคราะห์จากข้อได้เปรียบและความจำกัดทางทรัพยากรและประสบการณ์ในอดีต ซึ่งจะนำไปสู่ประเด็นที่จะเปิดให้มีการอภิปรายถกเถียงกันต่อไป

ผู้เขียนขอขอบคุณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ช่วยอุดหนุนสถาบันฯ ในการใช้ชีวิตในประเทศไทยนี้ เป็นจำนวนเงินที่มาก่อนมาก และขอขอบคุณผู้ช่วยวิจัย ศือคุณอรุณพร เตชะวัฒนาครร และคุณบริหารณ์ อุ่นเกยม รวมทั้งคุณพัชรา บุญชู ผู้มีพารายงานฉบับนี้ ถ้าจะมีประโยชน์ น้างจากงานนี้ขอให้เป็นผลแก่การศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในอนาคต ส่วนความผิดพลาดทั้งหมด เป็นของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว

อภิเชีย พันธุ์เส็น

คณะศิรษะธรรมศาสตร์ ธรรมศาสตร์

20 พฤษภาคม 2530

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	i
สารบัญ	ii
รายชื่อตาราง	iii
รายชื่อภาพ	iv
บทที่ 1 การศึกษาและพัฒนาการของโลก	
1.1 ความนำ	1
1.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อแนวโน้มของโลกในอนาคต	2
1.3 กลุ่มประเทศในโลก	3
1.4 ภูมิภาคต่าง ๆ におけるการพัฒนาเศรษฐกิจ	5
1.5 อนาคตที่เป็นผลต่อเนื่องมาจากอดีต	6
1.6 การวิเคราะห์ปัญหาตามแนวทางของกลุ่มนักวิชาชีพนิตย์รุป และวิเคราะห์เชิงลึก	12
1.7 แนวโน้มที่เป็นไปได้ของอนาคตที่วิเคราะห์จากประวัติศาสตร์	15
1.8 ประเทศไทยอยู่ตรงไหนของความเปลี่ยนแปลงนี้	23
บทที่ 2 สภาพเศรษฐกิจของไทยและแนวโน้มในอนาคต	
✓ 2.1 แนวโน้มการซับซ้อนตัวของเศรษฐกิจไทย	27
✓ 2.2 ยุทธศาสตร์และยุทธวิธีการพัฒนาที่ผิดพลาด	29
2.3 อุตสาหกรรมส่งออก	34
2.4 อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	42
✓ 2.5 ผลลัพธ์หมายจากการไม่ปรับตัวกิจกรรมในภาคการผลิต	46
✓ 2.6 ยุทธศาสตร์ของการพัฒนาแบบใหม่	47
บทที่ 3 การศึกษา ปัญหา ข้อเสนอ และข้อดีข้อด้อย	
3.1 การครอบจักรภูมิการศึกษาจากตะวันตก	53
3.2 การศึกษาครรภ์ของ	55

3.3 ปัจจัยเด่นสำคัญทางประการเกี่ยวกับการศึกษาในอนาคต	57
3.3.1 การครอบงำทางวัฒนธรรม	58
3.3.2 การศึกษาคุณธรรมและจริยธรรม	59
3.3.3 การขยายตัวขององค์ความรู้อย่างรวดเร็ว	60
3.3.4 มีภาระการวางแผนงานของผู้ที่มีการศึกษาในปัจจุบัน	62
3.3.5 การศึกษาตลอดชีวิต	63
3.4 แนวโน้มการจัดการศึกษาในอนาคต (ปี 2543 และหลังจากนั้น)	
ของประเทศไทยในกลุ่มอาเซียนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	64
3.4.1 ข้อเสนอของอสเตรเลีย	65
3.4.2 ข้อเสนอของอินเดีย	66
3.4.3 ข้อเสนอของญี่ปุ่น	67
3.4.4 ข้อเสนอของมาเลเซีย	68
3.4.5 ข้อเสนอของเวียดนาม	68
3.4.6 ข้อเสนอของฟิลิปปินส์	68
3.4.7 ข้อเสนอของเกาหลี	70
3.4.8 ข้อเสนอของเวียดนาม	71
บทที่ 4 การจัดการศึกษาและหลักสูตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในอนาคต	
4.1 แนวโน้มในอนาคตเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของไทย	73
4.2 สรุปประเด็นของการศึกษาที่ควรจะจัดขึ้นในอนาคต	77
4.3 ทิศทางการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนของ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในอนาคต	79
4.4 บทสรุปท้าย	83
บรรณานุกรม	85

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	แนวโน้มของอัตราความจำเวิญของผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ (2493-2525)	7
ตารางที่ 2	แนวโน้มรายได้ต่อหัวประชากรในปี พ.ศ. 2493-2523	10
ตารางที่ 3	รายได้ของครอบครัว และการกระจายรายได้ระหว่างปี 2518-2563	21-22
ตารางที่ 4	อัตราการว่างงานและการคาดคะเนการว่างงาน ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ (2518-2543)	28
ตารางที่ 5	รายได้ประชาชาติจำแนกตามภาคเศรษฐกิจและอัตราก্�仲ตัวเฉลี่ยต่อปีในราศีคงที่ พ.ศ. 2515	30
ตารางที่ 6	รายได้ต่อหัวของผู้ที่ทำงานในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ	31
ตารางที่ 7	สัดส่วนของสินค้าออกจำแนกโดยภาคเศรษฐกิจ (2511-2528)	36
ตารางที่ 8	สัดส่วนของอุตสาหกรรมส่งออกที่ได้มาตรฐานทั่วโลก (2516-2528)	38
ตารางที่ 9	ตัวชี้มั่นคงภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ผ่านมาแล้ว	40
ตารางที่ 10	ดุลการท่องเที่ยวในระยะปี พ.ศ. 2520-2528	43

รายชื่อภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 อนาคตที่เป็นไปได้จากการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ 2523-2563 15-16

บทที่ 1

การศึกษาและพัฒนาการของโลก

1.1 ความนำ

การศึกษาเป็นขบวนการที่ส่งผ่านวัฒนธรรม ศิลป วิทยาการ ทักษะ ประสบการณ์ของสังคมมนุษย์ในอดีตพร้อมทั้งสร้างเสริมวัฒนธรรม ศิลป วิทยาการ ทักษะและประสบการณ์ใหม่ไปให้ชนรุ่นต่อไปในสังคมเพื่อการพัฒนาสังคมมนุษย์ที่ดีกว่าที่เคยเป็นในอดีต และเพื่อให้สามารถใช้ในสังคมสามารถดำรงตนอย่างมีความสุขความสุขด้วยสันมาชีนในอนาคตได้มากกว่าบรรพบุรุษ ในอดีตในยุคที่การศึกษาสามารถที่จะมีส่วนในการกำหนดชีวิตในอนาคตของมนุษย์ชาติเอ้าไว้ได้

ขณะเดียวกันจะต้องไม่ลืมว่าการศึกษาเป็นแต่เพียงระบบช่วยในการนำไปสู่ความสำเร็จในโครงสร้างทางสังคมเศรษฐกิจการเมืองของประเทศไทย ในโครงสร้างดังกล่าวย่อมมีกลุ่มคนผู้ได้รับผลประโยชน์จากการดำรงอยู่ของสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน และมีผู้เสียผลประโยชน์ กลุ่มผู้ที่ได้ผลประโยชน์นั้นก็จะต้องการรักษาสถานะภูมิเดิมเอาไว้ และมักจะเป็นผู้ที่มีอิทธิพลทางการเมืองและเศรษฐกิจในโครงสร้างของสังคมปัจจุบัน บุคคลเหล่านี้ย่อมต้องการใช้การศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการรักษาสถานะภูมิเดิมเอาไว้ แล้วก็จะให้ดำรงอยู่ ดังนั้นแทนที่จะเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำสังคมไปสู่สังคมที่ดีกว่า สำหรับทุก ๆ คน การศึกษาอาจจะถูกใช้เป็นเครื่องมือเพื่อรักษาสถานะภูมิเดิมของกลุ่มนบุคคลที่มีอำนาจทางการเมืองและเศรษฐกิจในสังคมตัวเองที่เป็นได้ และถ้าหากพิจารณาถึงความลับเฉพาะในระดับโลก ชนเผ่าที่มีอำนาจในการตัดสินใจในการรักษาผลประโยชน์นั้นร่วมกันของกลุ่ม ส่วนบุคคล หรือบางที่มีการอ้างในนามของพัฒนาประเทศอันเป็นผลประโยชน์ของประเทศไทย สังคมต่อมาจะต้องมีผลกระทบต่อมวลชนของทั่วโลก ได้กระทำการในลักษณะที่ส่งผลต่อภาวะวิกฤติแห่งเงื่อนไขในการดำรงอยู่อย่างมีความสงบสุขของสังคมมนุษย์ แนวโน้มที่จะเกิดสังเวยอาชญากรรมเชิงมีผลในการกำจัดล้างมนุษย์ชาติทั้งมวล แนวโน้มการเสื่อมโภคภัยของ

ส่วนแผลล้อมและระบบภูมิคุ้มกันทางชีวภาพของโลก ตลอดจนการปราบปรามตัวของโรคภัยไข้เจ็บชนิดใหม่ซึ่งคุกคามต่อความอุดมสมบูรณ์ของมนุษย์ชาติ ปรากฏการณ์เหล่านี้ Profesor Hughes (Hughes : 1985 หน้า 25-26) ได้ชี้ให้เห็นว่าการตัดสินใจที่อาจจะส่งผลกระทบในลักษณะดังกล่าวมีนั้น ดูเหมือนหนึ่งว่าคนธรรมดางามมักจะไม่สามารถรับไม่ถูกพิพากษาไปเปลี่ยนแปลงได้เช่น ประจญ์เดินทางไปศูนย์ควบคุมเพื่อไม่เสื่อมเสื่อ ถ้าหากการศึกษาไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเลือกที่ดีกว่าของมนุษย์ชาติได้ และถ้าการศึกษาไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการที่จะช่วยให้มนุษย์มีส่วนร่วมในการตัดสินเลือกอนาคตที่ดีกว่า การศึกษานี้ก็มีประโยชน์ไม่มาก ดังนั้นหน้าที่สำคัญที่สุดของการศึกษาจึงเป็นเรื่องของการเน้นชีดความสามารถในการเลือกอนาคตที่ดีกว่าของมนุษย์ชาติ *

ตามนัยยะดังกล่าวจะเห็นได้ว่าบทบาทที่เด่นของการศึกษา คือการช่วยเสริมสร้างความสามารถในการที่จะเลือกอนาคตที่ดีกว่าของสังคมมนุษย์แต่ขณะเดียวกันการศึกษาก็อาจจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการรับใช้พลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการเมืองของคนบางพวกบางกลุ่มในสังคมด้วย ดังนั้นจึงจะต้องใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการที่จะช่วยปลดปล่อยตัวเองออกจากภาระสภานะภาระเป็นระบบข้อห้อรับใช้พลประโยชน์ของคนกลุ่มน้อย และขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้มนุษย์ได้มีวิจารณญาณที่ดีกว่าในการเลือกสังคมที่ดีกว่าสำหรับเขานอนอนาคต

1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของโลกในอนาคต

จะเป็นการมองปัญหาอย่างตื้นเกินไปว่า ถ้าหากสามารถจัดการศึกษาได้ดีแล้วมีประสิทธิภาพแล้วมนุษย์ย่อมมีวิจารณญาณในการเลือกอนาคตที่ดีกว่าได้เอง ถึงแม้จะมีส่วนใหญ่ของมนุษย์แต่เป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น ก็งั้นพระอนาคตตามที่ได้เกิดขึ้นโดยฯ แต่ผลจากการวิพากษากำหนดของความชัดแย้งของโครงสร้าง ผลประโยชน์ทางการเมืองและเศรษฐกิจที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน การศึกษาเองก็มีได้มีส่วนในการปรับตัวหรือเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันทีทันใด เพราะโครงสร้างตลอดจนรูปแบบของการการจัดการศึกษาในอดีตย่อมมีผลต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงปัจจัยทางการเมืองและเศรษฐกิจในโลกจะ

มีผลต่ออนาคตของโลกอย่างไร ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกของสังคมโลก แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตของสังคมไทยควรจะเป็นเช่นไร และเมื่อถึงจุดนี้แล้วจะจะได้มีการพิจารณาว่าการศึกษาควรจะจัดให้มีในลักษณะใดเพื่อที่จะป้องกันและเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในสังคมพร้อมกันนี้แก่เสรีมั่นใจว่าแนวโน้มของสังคมที่ปรากฏนาให้ปรากฏเป็นจริง

การวิเคราะห์แนวโน้มของวิถีทางการของสังคมโลกนี้จะใช้ผลการศึกษาของ Samual Cole และ Ian Miles จากผลงานของเขาว่า World Apart : Technolog and North - South Relations in the Global Economy เป็นหลัก (Cole and Miles : 1984) ทั้งนี้เนื่องจากทั้งสองศึกษาแนวโน้มในเชิงปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจของกลุ่มการเมืองและเศรษฐกิจที่สำคัญของโลกอย่างเป็นระบบพร้อมกันนี้แก่ได้ใช้เทคนิคของการพยากรณ์เชิงปริมาณประกอบด้วยการเสนอภาพทางเลือกที่่าจะเป็นไปได้ต่าง ๆ ในอนาคต มาเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงแนวทางที่อาจจะเป็นการพัฒนาของสังคมโลกในอนาคต (2563) ในความหมายที่มีให้เป็นภารণากรณ์อนาคตแต่ในลักษณะที่การศึกษาการเข้าใจโครงสร้างของปัจจัยสำคัญตลอดจนปัญหาที่ดำรงอยู่อาจจะช่วยให้มีการผลักดันแก้ไขปัญหาไปสู่อนาคตที่พึงปรารถนาได้ ตัวองค์ความรู้และการศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยผลักดันในอนาคตของโลกเป็นไปในทิศทางที่พึงปรารถนาด้วย

1.3 กลุ่มประเทศในโลก

ในการศึกษาดังกล่าว Cole และ Miles ได้แบ่งโลกออกเป็นกลุ่มประเทศใหญ่ ๆ 7 กลุ่ม ตามลักษณะการเมืองและเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกัน

1.3.1 กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยประเทศพัฒนาแล้วในโลก series 6 ประเทศ คือ สหพันธ์รัฐเยอรมันนี อุปถัมภ์ เนเธอร์แลนด์ สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ และสหราชอาณาจักร 미국 ประเทศเหล่านี้ ล้วนเป็นประเทศที่ใช้ระบบทุนนิยมเบ็นหลักในการดำเนินชีวิตทางเศรษฐกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อประชากรสูงที่สุดและใช้วิถีทางการในการผลิตที่ก้าวหน้ามากที่สุด

1.3.2 กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมที่เหลือแล้วไม่ได้สังกัดค่ายสัมคมนิยม ประกอบด้วย ออสเตรเลีย ออสเตรีย เบลเยียม -canada เดนมาร์ก ฟิลแลนด์ ฝรั่งเศส ไอร์แลนด์ อิตาลี นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ ออฟริกาใต้ และสหราชอาณาจักร กลุ่มประเทศเหล่านี้มีรายได้ประชากรต่อหัวที่ต้องกว่ากลุ่มแรก ประกอบกับเทคนิคในการผลิตซึ่งไม่ก้าวหน้าเท่ากลุ่มแรก แต่ที่เหมือนกันคือมีสวัสดิการดีพอสมควรและค่าแรงสูง ข้อนี้ทำให้ประเทศเหล่านี้เสียเบริกในเรื่องการแข่งขันกับประเทศกลุ่มที่ 1 และประเทศกลุ่มที่เรียกว่า กลุ่มนักพนักงานใหม่ ซึ่งอยู่ในกลุ่มที่ 4 ดังจะได้กล่าวต่อไป

1.3.3 กลุ่มสัมคมนิยมยุโรปตะวันตก ประกอบด้วย บุล加รีเชีย เช็คโกสโล-ราเกีย สาธารณรัฐประชาชนปัตย์เยอรมันนี โปแลนด์ สหภาพสัมคมนิยมรัสเซีย และยูโก-สลาเวีย กลุ่มประเทศเหล่านี้ต่างเน้นอัตลักษณ์เศรษฐกิจแบบสัมคมนิยม และมีการวางแผนจากส่วนกลาง

1.3.4 ประเทศพัฒนาใหม่ ซึ่งประกอบด้วย อาเจนตินา บราซิล ชิลี โคลัมเบีย ภรรยา ช่องทาง อิสราเอล สาธารณรัฐเกาหลี เม็กซิโก ปอร์ตุเกส เปรูโตริโก สิงคโปร์ สเปน ไต้หวัน และตุรกี เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเทศเหล่านี้เป็นประเทศที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ค่อนข้างรวดเร็ว และสามารถเจาะตลาดเข้าไปสู่ตลาดในประเทศพัฒนาในกลุ่มที่ 1 และ 2 ได้ เนื่องจากวิถีการที่ใช้ไม้ล้าหลังมากไปกว่า ประกอบกับค่าแรงงานยังค่อนข้างต่ำ จึงสามารถแข่งขันได้ ประเทศหลายประเทศใน拉ตินอเมริกา เช่น อาเจนตินา บราซิล ชิลี โคลัมเบีย และเม็กซิโก ในปัจจุบันล้วนแต่ประสบภาวะการณ์หันล้มเหลวหนัก ก่อให้เกิดความชงจังหวันในการพัฒนาอุตสาหกรรม ในขณะที่ประเทศในเอเชียกำลังเติบโต ไปด้วยดีไม่มีปัญหา

1.3.5 เป็นกลุ่มผู้สั่งออกนโยบายมั่นรายใหญ่ของโลก ซึ่งประกอบด้วย อัลจีเรีย อิหร่าน อิรัก คูเวต ลิเบีย ไนจีเรีย ชาอดีอารเบีย และเวเนซูเอลา ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันทางฐานะเศรษฐกิจพอสมควร เป็นต้นว่า คูเวตเป็นประเทศที่ร่ำรวยที่สุด ส่วนไนจีเรียขาดจนที่สุด แต่ที่เหมือนกันคือประเทศไทยเหล่านี้มีรายได้หลักจากการส่งน้ำมันออก

1.3.6(ก) ประกอบด้วยประเทศกำลังพัฒนาทุกประเทศ และมีได้สังกัด

ค่ายสังคมนิยมโดยตรง กระจายอยู่โดยทั่วไปในแอเชีย อาฟริกา และลาตินอเมริกาเป็นส่วนใหญ่ ประเทศไทยรวมอยู่ในกลุ่มนี้ด้วย เป็นที่ร่ำสังเกตว่า กลุ่มนี้มีความหลากหลายมากพอสมควร เพราะบางประเทศก็อาจมีฐานะที่ดีกว่า เช่น ประเทศไทยย่อมเจริญกว่าหลายประเทศในอาฟริกา และแอเชียได้ อันเดียวเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และมีการพัฒนาวิทยากรที่ก้าวหน้าแต่ประชารส่วนใหญ่ขาดจน เป็นต้น

1.3.6(ข) ประเทศไทยสังคมนิยมที่อยู่ในกลุ่มกำลังพัฒนา ซึ่งประกอบด้วยอาฟกานิสถาน อัลบานี แองโกลา เขมร สาธารณรัฐประชาชนจีน คิวบา สาธารณรัฐประชาธิปไตย เกาหลี สาธารณรัฐประชาชนประชาธิปไตยลาว มองโกเลีย โนร์เวย์ โรมาเนีย เวียดนาม สาธารณรัฐประชาชนประชาธิปไตยเยเมน

กลุ่มประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ต่างก็จำเป็นที่จะต้องพยายามที่จะแก้ปัญหาเศรษฐกิจของตนเองและในกระบวนการแก้ปัญหาดังกล่าว ก็อาจจะมีการขัดแข้งกันในด้านผลประโยชน์ ซึ่งนำไปสู่การใช้กฎหมายในการพัฒนาและแก้ปัญหาที่ต่างกัน อันเป็นต้นเหตุของการลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงอนาคตทางเศรษฐกิจการเมืองของสังคมเศรษฐกิจของโลก

1.4 ทฤษฎีต่าง ๆ ของนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ *

วิถีทางการของสังคมเศรษฐกิจโลก ในลักษณะของความสัมพันธ์ในการเศรษฐกิจโดยมีแนวทางในการอธิบายกิจกรรมหรือความสัมพันธ์ในทางเศรษฐกิจ 3 แนวทางใหญ่ ๆ ซึ่งอธิบายโดยย่อได้ 3 แนวทางด้วยกัน

1.4.1 อนุรักษ์นิยม ซึ่งอธิบายได้ง่าย ๆ ว่าเป็นนโยบายเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม และใช้นโยบายการเงินในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ มีแนวคิดแบบอนุรักษ์นิยม และส่งเสริมปัญญาสังคมโดยยกย่องปัจจุบันเป็นหลัก โดยที่สนับสนุนให้เอกชนมีอิสระสร้างงาน ในการดำเนินการทุกอย่างเต็มที่ แต่ในขณะเดียวกัน ก็ยังจำเป็นต้องมีหน่วยงานกลางของรัฐ เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ของปัจจุบัน

1.4.2 แนวทางปฏิรูป ความคิดแนวนี้จัดอยู่ในประเทศ เคนเน็ตใหม่ (neo-Keynesian) และโครงสร้างนิยม ปัญญาชนแนวปฏิรูปจะสนับสนุนอุดมการณ์สังคม

นิยมประชาธิปไตย เกี่ยวกับการวางแผนของรัฐ ในส่วนที่เป็นสวัสดิการใช้ระบบเศรษฐกิจแบบผสม และมีรูปแบบทางการเมืองที่มีผลกระทบมากกว่าพรรคเดียว

1.4.3 แนวคิดแบบลึก (Radical) เป็นแนวความคิดในแนวทางทฤษฎีพึงพาและการใช้แนวทางวิเคราะห์แบบมาร์กซิสม์ในการวิเคราะห์ปัญหาของโลก ความคิดแนวนี้เน้นเรื่องการต่อรองอย่างการครอบงำ และการขุดรื้ด โดยอยู่บนฐานของแนวความคิดในเรื่องความเสมอภาค และสันธรรมปรัชญาเช่นความเป็นธรรมจะมีขึ้นเนื่องจากผลิตช้าชั่ง เป็นการเสริมโครงสร้างที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงในสังคม และความสัมพันธ์ทางสังคมในรูปของความขัดแย้ง

แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทั้ง 3 แนวทางนี้จะเป็นเครื่องมือในการอธิบายภัยสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประเทศต่าง ๆ ในโลก 7 กลุ่มที่กล่าวมาแล้ว อันจะนำไปสู่ของพัฒนาการขึ้นต่าง ๆ ของเศรษฐกิจโลกในอนาคต

1.5 อนาคตเป็นผลต่อเนื่องมาจากอดีต

การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ย่อมหนีไม่พ้นวิถีของการของ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอดีต ดังนั้น จังควรจะได้พิจารณาถึงแนวโน้มการขยายตัวของโลกในอดีต ดังนั้น จังควรจะได้พิจารณาถึงแนวโน้มการขยายตัวของโลกในอดีตโดยเริ่มจากหลังสังคրามโลก ครั้งที่ 2 (2488) เป็นต้นมา ถ้าหากจะวิเคราะห์ดูอัตราการเจ้าเริ่มของเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศต่าง ๆ อาจแสดงได้ตามตัวเลขในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1

แนวโน้มของอัตราจำเริญของผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ

(2493-2525)

กลุ่มประเทศ ⁽⁴⁾	2493-2503	2503-2508	2508-2513	2513-2523	2525
ประเทศไทย ⁽¹⁾	3.8 ⁽¹⁾	5.3	4.9	3.2	-0.2
ประเทศไทยมีการวางแผนเศรษฐกิจรวม -		6.2 ⁽²⁾	7.2 ⁽²⁾	6.4 ⁽²⁾	1.9 ⁽³⁾
อาฟริกาและสหประชาติ	3.6	5.0	4.9	3.4	4.0
ตะวันออกกลางและอาฟริกาเหนือ	5.1	6.4	9.4	4.9	-
เอเชียตะวันออกและแปซิฟิก	5.2	5.5	8.0	8.2	4.2
เอเชียใต้	3.8	4.3	4.9	3.2	3.5
拉ตินอเมริกาและแคริบเบียน	6.1	7.5	6.5	6.0	-1.2
ยุโรปตะวันตก	5.3	5.2	6.1	4.6	2.2

หมายเหตุ⁽¹⁾ 2508-2513⁽²⁾ ถ่วงน้ำหนักโดยอัตราความจำเริญของแต่ละประเทศ⁽³⁾ ตัวเลขในปี 2524⁽⁴⁾ ตัวเลขในแต่ละภูมิภาคอาจจะแตกต่างกันไปตามแหล่งข้อมูลของตัวเลขเหล่านี้แหล่งที่มา

World Bank (1980) World Table (2nd edn); World Bank

Bank Development Report (1982), Washington, IBRD, and

World Economics Survey (1981-1982).

ถ้าจะแบ่งโลกออกเป็นช่วงเวลาต่าง ๆ ตึ้งแต่หลังสังคระบนโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา อาจจะกล่าวได้ว่า ในระหว่างปี พ.ศ. 2488-2498 เป็นช่วงที่อาจจะเรียกว่า พื้นดินจากภาระสังคระบน ระหว่างปี พ.ศ. 2498-2507 อาจจะกล่าวได้ว่าเป็นช่วงของการ รับเรียนทางเศรษฐกิจที่ค่อนข้างมั่นคงตั้งแต่ปี 2508-2515 เป็นการ รับเรียนทางเศรษฐกิจแต่เริ่มขาดเสียหาย และตั้งแต่ปลายปี 2516 จนถึงปัจจุบัน อาจจะเรียกได้ว่าเป็นภาวะ วิกฤตในทางเศรษฐกิจ

จะเห็นได้ว่าประเทศไทย ๆ กลุ่มนี้แนวโน้มคล้ายคลึงกันหมด จะแตกต่างกันบ้างตามขนาดของการเปลี่ยนแปลงเท่านั้น จะเห็นได้ว่า ในช่วงปี 2513-2523 อัตราการ รับเรียนทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ส่วนที่ผันผวนแล้ว เริ่มเพิ่มไปอัตราลด และเศรษฐกิจได้หดตัวลงในปี 2525 ประเทศไทยมีความต้องการวางแผนเศรษฐกิจรวม จะขยายตัวได้เร็วว่าประเทศไทยอยู่ส่วนที่ผันผวนแล้ว แต่ก็มีปัญหาเช่นเดียวกับประเทศไทยอยู่ส่วนที่ผันผวนแล้ว เช่นเดียวกับประเทศไทยอยู่ส่วนที่ผันผวนแล้ว ก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน แต่ไม่รุนแรงนัก เพราะลักษณะของการโตขึ้นอยู่แล้วประเทศไทยที่ขยายตัวเร็วแล้วซัก ตือประเทศไทยกลุ่มผู้ส่งออกน้ำมัน ได้แก่ ตะวันออกกลาง และอาฟริกาเหนือ ซึ่งมีผลสำคัญจากการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันโลกในช่วงต่าง ๆ ประเทศไทยมีอัตราการ รับเรียนทางเศรษฐกิจค่อนข้างจะสูง ระหว่าง พ.ศ. 2508-2523 ซึ่งก็หมายความว่า ในขณะที่โลกกำลังเริ่มประสบภาวะวิกฤตประเทศไทยเหล่านี้ก็ยังอยู่ในเกณฑ์ที่มีปัญหาน้อยกว่า ลักษณะการขยายตัวของลาตินอเมริกา ซึ่งประกอบด้วยประเทศไทยอยู่ส่วนที่ผันผวนใหม่ หลายประเทศไทยมีลักษณะคล้ายคลึงกับประเทศไทยอยู่ส่วนที่ผันผวนแล้ว และมีอัตราการ รับเรียนทางเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ไปต่อน้ำมัน ซึ่งก็มีลักษณะคล้ายกับประเทศไทยอยู่ส่วนที่ผันผวนแล้ว แต่มีอัตราการ รับเรียนทางเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ไปต่อน้ำมัน ในเมืองใหญ่ แหล่งเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ไปต่อน้ำมัน ซึ่งก็มีลักษณะคล้ายกับประเทศไทยอยู่ส่วนที่ผันผวนแล้ว และมีอัตราการ รับเรียนทางเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ไปต่อน้ำมัน ในเมืองใหญ่ แหล่งเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ไปต่อน้ำมัน ซึ่งก็มีลักษณะคล้ายกับประเทศไทยอยู่ส่วนที่ผันผวนแล้ว และ

สกษและตงกส่าวก้าให้การชลอดตัวทางเศรษฐกิจในปีตั้งแต่ 2513 ฝความรุนแรงหรือภัยรากสุ่ม
ยุโรปตอนเหนือ

เมื่อความไม่แน่นอนของความจำเริญทางเศรษฐกิจเริ่มปรากฏตัวขึ้นในต้น
ทศวรรษ 2513 เริ่มมีการตั้งข้อสงสัยกันว่า ลักษณะอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ
โลกที่อยู่ในช่วงทศวรรษที่ 2505-2513 นี้จะเป็นไปได้โดยไม่มีข้อจำกัดหรือแล้วหาก
แนวโน้มเป็นไปในลักษณะดังกล่าวผลลัพธ์จะออกมาเป็นอย่างไร ที่แน่นอนประการหนึ่งคือ
จะมีช่องว่างระหว่างรายได้มากขึ้น ระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนา
จากตัวเลขในตารางที่ 1 ซึ่งให้เห็นว่า ถ้าหากอัตราความเจริญของประเทศในอาฟริกาและ
เอเชียตะวันใต้และเอเชียใต้เป็นไปได้เช่น ช่องว่างระหว่างรายได้จะมากขึ้น และถ้าหาก
ประเทศเหล่านี้พลเมืองเนื้มข้า肉รวดเร็กว่าประเทศกลุ่มนี้ก็แน่นอนว่า จะต้องมีความ
ยากจนเพิ่มอย่างแน่นอน ซึ่งก็เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ในอาฟริกาหลายประเทศ
รวมทั้งบางประเทศในลาตินอเมริกา และเอเชียใต้ เช่นบังคลาเทศ เป็นต้น ดังตัวเลข
ที่แสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

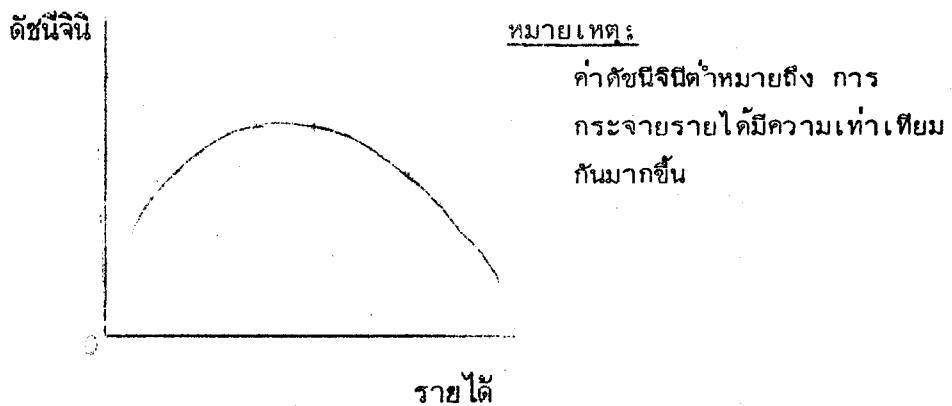
แนวโน้มของรายได้ต่อหัวประชากรปี 2493-2523

กลุ่มประเทศ ⁽⁴⁾	2493-2503	2503-2508	2508-2513	2513-2523
----------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

ประเทศไทยสำหรับรวมที่พัฒนาแล้ว	2.5 ⁽¹⁾	4.0	4.0	2.5
ประเทศที่มีการวางแผนเศรษฐกิจรวม -		4.8 ⁽²⁾	6.7 ⁽²⁾	3.9 ⁽³⁾
อาฟริกาและสหัสวรรษเดิม	1.3	2.4	2.3	1.6
ตะวันออกกลางและอาหรับเมือง	2.6	3.7	6.5	2.7
เอเชียตะวันออกและบริวิค	2.8	2.8	5.4	5.7
เอเชียใต้	1.8	1.9	2.4	1.1
ลัตินอเมริกาและ南北美洲	4.5	6.0	5.0	3.4
ยุโรปตอนใต้	2.4	2.3	3.3	2.9

หมายเหตุและที่มา เมื่อ拿บตารางที่ 1

นอกจากช่องว่างของภาระภาษีได้ระหว่างประเทศแล้ว การกระจายรายได้ภายในประเทศเองก็มีแนวโน้มที่เวลาลงตัวยังคงในประเทศที่กำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาแล้ว จากการศึกษาของ Kuznets, (1955-1963), Paukert (1973) และ Ahuwalia (1979) แสดงถึงแนวโน้มของเส้น U กลับหัวของความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้และการกระจายรายได้ วัดด้วยดัชนีต่าง ๆ เป็นต้นว่า ดัชนี จินี (Gini index)

กล่าวคือ ในชั้นตอนของการพัฒนาเมือง เมื่อการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งว่างระหว่างรายได้จะเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะการพัฒนาในรูปแบบที่ดำเนินอยู่ในประเทศไทยกำลังพัฒนาที่ใช้ระบบทุนนิยมนั้น การระดมทุนเกิดจากการดูดซับส่วนเกินจากภาคเกษตร และมีการกดค่าจ้างแรงงานให้ต่ำ เพื่อให้ในการสหสัมพันธ์เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม ผลก็คือ ทำให้รายได้ของคนในประเทศไทยยังต่ำกว่ามากขึ้น แต่หลังจากพัฒนาไประดับหนึ่งแล้ว การกระจายรายได้อาจจะแนวโน้มที่จะลดความแตกต่างลงภายใต้เงื่อนไขการนำระบบรัฐสวัสดิการเข้ามา เพื่อลดปัญหาซึ่งว่างเหลืองจากการรายได้สูงขึ้นแล้ว

นอกจากซึ่งว่างระหว่างรายได้ของประชาชนในประเทศไทยที่กำลังพัฒนามีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นในช่วงการพัฒนา ก็ปรากฏว่าในประเทศไทยพัฒนาเองก็มีปรากฏการณ์ในทางที่ซึ่งให้เห็นในหลายประเทศก็แนวโน้มที่มีการการกระจายรายได้ที่เหลวลง เป็นต้นว่าในอังกฤษพบว่าหลังปี 2510 เป็นต้นไป การกระจายรายได้ภายในประเทศเริ่มเหลวลง ในสหราชอาณาจักรพบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2502-2510 การกระจายรายได้เหลวลง และตัวเลขล้ำมานะในประชารัฐในปี 2525 พบว่าตัวเลขการกระจายรายได้ ในสหราชอาณาจักรเพิ่มมากขึ้น เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2508 ในฝรั่งเศสก็พบว่าระหว่างปี 2499-2505 การกระจายรายได้ก็เหลวลง และเริ่มอีกหลังจากปี 2514 ส่วนญี่ปุ่นนั้นแม้แนวโน้มของการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกันมากขึ้น โดยที่ในเยอรมันมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก

ลักษณะของการพัฒนาของโลกที่ก่อให้เกิดซึ่งว่างของรายได้ระหว่างกลุ่มประเทศและระหว่างรายได้ภายในประเทศเองทั้งประเทศไทยที่กำลังพัฒนาและพัฒนาแล้ว ทำ

ให้เกิดมีคำถ้ามภกันว่า การขยายตัวแบบนี้ของโลกจะมีจุดจบบ้างหรือไม่ ในปี พ.ศ. 2515 ได้มีการตั้งคำถามนี้ในรูปหนังสือที่ใช้เทคนิคของการพยากรณ์ทางเศรษฐศาสตร์ชื่อว่า Limits to Growth เป็นผู้เริ่มจุดประเด็นคำถานี้ เนื่องจากอัตราการเพิ่มของประชากรในประเทศไทยกำลังเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วในขณะเดียวกันในประเทศไทย พัฒนาของถึงแม่ประเทศจะไม่เพิ่มขึ้นมากนัก แต่ก็เกิดสภาวะมลพิษ และการเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมอย่างรวดเร็วอันเป็นผลจากการขยายตัวของการบริโภคอย่างทั่วโลก ในปี พ.ศ. 2516-2517 เนื่องจากการขึ้นราคาน้ำมันอย่างรวดเร็วของกลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันออก ยังทำให้ภาวะวิกฤตฐานร่องมากขึ้น และในขณะเดียวกันถึงแม่มีการฟื้นตัวในช่วงสั้นบ้าง ในประเทศไทยที่พัฒนาแล้วระหว่างปี พ.ศ. 2519-2521 แต่หลังจากปี พ.ศ. 2522-2523 เมื่อมีการขึ้นราคาน้ำมันอีกรอบหนึ่ง ภาวะวิกฤตที่กลับมาอีก แม้ในปีจุบัน จะไม่มีภาวะการขึ้นราคาน้ำมันอย่างชั่วคราว โดยที่ในบางครั้งราคาน้ำมันลดลง (2528-2529) ก็มิได้ทำให้สถานะวิกฤตทางเศรษฐกิจเปลี่ยนไปแต่อย่างไร จึงได้เกิดมีคำถามากมาย และความพยากรณ์ที่จะอธิบายสาเหตุของวิกฤตที่เกิดขึ้นหลังจากปี พ.ศ. 2516 เป็นต้นมา จนถึงปีจุบัน โดยแนวความคิดต่าง ๆ และเสนอการแก้ไขตามรูปแบบของทั้ง 3 แนวทาง ดังที่ได้อธิบายมาแล้ว

1.6 การวิเคราะห์ปัญหาตามแนวของกลุ่มนักวิชาชีวิน ปฏิรูปและวิเคราะห์เจาะลึก

1.6.1 ฝ่ายอนุรักษ์นิยมเห็นว่า ปัญหาที่เกิดนั้นเกิดจากมีอุปสรรคในการค้าและการไหลเวียนของเงินทุน ทักษะ และความฉลาด เมื่อเป็นเช่นนี้ การแก้ไขจึงต้องแสวงหาแนวทางที่จะลดลักษณะที่เกี่ยวกับทางการค้า ควบคุมอัตราเงินเฟ้อและสร้างความเชื่อมั่นในระบบการเงินของโลก และเมื่อกำกับปัญหาเหล่านี้ได้ การขยายตัวอย่างรวดเร็วของภาวะเศรษฐกิจในประเทศไทยที่พัฒนาแล้วจะช่วยให้ประเทศไทยกำลังพัฒนาเพื่อตัวเองเศรษฐกิจ ได้

1.6.2 ฝ่ายแนวคิดปฏิรูปเห็นว่า ข้อเสนอดังกล่าวคงจะเป็นไปไม่ได้ ทั้งนี้ เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทยพัฒนาแล้ว และประเทศไทยกำลังพัฒนามีขนาดและความรุนแรงต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการว่างงาน ซึ่งมีลักษณะเป็นปัญหาอันเกิดจากโครงสร้าง

ปัญหาการผังงานลังงานจากภายนอกประเทศ และค่าใช้จ่ายทางทหารในประเทศเหล่านี้ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของประเทศที่พัฒนาแล้ว ช่วยผ่อนคลายปัญหานี้ แม้แต่กลุ่มตระวันตกและตะวันออก (ค่ายเรียนนิยมและสังคมนิยม) ก็ต้องหันหน้าเข้าหากันในการแก้ปัญหาการค้าระหว่างกัน และทันมาสนับสนุนประเทศในโลกที่สาม เพื่อลดปัญหาการสะสมอาวุธในโลกที่สาม และให้ความสำคัญต่อการลงทุนเพื่อเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้น สนับสนุนให้มีการปรึกษาหารือระหว่างกลุ่ม "เนื้อ" (ประเทศที่พัฒนาแล้ว) เพราะกลุ่ม "ใต้" (ประเทศที่กำลังพัฒนา) ในการทำางแก้ไขปัญหาร่วมกันมากขึ้น โดยกลุ่ม "ใต้" จะต้องรวมตัวกันเพื่อการต่อรองเช่นกลุ่ม 77 (Group 77) และการร่วมมือทางการค้าและพัฒนาของสหประชาชาติ (United Nations Cooperation on Trade and Development - UNTAD) ซึ่งเรียกร้องให้การกระจายความมั่งคั่งของโลกอย่างมีความเป็นธรรมระหว่างบรรดาประเทศต่าง ๆ มากขึ้น ควรจะจ่ายโอกาสทางวิถีการค้าของเศรษฐกิจโลกในขณะนี้ เพื่อปรับระดับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อลดความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจ ระหว่างประเทศและรัฐบาลสถานะพากการขยายตัวอย่างมั่นคงของเศรษฐกิจโลก ควรจะนำรัฐพยากรณ์ในโลกมาให้ประเทศไทยในโลกที่สามได้มีโอกาสใช้เพิ่มขึ้น และให้ประเทศไทยในโลกที่สามมีสัดส่วนปริมาณการค้าและได้รับวิทยาการจากประเทศที่พัฒนาแล้วมากขึ้น แนวทางดังกล่าวได้รับการเรียกร้องจากประเทศไทยกำลังพัฒนา และผู้ที่เห็นใจในประเทศไทยพัฒนาแล้ว รู้จักกันโดยทั่วไปในนามของความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยในรูปแบบใหม่ (New International Economic Order-NIEO) ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะทำให้ประเทศไทยรายแล้วได้ประโยชน์ด้วยในรูปของการขยายตลาดผลผลิตและทุนของตนด้วย

ยุทธศาสตร์เสนอด้วยกลุ่มปฏิรูปในรูปของ NIEO นั้น ได้ลดความสำคัญลงตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา เพราะไม่มีเครื่องหมายอะไรที่แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยในโลกที่สามจะได้รับความช่วยเหลือหรือเห็นใจจากประเทศไทยในกลุ่ม "เนื้อ" มากขึ้น ปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่มีเอกสารของกลุ่ม "ใต้" ข้อเสนอดังความร่วมมือกันมากขึ้นระหว่างกลุ่ม "ใต้" ด้วยกันไม่ได้ก้าวหน้าไปเท่าที่ควร แต่ละประเทศทันไปแข่งกันขอความช่วยเหลือจากประเทศไทย "เนื้อ" และมองดูกันเองอย่างสงสัย และมีลักษณะเป็นปฏิบัติษ

1.6.3 ในกลุ่มวิเคราะห์เจาะลึกเห็นว่า การปรับสัมพันธภาพทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่ม "ใต้" และ "เหนือ" มีแต่จะนำไปสู่การพัฒนาแล้วการเป็นเบื้องล่างของกลุ่ม "ใต้" มากขึ้น ดังนั้น ทางออกของประเทศไทยเหล่านี้คือ ควรตัดความสัมพันธ์กับประเทศไทย "เหนือ" ให้มากที่สุด และก็มีการเลือกสรรสร้างความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างประเทศไทยในกลุ่ม "ใต้" ด้วยกัน ถึงแม้จะเป็นลิ่งที่พิจารณาที่จะประเทศไทย "เหนือ" จะปรับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยเข้าหากัน แต่ขณะนี้ลิ่งทางมากกว่าที่ประชาชนในประเทศไทยโลกที่สามจะมีแนวโน้มที่มานั่งตัวเองมากขึ้น มากกว่าการที่ประเทศไทย "เหนือ" จะพยายามปรับสถาบันทางสังคม และการเมืองในทางที่จะกำลังใช้ตัวตนของการพัฒน

1.7 แนวโน้มที่เป็นไปได้ของอนาคตที่วิเคราะห์จากประวัติศาสตร์

จากการแบ่งโลกออกเป็น 7 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตามแนวคิดทั้งสามแนวทาง รวมทั้งเทคนิคของการสร้างหุ่นจำลองเชิงปริมาณ Mile และ Coles ได้อธิบายดังนี้

ภาพที่ 1

อนาคตที่เป็นไปได้จากการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ 2523-2563

ช่วงเวลา	ขุยพศศาสตร์
----------	-------------

2523	<u>สถานะภายนอกเดิม</u>
------	------------------------

กลุ่มใต้และเหนือ : ใช้นโยบายการค้าเสรี และการเปลี่ยนแปลงวิถีการเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตระหว่างประเทศ และมีการเพิ่มขั้นตอนความไม่เท่าเทียมกันระหว่างประเทศและภายในประเทศ รวมทั้งการตั้งเครือข่ายเพิ่มขึ้น

การผังตัวเองร่วมกัน

กลุ่มเหนือ : เพิ่มมาตรการกีดกันทางการค้าระหว่างกัน เพิ่มกำลังทหารในขณะที่เศรษฐกิจของกลุ่มนี้เสื่อมลง

กลุ่มใต้ : เริ่มมีความเป็นอิสระเพิ่มมากขึ้น และลดสัมพันธ์กับกลุ่มเหนือ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ช่วงเวลา

ឧបករណ៍

2543

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจในรูปแบบใหม่

กลุ่มเทนิส : เริ่มเห็นความสำคัญของยาปฏิเสธรัง

“ในการสร้างสวัสดิการระหว่างประเทศ และเพิ่ม

ความสัมพันธ์อันดีระหว่างตัววันออกและตัววันตก

กลุ่มได้ : เริ่มรวมตัวกันกลับเข้าสู่ระบบเศรษฐ-

กิจลักษณะสถาบันระหว่างประเทศ

ความจำเป็นเบื้องต้นของมนุษย์

ประเทศไทยล้มเหลวและได้บางประเทศไทยไว้ไม่ถาวร

ตัวตามแนวทางของความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ

ในรูปใหม่ กลุ่มตัวที่เหลือจะซึ่งคงใช้ยุทธศาสตร์

ในการสั่งพิมพ์ของและเปลี่ยนโครงสร้างรวมทั้ง

ສາທິປະກາດສຶກສາ

2563

માર્ગ : Mile and Coles; 1984, p. 214.

ภาพดังกล่าวอาจอธิบายในรูปแบบของวิัฒนาการในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ

ได้ตั้งต่อไปนี้

1.7.1 การดำเนินการของวิทยุการฟื้นฟูเศรษฐกิจ 2523-2533 กล่าวคือ¹
วิทยุการฟื้นฟูเศรษฐกิจยังดำเนินการอยู่ต่อไป จนถึงไตรมาสที่ 2540 ทั้งนี้เป็นผลจากความ
ต้องรับภาระด้านการเงินโดยรายรัฐบาลสถานะภาพเดิม ของประเทศไทยล้มเหลวที่มีอิทธิพลทาง

เศรษฐกิจและการพาณิชย์ โอดาชีดแนวทางอนุรักษ์นิยมในการแก้ปัญหา ซึ่งอาจจะแบ่งการวิเคราะห์ได้สองช่วง คือ ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2530 การเปลี่ยนโครงสร้างพื้นที่ ในตอนต้น กลุ่มประเทศที่ 1 และกลุ่ม 4 ซึ่งเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ และกลุ่มที่ 5 ซึ่งได้รับผลประโยชน์จากการขึ้นราคาน้ำมัน. โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่ 4 ยังคงรักษาสถานะภาพได้ดี เพราะสามารถขยายอุตสาหกรรมส่องออกได้ไปยังกลุ่ม 1 และ 5 ในขณะที่เศรษฐกิจกลุ่มประเทศกลุ่มที่ 2 เริ่มถดถอยลง ขณะเดียวกัน กลุ่มข้ามชาติของเอกชนก็แข็งแรงยิ่งขึ้น เพราะมีการกระทำในรูปการแบ่งงานระหว่างประเทศ หรือมิฉะนั้นก็เข้าไปขัดกุณฑลดาดฟ้าในประเทศโดยตรง อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของกลุ่ม 1 และกลุ่ม 4 ก็มีข้อจำกัด เพราะตลาดเริ่มลดแหล้ง และในกลุ่ม 6 คือ ประเทศในโลกที่สามจะมีปัญหาหนี้สินรุนแรงมากขึ้น ซ้อนที่เป็นผลทำให้ช่องว่างของการขยายตัวของรายได้ในกลุ่มประเทศต่าง ๆ ขยายต่างห่างออกไปมากขึ้น ภายในกลุ่มที่ 1 และระหว่างกลุ่มที่ 1 และ 2 สัมพันธภาพจะยังคงความตึงเครียดขึ้นกรณีการอ่อนตัวของเงินดอลลาร์ และการแข่งตัวของเยนและดอลลาร์ด้วยกัน ที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการนี้

ในบรรดากลุ่มที่ 3 ของประเทศ เช่น สหภาพยุโรป เวียดนาม ก็ไม่สามารถขยายการใช้จ่ายทางด้านป้องกันเพิ่มขึ้นได้ และทรัพยากรที่เคยสนับสนุนสมาชิกในกลุ่มที่ 3 ก็ลดน้อยลง ทำให้มีความขาดแย้งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจภายในกลุ่ม เช่นเดียวกับการแข่งขันของกลุ่มที่ 1 กับกลุ่มที่ 2 อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจของกลุ่ม 3 นี้ ก็ยังค่อนข้างดีกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ในชั้นต่อไป ความสำเร็จที่ได้รับจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ในช่วงก่อนหน้านี้ ของกลุ่มที่ 4 และ 5 จะเริ่มลดลง เนื่องจากนโยบายกีดกันทางการค้าและการท่องเที่ยวส่งคืนให้ตลาดโลกไม่เพียงพอ ที่สนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจโดยใช้การส่องออกเป็นนโยบายนำ ทั้งนี้เพราหลายประเทศในกลุ่ม 6 เองก็เริ่มดำเนินนโยบายขยายการส่องออกเช่นเดียวกัน เช่นนี้

1.7.2 การทำลายกรอบล้อม 2538-ถึง 543 ในช่วงตั้งแต่ปัจจุบันเริ่มต้นที่ประเทศไทยอุตสาหกรรมตัวยั่งยืนมีความขัดแย้งกันหนักมากยิ่งขึ้น ทำให้ประเทศไทยกำลังเผชิญใน

ฐานะประเทศเดียว หรือกลุ่มประเทศ เริ่มมีผลังต่อรองเป็นรายตัว หรือในฐานะกลุ่มกับกลุ่ม "เหนือ" ซึ่งก็คงมีอิทธิพลอยู่ค่อนข้างสูง สถานะการณ์ตั้งกล่าวได้รับการเอื้ออำนวย ซึ่งจากประเทศอุตสาหกรรมในกลุ่มที่ 3 สามารถผลิตลินค้าหัตถกรรม อุตสาหกรรม เพื่อสนองความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา ได้มากขึ้น ทำให้กลุ่มประเทศฝ่ายหลังมีอำนาจต่อรองกับประเทศกลุ่ม "เหนือ" ได้มากขึ้น นโยบายก็ตั้งทางการค้าทำให้ความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ในฐานที่เป็นอาณาจักรระหว่างประเทศในกลุ่ม "เหนือ" กับประเทศไทยในกลุ่ม "ใต้" อ่อนตัวลง มีแนวโน้มที่ประเทศไทยในกลุ่มได้จะร่วมมือกันมากขึ้น ทั้งในทางแนวตั้งและแนวนอน กล่าวคือ ประเทศไทยจะร่วมมือกันเพื่อมาจัดการผลิตสินค้าส่วนใหญ่ซึ่งกันและกัน เป็นต้นว่า การเงิน ความรู้ และวิทยาการ และแรงงานเป็นจำนวนมาก หรือร่วมมือกันในฐานที่แนวโน้มตั้งกล่าวไว้ เริ่มจะปรากฏตัวจริงแล้ว ในการรับภาระร่วมกัน เพื่อใช้เป็นพลังในการต่อรอง แนวโน้มดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาร่วมกัน ในกรณีของการเข้าร่วมกลุ่มอาเซียน กลุ่ม 77 และการมีความสัมพันธ์ทางการค้าและวิชาการกับจีน และอีชิปต์ เป็นต้น แต่ปัญหาการร่วมมือระหว่างกลุ่ม "ใต้" ของกึ่งคงมืออยู่เนื่องจากความขัดแย้งของผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ความแตกต่างในลักษณะการปกครอง ขณะเดียวกัน การลดความสัมพันธ์กับกลุ่มเหนือก็ย่อมก่อให้เกิดอุปสรรคในเรื่องเงินทุนและวิชาการ เช่นเดียวกัน และประเทศไทยที่มีความเห็นอกว่าทางด้านการเงินและวิชาการจะอยู่ในฐานที่ได้เปรียบ โดยที่เหลือต้องพึ่งพาเพียงพากัน ซึ่งก็ทำให้กลุ่มอุตสาหกรรมใหม่ในกลุ่มที่ 4 เริ่มผลิตลินค้าทุน และกลุ่มที่ 5 ก็จะผลิตเชือเพลิงและปุ๋ยจำนวนน้อยให้แก่ประเทศไทยในกลุ่มที่ 6 ซึ่งเป็นรูปของการพึ่งพิงทางวิชาการแบบใหม่ ขณะเดียวกันเมื่อตลาดไม่ขยายเร็ว การปรับเปลี่ยนวิชาการในประเทศไทยกลุ่ม "ใต้" เหล่านี้ก็ชลอตัวลงด้วย

1.7.3 วิัฒนาการของสังคมสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจในฐานแบบใหม่ 2453-2553 วิัฒนาการดังกล่าวเป็นผลลัพธ์เนื่องมาจากภาวะวิกฤติระหว่างกลุ่มประเทศรุ่นแรกมากขึ้นทุกที่ เป็นผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในกลุ่มประเทศที่ 1 และ 2 โดยที่มีการเมือง อนุรักษ์นิยมในประเทศดังกล่าว ถูกเปลี่ยนโดยกลุ่มที่มีความคิดปฏิรูปมากขึ้น และในกลุ่มประเทศที่ 3 ก็เริ่มมีความเป็นเสรีนิยมมากขึ้น แนวโน้มดังกล่าวสำหรับ

ประเทศกลุ่มนี้เริ่มรั้งเงินเข้าแล้ว ในปัจจุบัน การเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลางในกลุ่มประเทศโลกที่สาม ก็ช่วยผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเมืองภายในประเทศเหล่านี้ด้วย เป็นผลทำให้มีผู้นำทางการเมืองรุ่นใหม่เกิดขึ้นกับทุกกลุ่มในโลก มีการประชุมสุดยอดระหว่างประเทศ การประชุม และสัมมนาเชิงปฏิบัติระหว่างประชาชนในประเทศเหล่านี้จะก่อให้เกิดความไว้วางใจกันมากขึ้น ซึ่งก็จะเป็นฐานในการสร้างสถาบันที่เป็นสะพานเชื่อมโยงใหม่ให้เกิดขึ้นมา สถานะการณ์ดังกล่าวเนื่องจากเกิดขึ้นจากปฏิริยาความร่วมกันที่จะต่อตันส่งความนิวเคลียร์ระดับโลก ความล้มเหลวในการแก้ปัญหาการว่างงานเนื่องจากการนำวิทยาการใหม่ ๆ มาใช้ และความเสื่อมธรรมของสภาพสังคมโดยทั่ว ๆ ไป

จุดเปลี่ยนที่สำคัญจะเกิดจากการลดค่าใช้จ่ายในการสละสมความอ่อนลงครั้ง ซึ่งจะทำให้มีทรัพยากรถไฟฟ้าจำนวนมาก ที่นำมาใช้ในการเพิ่มผลผลิต และนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศในกลุ่ม "ใต้" ได้ ความพยายามในการศึกษาวิจัยจะเปลี่ยนไปจากเป้าหมายในการทำลายล้างไปสู่เป้าหมายของการสร้างเสริมความจำ เป็นฐานของมนุษย์และคุณภาพชีวิต มีความสามารถในการควบคุมเศรษฐกิจระหว่างประเทศจะมีเพิ่มมากขึ้น โดยรัฐบาลของแต่ละประเทศและองค์กรร่วมของรัฐบาลแต่ละประเทศ โดยข้อกำหนดทางการค้าความช่วยเหลือและวิทยาการ จะมีการแปรรูปของอุปกรณ์ทางเศรษฐกิจจากกลุ่มเอกชนที่ดำเนินธุรกิจข้ามชาติ มาเป็นกิจการของรัฐในแต่ละประเทศมากขึ้น เพราะแนวความคิดทางด้านรัฐสวัสดิการจะมีมากขึ้น นอกจากนี้ อาจจะเป็นในรูปการลงทุนร่วมระหว่างรัฐ และกลุ่มทุนข้ามชาติ การกำหนดระดับการส่งเงินระหว่างประเทศในฐานะที่เป็นประเทศกำลังพัฒนาจะต้องส่งไปใช้หนี้จะลดลง ในรูปของการระงับหนี้ชั่วคราว หรือการยกหนี้เดือน ซึ่งจะทำให้การกระจายทรัพยากรของโลกมีความเป็นธรรมมากขึ้น และทำให้งานขององค์การสหประชาชาติมีความหมายมากขึ้น

ในขณะที่ความล้มเหลวทางเศรษฐกิจในรูปแบบใหม่ เปิดโอกาสให้ประเทศยากจนมีฐานะทางเศรษฐกิจที่จะเติบโต เมื่อเทียบกับสถานะการณ์ "สถานภาพเดิม" อย่างไรก็ตามประเทศเหล่านี้ก็ยังไม่สามารถที่จะไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาอุตสาหกรรมได้ ถึงแม้ว่าจะได้รับความช่วยเหลือจากการเงินมากกว่าแต่ก่อน ทั้งนี้เพราะไม่สามารถใช้

ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโดยการเพิ่มการส่งออกได้ เนื่องจากความจำกัดของความสามารถในการนำเข้าของประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังนั้น ประเทศที่ยากจนทั้งหลายจะต้องมองหาสู่ทางในการพัฒนาในแนวใหม่

1.7.4 การพัฒนาความจำเป็นชั้นที่สูงขึ้นของมนุษย์ หลังจากปี 2553

เป็นต้นไป ในขณะที่ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจในรูปใหม่ยังดำเนินต่อไป ประเทศที่ยากจนก็พบว่าไม่สามารถจะพัฒนาประเทศของตนตามแนวทางที่ประเทศพัฒนาแล้วเคยมีประสบการณ์มาก่อนได้ เนื่องจากความจำกัดหลายประการดังที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้น ประเทศเหล่านี้จึงต้องหันมาพัฒนาโดยเน้นทักษะและการบริโภคที่จำเป็นของคนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งมีรายได้จากการเพิ่งทราบภาคชนบทมากกว่าในเมือง และในการที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวจะต้องมีการปฏิรูปทางการเมืองอย่างมีนัยยะสำคัญ และมีการปฏิรูปความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของประเทศเหล่านี้ ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้การพัฒนาภายในประเทศถูกป้อนกลับโดยความสัมพันธ์จากภายนอก ซึ่งมีผลประโยชน์ขึ้นของรากลึกในโครงสร้างการเมืองและเศรษฐกิจแบบเดิม การพัฒนาในแนวนี้จะเป็นการเริ่มโดยเอกสาร หรือกลุ่มพัฒนาเอกชน เล็ก ในประเทศที่มีความล้าหลังในการพัฒนาอุตสาหกรรมเหล่านี้ และเนื่องจากปัญหาสังคมและสภาพแวดล้อมในประเทศเหล่านี้ได้ถูกสะท้อนนานา การที่จะสนองความต้องการทางวัฒนธรรมของประชาชนเป็นจำนวนมากอาจจะลำบาก ได้ด้วยการถูกจำกัดเส้นทางการเมืองลงไปเมือง หลังจากปี 2563 แล้ว แนวโน้มต่อไปยังมีความไม่แน่นอน แต่หวังว่าจะมีความร่วมมือในโลกเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 3

รายได้ของครอบครัว และการกระจายรายได้ระหว่างปี 2518-2563

(รายได้ต่อหัว : หน่วยพันдолลาร์ : ราคานปี 2518)

กลุ่มประเทศ	1	2	3	4	5	6
ปี 2518 -	ตัวเลขจริงในปีเริ่มต้น					
กลุ่มรายได้สูง	11.0	10.9	8.7	6.0	7.5	0.87
กลุ่มรายได้ต่ำ	3.9	3.3	2.1	0.99	1.3	0.09
สัดส่วนรายได้ ต่ำ/สูง	0.35	0.30	0.24	0.16	0.17	0.11
ปี 2523 -	ภาวะที่แล้วลงของวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจโลก					
กลุ่มรายได้สูง	11.4	11.2	9.6	6.1	6.7	0.84
กลุ่มรายได้ต่ำ	4.4	3.8	2.6	1.1	1.4	0.10
สัดส่วนรายได้ ต่ำ/สูง	0.42	0.35	0.27	0.19	0.21	0.12
ปี 2533 -	กลุ่มที่เริ่มรวมพลังในขณะที่วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในกลุ่มเหลือด้านเดียวไป					
กลุ่มรายได้สูง	15.3	14.3	11.8	7.3	8.6	0.81
กลุ่มรายได้ต่ำ	4.4	2.7	2.4	1.0	1.2	0.10
สัดส่วนรายได้ ต่ำ/สูง	0.29	0.20	0.20	0.14	0.14	0.12
ปี 2543 -	เริ่มต้นความล้มเหลวทางเศรษฐกิจในรูปแบบใหม่					
กลุ่มรายได้สูง	18.1	15.0	13.1	8.0	7.7	0.75
กลุ่มรายได้ต่ำ	3.8	2.6	2.1	1.2	1.2	0.10
สัดส่วนรายได้ ต่ำ/สูง	0.21	0.17	0.16	0.15	0.15	0.13

ตารางที่ 3 (ต่อ)

กลุ่มประเทศ	1	2	3	4	5	6
ปี 2553	ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจในรูปใหม่ยังคงดำเนินอยู่พร้อมกับการเริ่มต้นของการพัฒนาความต้องการสนับสนุนของมนุษย์ชาติ					
กลุ่มรายได้สูง	18.8	14.9	14.4	11.0	9.0	0.96
กลุ่มรายได้ต่ำ	5.5	3.1	2.6	1.6	1.5	0.14
สัดส่วนรายได้ ต่ำ/สูง	0.29	0.21	0.18	0.14	0.17	0.14
ปี 2563 -	การพัฒนาที่สืบเนื่องจากสถานการณ์ในปี 2553					
กลุ่มรายได้สูง	24.3	16.1	14.9	15.1	10.2	0.84
กลุ่มรายได้ต่ำ	6.3	4.0	3.7	2.4	2.4	0.27
สัดส่วนรายได้ ต่ำ/สูง	0.26	0.25	0.25	0.16	0.24	0.32

ที่มา : Cole and Miles; 1984, p.250

ตัวเลขในตารางข้างบนนี้คือจำนวนจากหุ้นจ้าลงเชิงปริมาณประกอบกับภาพทางเลือกที่เป็นไปได้ในอนาคตที่ศึกษาจากประวัติศาสตร์ ดังที่กล่าวมาแล้ว ประเด็นที่ควรจะสังเกตคือถึงแม้ตัวเลขของ การร่วมมือระหว่างประเทศไทยและประเทศจะมีมากขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป ซึ่งว่างระหว่างรายได้ต่ำของกลุ่มที่ 1 กับกลุ่มที่ 6 ก็ยังขยายห่างออกไปมากกว่า 2 เท่า ของความแตกต่างในปี 2518 ส่วนหนึ่งเป็นเพราะอัตราการเพิ่มประชากรในประเทศไทยกลุ่มที่ 6 เพิ่มขึ้นเร็วและการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นมากกว่า ปัจจัยที่เกิดขึ้นในกลุ่มที่ 1 ตั้งนี้คงจะเป็นเวลาอีกนานกว่ากลุ่มประเทศที่ 6 จะเริ่มล้ม塌อีกไปได้

ประเด็นที่ควรสังเกตประเดิ่นที่สองก็คือ หลังจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ตั้งแต่ปี 2523 เป็นต้นไปมีผลทำให้การกระจายรายได้ภายในประเทศของทุกกลุ่มนี้แปรไป ที่แล้วลง จนถึงปี 2553 กี่แนวโน้มของการกระจายรายได้เริ่มแสดงแนวโน้มของความแตกต่างที่ลดลง ตั้งนี้น ร้าหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมไปในทางที่ดี ให้เกิดความร่วมมือมากขึ้น ก็จะยิ่งมีผลทำให้การซัดเย้งภายในประเทศแต่ละกลุ่มสูงขึ้นถึงขั้นเกิดวิกฤตการณ์ การเมืองและเศรษฐกิจภายในประเทศได้

ประเด็นที่สาม ในกลุ่มประเทศกลุ่มที่ 4 คือประเทศอุตสาหกรรมใหม่ การกระจายรายได้ภายในประเทศไม่แปรไปมีที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งแสดงถึงความแตกต่างระหว่างภาคเมืองและชนบทในประเทศเหล่านี้ยังคงดำเนินอยู่ และการที่ประเทศเหล่านี้สามารถขยายตัวได้ดีอนั้นมาจากเรื่องเมืองเบรียบเที่ยบกับทุกกลุ่มก็ด้วยความสัมพันธ์ในข้อนี้คือสามารถรักษาสภาพต่อแรงงานตำแหน่งงานไว้ได้

ประเด็นสุดท้าย จะเห็นได้ว่ากลุ่มรายได้สูงของประเทศกลุ่มที่ 6 ไม่มีฐานะการเติบโตเลย ตั้งแต่ปี 2518-2563 ในขณะที่กลุ่มรายได้ต่ำนั้น ฐานะการเติบโตนี้เล็กน้อย จนถึงปี 2553 ทั้งนี้เพราะกลุ่มยากจนนั้นอยู่ในภาวะรายได้ต่ำสุดอยู่แล้ว แต่หลังจาก การพัฒนาด้านความจำเป็นพื้นฐานเริ่มบังเกิดผล ก็จะมีการปรับตัวของรายได้ของกลุ่มยากจนเพิ่มขึ้น จนกระทั่งทำให้ภาวะการกระจายรายได้ภายในประเทศดีขึ้นอย่างมาก

1.8 ประเทศไทยอยู่ตรงไหนของความเปลี่ยนแปลงนี้

หลังจากได้พิจารณาแนวโน้มทางเป็นไปได้ของระบบเศรษฐกิจโลกวิเคราะห์จากประวัติศาสตร์ในอนาคต แล้วคำนึงที่ควรจะถูกก็คือ ประเทศไทยอยู่ตรงไหนของการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ จากการศึกษาของ Cole และ Miles ประเทศไทยนี้มีความเข้าอยู่ในกลุ่มประเทศที่ 6 แต่ร้าหากจะเทียบกับประเทศไทยอาบริการตอนใต้ และประเทศไทยเชียงใหม่ได้แล้ว ไทยนับว่ามีฐานะดีกว่าหลายประเทศ ตั้งนี้อาจจะจัดได้ว่าไทยจะอยู่ในกลุ่มแนวหน้าของกลุ่มที่ 6 แต่ที่ยังอยู่ในกลุ่มที่ 6 นั้น ก็ เพราะภาคชนบทของไทยยังคงเป็นภาคที่ใหญ่ ซึ่งมีประชากรถึงประมาณ ร้อยละ 80 ของประชากรทั้งหมด อายุรุ่นไก่ตาม ประ

ประเทศไทยได้เริ่มพัฒนาอุตสาหกรรมโดยใช้เป็นยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนาประเทศ นับตั้งแต่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ แผนที่ 6 ยุทธศาสตร์หลักนี้ยังไม่เคยเปลี่ยนແຕ່มีการให้ความสำคัญแก่ การพัฒนาชนบทอย่างจริงจังเพิ่มมากขึ้น นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 ซึ่งเริ่มแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ เป็นต้นมา สำหรับในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและพลัง แผนที่ 6 ยุทธศาสตร์หลักเป็นเรื่องของการพัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกและการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ด้วยยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีแนวโน้มที่ประเทศไทยจะพัฒนาไปสู่ที่เรียกว่าประเทศอุตสาหกรรมใหม่คือชั้นนำแห่งอนาคต ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาในอดีตได้มีปัญหาอย่างที่ประเทศไทยทั่วไปได้ประสบก็คือ เมื่อยังพัฒนามากขึ้น ช่องว่างระหว่างรายได้ของคนมีและคนจนภายในประเทศไทยยังเพิ่มสูงมากขึ้น ปัญหาการว่างงานซึ่งอธิบายให้เห็นได้ว่า เป็นปัญหาที่เกิดจากโครงสร้างได้ทั่วความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ โดยที่ตัวเลขของกรมแรงงานในเดือนกุมภาพันธ์ 2530 ได้ระบุว่ามีจำนวน 2.1 ล้านคน และในจำนวนนี้เป็นผู้ที่มีการศึกษา คือ มีการศึกษาตั้งแต่ มัธยม 6 เป็นต้นไป 3 แสนคน ช่องว่างระหว่างการพัฒนาชนบทและการพัฒนาในเมือง มีเพิ่มมากขึ้นเป็นผลให้ฐานะต้องหันมาสนใจอาชีวศึกษาเพื่อการพัฒนาชนบทอย่างจริงจัง ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา

ในขณะเดียวกันการส่งออกของสินค้าหัตถกรรมอุตสาหกรรมจากประเทศไทย ก็มีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น และสัดส่วนของสินค้าเกษตรที่ส่งออก ถึงแม้จะมีความสำคัญอยู่มาก แต่ก็มีความสำคัญน้อยลง ประเทศไทย ก็เนื่องประเทศไทยในกลุ่มที่ 4 และกลุ่มที่ 6 ทั้งหลาย ที่ได้รับผลกระทบจากการส่งออกจากมาตรการภาษีต่อการค้า โดยประเทศไทยกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 เป็นผลให้ต้องแสวงความร่วมมือระหว่างกลุ่มที่ 6 และกลุ่มที่ 4 มากขึ้น รูปธรรมที่เห็นได้อย่างเด่นชัดก็คือ การร่วมมือกันประดิษฐ์เช่น ชั้นนับได้ว่าประเทศไทยเป็นสมาชิกที่เข้มแข็งของกลุ่ม นอกจากนี้แล้ว เริ่มมีการเพิ่มความร่วมมือกับกลุ่ม 77 จากการประชุมที่ ตัดค่า ประเทศไทยบังคลาเทศ ในเดือนเมษายน 2530 ที่ผ่านมา มีการเพิ่มความสัมพันธ์กับประเทศไทยสังคมนิยม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทย แล้วลดความตึงเครียดกับประเทศไทย สหภาพโซเวียต เพิ่มความสัมพันธ์กับประเทศไทยเพื่อบ้านที่มีลักษณะทางการปกครองต่างกัน

เช่น สาขาวิชารัฐประชานิยมปั้นตัวชาชนลาว และสหภาพมีนา เป็นต้น มีการเพิ่มความ
สัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยในกลุ่มที่ 1 และ 4 เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในกรณีของ
นายกรัฐมนตรีของไทย ไปเยือนประเทศไทยอีกครั้งและสนับสนุนการดำเนินการ ในเดือน
เมษายน 2530 เป็นต้น

แนวโน้มทั้งหมดแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการรวมพลังของกลุ่ม "ได" อันเป็นผลเนื่องมาจากการณ์ในทางเศรษฐกิจและข้าเต็มด้วยนโยบายกีดกันทางการค้าจากประเทศกลุ่มที่ 1 และ 2 ดังนี้แนวโน้มของประเทศไทยที่จะพัฒนาไปในทิศทางที่อธิบายโดย Cole และ Miles จึงเป็นสิ่งที่มีความเป็นไปได้อย่างมากในอนาคต

* ประเด็นปัญหาที่จะต้องพิจารณากันอย่างจริงจังในกรณีนี้ ก็คือ กิจกรรมในการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ถ้าหากประเทศไทยจะพัฒนาไปในทางที่ทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ โดยส่งเสริมอุตสาหกรรมส่งออก พัฒนาอุตสาหกรรมหนักบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก รวมทั้งพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ผลที่จะได้รับตามมาแน่นอนคือ ความจำกัดของตลาดซึ่งเกิดจากนโยบายกีดกันทางการค้า ในขณะเดียวกันการที่จะประสบความสำเร็จในการแข่งขัน ก็ต้องสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอันประกอบด้วย การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ซึ่งก็หมายความว่าจะต้องเน้นการนำวิทยาการที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต ขณะเดียวกันก็จะต้องกดค่าแรงภายนอกให้ต่ำเอาไว้ ปัญหาที่ตามมาก็คือ จะเกิดช่องว่างทางวิทยาการระหว่างภาคอุตสาหกรรมที่แม่ข่าย และภาคเกษตร และอุตสาหกรรมที่ล้าหลังในชนบท พร้อมทั้งอาจจะต้องอยู่ในสภาพต้องฟังพาดหูทางการที่ทันสมัยจากต่างประเทศตลอดไป ในขณะเดียวกันในการกดค่าแรงให้ต่ำก็จะก่อให้เกิดช่องว่างของรายได้ในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นโดยจะเห็นได้จากตัวอย่างของการคำนวณในตารางที่ 3 ที่ชี้ให้เห็นว่า การกระจายรายได้ของประเทศไทยในกลุ่มที่ 4 นั้นค่อนข้างจะมีปัญหามาก และไม่มีแนวโน้มที่จะดีขึ้นในอนาคต ถ้าหากไม่มีการปรับเปลี่ยนกฎศาสตร์ของการพัฒนาประเทศไทย เช่นว่า นี่ย่อมเพิ่มความตึงเครียดทางเศรษฐกิจและการเมืองภายในประเทศไทย ซึ่งอาจจะมีผลกระทบไปทางการเมืองและเศรษฐกิจได้

ปัญหาจึงมีอยู่ว่า ในสถานการณ์เช่นนี้ ทางออกของประเทศไทยควรจะเป็นอย่างไร คงจะเป็นไปไม่ได้สำหรับประเทศไทยที่จะเปลี่ยนพิธีกรรมในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยย่างกระตันหัน ทั้งนี้ เนระความได้เปรียบของนโยบายส่งออกสินค้าทั้งหมดสามารถบังประเทศไทย ก็ยังมีและยังมีความได้เปรียบในการส่งสินค้าเกษตรชนิดใหม่ ส่องออกเป็นต้นว่า ผู้ผลไม้ และผลไม้สด รวมทั้งอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ดังนั้น ความได้เปรียบในด้านนี้คงจะต้องรักษาเอาไว้ต่อไป ในขณะเดียวกัน การพัฒนาชนบทโดย การเน้นความจำเป็นพื้นฐานของชีวิต และการใช้วิทยาการในการผลิตให้เหมาะสมกับยังคงมีความจำเป็น รวมทั้งการยกระดับคุณภาพชีวิตของแรงงานในเมือง ให้เพิ่มค่าแรงขึ้นต่อไป ให้สูงขึ้น เป็นการลดช่องว่างของรายได้ และเป็นการเริ่มอานาจเรือภายในประเทศ

~~✓~~ เป็นที่แน่นอนว่า ค่าตอบแทนการท่องเที่ยวอย่างมีความชัดเจนต่อไปนโยบายที่รับเรื่องผลิตสินค้าเนื้อของการส่องออก เพราะเมื่อค่าแรงสูงขึ้นแล้วก็ใน การผลิตเพื่อการส่องออกย่อมสูงขึ้น การประยุกต์ใช้วิทยาการที่เหมาะสม ถ้าจะพัฒนาให้เพิ่มลงในระยะยาว จะต้องเว้นจากการนำเข้าวิทยาการที่มีสมรรถภาพต่างประเทศบางชนิด ซึ่งจะก่อให้เกิดความขัดแย้งกับนโยบายการผลิตเพื่อส่องออกอย่างรับเรื่อง ทางออกในเรื่องนี้จะเป็นอย่างไร

หนทางที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย เพื่อรักษาความชัดเจนทางเศรษฐกิจและภาระเมืองภายในอย่างรุนแรงนั้นจะออกเป็นไปในพิธีกรรมที่รักษาความได้เปรียบของอุตสาหกรรมส่องออกอย่างชนิดให้ดังนี้ ลดความรับเรื่องในการพัฒนาสินค้าส่องออกลง ทั้งมาพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยเฉพาะปัจจัยพื้นฐานของคนในเมือง ในขณะเดียวกันมีความจำเป็นจะต้องพัฒนา วิทยาการที่เป็นมาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้น เพื่อเข้าการลดการพึ่งพา วิทยาการจากต่างประเทศ และไปที่รุดต่อของภาระดับคุณภาพชีวิตของคนงานในเมือง โดยการเพิ่มค่าจ้างแรงงานขึ้นต่อไปให้เพิ่มขึ้นเร็กว่าในยุคชาติที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และทั้งจะเป็นการขยายขอบเขตของตลาดภายในประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

บทที่ 2

สภាសเศรษฐกิจของไทยและแนวโน้มในอนาคต

2.1 แนวโน้มของการซื้อขายตัวของเศรษฐกิจไทย

นับตั้งแต่ได้มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตั้งแต่แผนที่ 1 ในปี พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา ถึงปี พ.ศ. 2514 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยอยู่ในอัตราเฉลี่ยประมาณร้อยละ 7.8 ต่อปี หลังจากนั้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515-2519 อัตราการขยายตัวได้ลดลงมาเหลือเพียงร้อยละ 7.1 ในระหว่างปี พ.ศ. 2520-2524 อัตราการขยายตัวได้ลดลงมาเหลือเพียง ร้อยละ 6.6 และในระหว่างปี พ.ศ. 2525-2528 อัตราการขยายตัวเฉลี่ยได้ลดลงมาเหลือเพียงร้อยละ 5.3 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2528 อัตราการขยายตัวมีเพียงร้อยละ 4.0 เท่านั้น (รายงานประจำเดือนของธนาคารแห่งประเทศไทย) ในขณะเดียวกัน หนี้ต่างประเทศของภาครัฐบาลมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นตลอดเวลา เมื่อเทียบกับหนี้ของภาคธุรกิจเอกชน ได้ประชาชาติในแต่ละปี อัตราส่วนตั้งกล่าวมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นทุกปี กล่าวคือในปี พ.ศ. 2516 อัตราส่วนของยอดหนี้ต่อรายได้ประชาชาติมีเพียงร้อยละ 4.1 ในปี พ.ศ. 2524 อัตราส่วนตั้งกล่าวได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 5.3 และในปี พ.ศ. 2528 อัตราตั้งกล่าวได้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 9.7 การที่สัดส่วนหนี้ต่างประเทศเทียบกับรายได้ประชาชาติเพิ่มสูงขึ้นทุก ๆ ปีนั้น เป็นเครื่องชี้ว่า ภาระบริการหนี้ จะต้องเพิ่มขึ้นทุกปี และหมายความว่า รัฐจะมีเงินเหลือมาใช้เพื่อการพัฒนาประเทศให้หลังจากที่ก่อจำนวนที่จะต้องใช้หนี้ต่างประเทศแล้วในสัดส่วนที่ลดลง และเมื่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มที่จะลดลง ก็หมายความว่าความสามารถในการชำระหนี้ได้ก็จะมีน้อยลง และเป็นเหตุให้ต้องกู้หนี้ต่างประเทศมาใช้เพิ่มขึ้นทุกที ในลักษณะที่เป็นวงจรของความชั่ว ráx ดังกล่าว ในขณะเดียวกัน อัตราการว่างงาน ก็มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากประมาณร้อยละ 0.2 ในปี พ.ศ. 2514 มาเป็นร้อยละ 1.3 ในปี พ.ศ. 2520 และประมาณ 2.0 ในปี พ.ศ. 2525 และเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 6.0 ในปี พ.ศ. 2528 (อภิปราย พันธ์เสน, 2528, หน้า 140) ในปี พ.ศ. 2529 ประมาณการของกรมแรงงาน พบว่า มีผู้ว่างงานถึง 2.15

ล้านคน ซึ่งคิดเป็นอัตราการว่างงานสูงถึงร้อยละ 9.1 ทั้งนี้ไม่บรรลุกับผู้หางงานคุณภาพ เกษตร โอดอิอ่าวบุคคลเหล่านี้เป็นผู้มีงานทำ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 3.2 ล้านคน (กรมแรงงาน, 2528, หน้า 21) การเพิ่มขั้นอย่างรวดเร็วของอัตราการว่างงานจากร้อยละ 2.0 ในปี พ.ศ. 2526 มาเป็นร้อยละ 6.0 ในปี 2528 และร้อยละ 9.1 ในปี พ.ศ. 2529 นับเป็นตัวเลขที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่าอาจจะมีการคาดคะเนในการคำนวณอยู่บ้างก็ตาม จากการประมาณการของผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งคาดการณ์ต่อไปในอนาคต พบว่า การว่างงานของผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่าง ๆ จะเป็นดังนี้

ตารางที่ 4

อัตราการว่างงานและการคาดคะเนการว่างงานของผู้สำเร็จศึกษาในระดับต่างๆ

(2518-2543)

ระดับการศึกษา	2518	2523	2528	2533	2538	2543
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	0.6	1.7	5.7	8.7	9.8	11.0
มัธยมศึกษาตอนปลายสามัญ	6.0	7.5	9.9	11.6	14.7	15.6
อาชีวศึกษา	13.6	16.2	20.7	17.1	17.4	17.1
อาชีวศึกษาสั้นสูง	9.3	9.9	15.9	16.1	16.9	16.6
ผู้หักครุและศึกษาศาสตร์	1.1	3.4	6.0	14.0	15.8	16.1
อุดมศึกษา	1.4	3.6	4.8	11.5	13.6	14.5
รวม	0.7	2.0	6.0	9.3	10.5	11.7

ที่มา: ອภิชัย พันธุ์เสน "แนวโน้ม ประชากร การศึกษา กิจกรรมงาน และทางเลือก"

(2513-2548) ในคณะเศรษฐศาสตร์ มช. กิจกรรมเศรษฐกิจไทยในศตวรรษหน้า

สัมมนาทางวิชาการ 2529, 2529 หน้า 6-37.

เหตุผลที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลเช่นนี้ เกิดจากความผิดพลาดในกฎหมาย
และกฎหมายในการพัฒนาประเทศที่เข้มมาในอดีต

2.2 กฎหมายและกฎหมายในการพัฒนาที่ผิดพลาด

ในการพัฒนาประเทศไทยตั้งแต่มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย กฎหมาย
ของการพัฒนาได้เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรม เป็นตัวนำการพัฒนาประเทศไทยโดยใช้อุตสาห-
กรรมทดแทนการนาข้าว อายุคงอยู่ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 1 ถึง
ฉบับที่ 3 (2504-2519) หลังจากนั้นได้พัฒนาเน้นอุตสาหกรรมส่งออกแทน โดยเน้นจุดหนัก
ที่การขยายตัวของเศรษฐกิจ มากกว่าการจ้างงานและการกระจายรายได้เป็นเป้าหมายหลัก
ส่วนกฎหมายในการพัฒนานี้ใช้วิธีการกำหนดราคากลางทางการเกษตรให้ต่ำใน
รูปแบบของการเก็บอากรข้าวออก premium รวมทั้งระบบโควต้าและในบางกรณีการห้าม
การส่งออก เพื่อกำให้ราคาผลผลิตในประเทศไทยต่ำ พร้อมกันนี้ก็ลดราคาค่าจ้างแรงงานให้
ต่ำ มาตรการดังกล่าวทำให้สามารถดูดซับส่วนเกินจากการเกษตรกรรมมาพัฒนาอุตสาห-
กรรมได้ และเมื่อค่าจ้างแรงงานต่ำทำให้อุตสาหกรรมมีต้นทุนในการผลิตต่ำ เป็นประโยชน์
ต่อนายทุนอุตสาหกรรม แต่ขณะเดียวกันนี้มีความจำบัดตัวของตลาดภายในประเทศไทย กฎหมาย
ท่องมาตั้งคือ การขยายพูนโดยการสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศ และกู้จากต่างประเทศ
โดยไม่พยายามที่จะส่งเสริมการออมภายในประเทศไทย หรือปรับโครงสร้างภาษีให้สอดคล้อง
กับสภาพที่ควรจะเป็น

ผลกระทบกฎหมายและกฎหมายดังกล่าว ทำให้ภาคอุตสาหกรรมและบริการ
ขยายตัวอย่างรวดเร็ว เมื่อเทียบกับการขยายตัวของภาคเกษตร ตั้งตัวเลขที่แสดงไว้ในด้า
ร่างที่ 5

ตารางที่ 5

รายได้ประชาชาติจำแนกตามภาคเศรษฐกิจและอัตราขยายตัวเฉลี่ยต่อปีในราศีงที่

พ.ศ. 2515

(พันล้านบาท)

	2503	2513	2524	2528	อัตราขยายตัวเฉลี่ยต่อปี		
					2503-13	2513-24	2524-28
เกษตร	29.4	50.0	77.7	87.9	5.5	4.1	3.1
อุตสาหกรรม	12.5	35.5	84.6	102.5	11.0	8.2	4.9
บริการ	28.7	64.5	149.9	188.4	8.4	7.9	6.0
รายได้ประชาชาติ	70.6	150.0	311.3	378.8	7.8	6.9	5.1

ที่มา : กองรายประชาชาติ คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จะเห็นได้ว่า ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวอย่างรวดเร็ว เมื่อเทียบกับภาคเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปี พ.ศ. 2503-2513 ในขณะที่ภาคบริการที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วเช่นกัน ขณะเดียวกัน การรัฐงงานในภาคอุตสาหกรรมในช่วงดังกล่าวมีได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเนื่องจากอุตสาหกรรมในขณะนั้นเป็นอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้าซึ่งในทางปฏิบัติเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการนำเข้าจากสินค้าสำเร็จรูป มาเป็นการนำเข้าวัสดุ ทุนและวิทยาการ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ ประเด็นสำคัญคือวิทยาการในการผลิตนั้น นำเข้ามาจากต่างประเทศ มีผลทำให้เป็นวิทยาการที่ประหนึดแรงงาน แทนที่จะช่วยการรัฐงงาน ทำให้การรัฐงงานเพิ่มขึ้นได้ไม่รวดเร็วเท่าที่คาดหวัง ไร ทำให้รายได้ต่อหัวของผู้ที่ทำงานในภาคอุตสาหกรรมและบริการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ภายนอกที่เริ่มมีการส่งเสริมอุตสาหกรรมส่งออกมากขึ้น การรัฐงงานในภาคอุตสาหกรรม

กิจกรรมตามภารกิจ ผลกำไรใช้ของร่างเรหะราษฎร์ได้ต่อหัวของผู้กำกับในภาคเศรษฐกิจ

ต่าง ๆ ลดลง

ตารางที่ 6

รายได้ต่อหัวของผู้กำกับในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ

(พันล้านบาทในราศีปี 2515, พันคน)

2503				2513				2528	
รายได้ การจ้าง รายได้ รายการ ต่อการ ประชาชัติ งาน จ้างงาน				รายได้ การจ้าง รายได้ รายการ ต่อการ ประชาชัติ งาน จ้างงาน				รายได้ การจ้าง รายได้ รายการ ต่อการ ประชาชัติ งาน จ้างงาน	
เงินเดือน	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)
เกษตร	29.4	11,972	2,456	50.0	14,228	3,514	87.9	14,832	5,926
				(1.0)			(1.0)		(1.0)
อุตสาหกรรม	12.5	610	20,492	35.5	1,059	33,522	102.5	4,500	22,778
				(8.3)			(9.5)		(3.8)
บริการ	28.7	1,947	14,741	64.5	2,685	24,294	188.4	7,147	26,361
				(6.0)			(6.9)		(4.5)

หมาย : ตารางที่ 8 หน้า 63 ยกเว้น บันยเสน และค่า การศึกษา กับ การมีงานทำ คณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ, 2528 ตัวเลขปี 2528 เป็นตัวเลขคำนวณเพิ่มเติม (ตัวเลขในวงเล็บคือ¹
สัดส่วนของรายได้ในภาคต่าง ๆ

จากตัวเลขในตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่า ในระหว่างปี พ.ศ. 2503 ถึง

2513 รายได้ต่อการจ้างงานภาคเกษตรและอุตสาหกรรมมีความแตกต่างยังขึ้น จาก $1.0 : 8.3$ เป็น $1.0 : 9.5$ ขณะที่สัดส่วนของราชได้ภาคเกษตรและบริการเพิ่มจาก $1.0 : 6.0$ เป็น $1.0 : 6.9$ และเมื่อค่าจ้างขั้นต่ำของแรงงานที่ไม่มีฝีมือในภาคอุตสาหกรรมและบริการถูกกดให้ต่ำลงตามกฎหมายของประเทศนั้นด้วยแล้ว ยิ่งมีผลทำให้รายได้ของชนชั้นกลางในภาคอุตสาหกรรมและบริการยิ่งสูงกว่าตัวเลขที่แสดงเอาไว้มาก

หนทางหนึ่งที่จะมีรายได้ตามมาตรฐานชนชั้นกลางในภาคอุตสาหกรรมและบริการนั้นคือ การศึกษา ประกอบกันนี้โดยรักษานาเลง ก็ต้องการเร่งผลิตผู้มีฝีมือระดับกลางและระดับสูง (มีรยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป) เพื่อสนับสนุนนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรม ทำให้เริ่มนีการขยายตัวของการศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากปี พ.ศ. 2513 เป็นต้นมา ในเมื่อภาคอุตสาหกรรมและบริการขยายตัวในการรับแรงงานที่มีฝีมือ ในระดับกลางและระดับสูง ไม่ได้รวดเร็วเท่ากับการขยายตัวของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับดังกล่าว ผลจึงทำให้เกิดมีผู้ที่ว่างงานที่มีการศึกษาในอัตราส่วนที่สูงมากขึ้นทุกที ดังที่ได้แสดงตัวเลขไว้ในตารางที่ 4 แล้ว

ในขณะเดียวกัน ผลที่เกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจส่วนรวมยังมีผลต่อการซื้อขายตัวในเศรษฐกิจ ในภาคเกษตร ซึ่งมีผลต่อการซื้อตัวของภาคอุตสาหกรรมและบริการด้วย และมีผลต่อการซื้อตัวของรายได้ประชาชนในที่สุดก็คือ เมื่อมีการพัฒนาในรูปอุตสาหกรรมที่ แยกภารน้ำเข้า และขยายการลงทุนด้วยเงินทุนจากต่างประเทศและเงินกู้ ผลก็คือ ทำให้ปริมาณล้านด้าเข้าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เมื่อเทียบกับล้านด้าออก ซึ่งมีแต่ล้านด้าเกษตรเป็นหลัก ในปี พ.ศ. 2516 สินค้าอุตสาหกรรมที่ส่งออกก็ยังหมดมีเพียงร้อยละ 20.7 ของสินค้าออก ก็ยังหมด และในจำนวนนี้มีเพียงร้อยละ 7.6 เท่านั้น ที่มีมูลฐานจากการรัฐบาล (การมีฐานทรัพยากรที่สำคัญที่สุด) ซึ่งก็หมายความว่าอย่างพัฒนาอุตสาหกรรมที่แยกภารน้ำเข้ามากขึ้น ภาวะการขาดดุลทางการค้าก็มีเพิ่มมากขึ้น และเมื่อดูลักษณะการค้าที่ขาดดุลนั้นแบ่งกันด้วยเงินลงทุนจากต่างประเทศ และเงินกู้ ผลก็ตามมากก็คือ ทำให้เก็บล้านของประเทศเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่รวดเร็ว ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ทางนั้น เมื่อต้องชำระบัญชีมาโดยไม่มีการบันทุตราส่วนภาษีที่สำหรับกิจการที่หักภาษีค่าใช้จ่ายที่จะนำมายังหน้าประเทศคืนของลง ในที่สุด ภาครัฐบาล ก็จำเป็นต้องลดอัตราการเพิ่มของการจ้างงาน จากอัตราเรือยลละ 9.6 ต่อปี ในระหว่างปี พ.ศ. 2519-2523 เหลือเพียงเรือยลละ 7.2 ต่อปี ในปี พ.ศ. 2524 และได้ลดมาเหลือเพียงเรือยลละ 2 ต่อปี หลังจากนั้น ชั่วในปี พ.ศ. 2525/26 การรับจริงยังคงอยู่ในอัตราส่วนเรือยลละ 3.1 โดยที่ภาครัฐบาลนั้น แต่เดิม เป็นผู้รับจ้างผู้ที่มีการศึกษารายใหญ่ คือในปี พ.ศ. 2525 เป็นผู้รับจ้างเรือยลละ 55 ของผู้ที่มีการศึกษาในระดับนี้ การที่ลดอัตราการเพิ่มจากการจ้างงาน นั้นเป็นเหตุผลที่สำคัญอีกประการ หนึ่งที่ทำให้การว่างงานของผู้ที่มีการศึกษาเพิ่มขึ้นสูงอย่างรวดเร็ว ซึ่งก็มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจในประเทศที่มีผลลัพธ์ทางลบต่อไป ของรัฐบาลที่เพิ่มขึ้นอันเป็นผลจากภัยคุกคามศาสตร์ในการพัฒนาประเทศที่ผิดพลาดนั้นเอง

ผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ความล้าหลังของภาคเกษตร เมื่อสินค้าเกษตรถูกกดราคาให้ต่ำลง ทำให้เกษตรกรตกอยู่ในภาวะหนี้สิน ไม่มีเงินออมพอที่จะปรับปรุงการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และยังเมื่อมีการเพิ่มน้ำในรูปการตัดถนนทางเข้าไปในหมู่บ้านมากขึ้น ที่ดินมีราคาสูงขึ้น เกษตรกรที่เป็นหนี้สินอยู่มาก ก็จำเป็นต้องขายที่ดินเพื่อใช้หนี้แล้วรุกเข้าไปทำกินใหม่ในป่าสงวน โดยการร่วมมือของนายทุนที่ค้าไม้ การขยายตัวของผลผลิตทางการเกษตร จึงเกิดขึ้นเนื่องจากการขยายตัวที่เพาบลูกเป็นสำคัญ ในขณะที่สินค้าเพื่อการเกษตรในตลาดโลกมีราคาสูง แต่ราคainประเทศถูกกดให้ต่ำ เมื่อมีการปฏิรูปเช่นเดียวกับประเทศไทยจึงนำวิทยาการใหม่ ๆ มาใช้ในการเพิ่มผลผลิต แต่ในประเทศไทยไม่ได้รับประโยชน์เช่นว่านี้ เพราะเกษตรกร นอกจากไม่มีเงินออมแล้ว ยังเป็นหนี้สิน ภาระเช่นนี้เป็นภาระค่าแรงงานในเมืองให้ต่ำลง เพราะถ้าค่าแรงงานในเมืองขยับตัว ก็จะมีแรงงานจากชนบทเข้ามาทำงานในเมืองมากขึ้น ทำให้ค่าแรงลดลงมา หลังจากประเทศไทยที่เคยข้อผลผลิตทางเกษตรส่วนใหญ่สามารถใช้ประโยชน์จากการปฏิรูปเช่นเดียวกับเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในประเทศไทยของตนได้สำเร็จ ราคานี้ช่วยเกษตรในตลาดโลกก็ยังลดต่ำลงตามลำดับ ผลที่เกิดขึ้นปัจจุบันในภาคเกษตรคือ การเกษตรกรรมล้วนใหญ่ยังมีลักษณะล้าหลังในขณะที่ผลผลิตในตลาดโลกคาดต่ำลง และเมื่อเกษตรกรรมล้วนใหญ่ไม่มีกำ

น้ำซื้อ รวมทั้งกรรมการในเมืองก็ไม่มีอำนาจซื้อ จึงมีเฉพาะชั้นกลาง ในเมืองเพียงกลุ่มเดียวที่มีอำนาจซื้อ ดังนี้ การผลิตอุตสาหกรรมของประเทศไทยจึงต้องหันไปพึ่งการส่งออกเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ เพราะได้ทำลายอิสระทางเศรษฐกิจในประเทศโดยหมดสิ้น และเมื่อสินค้าเกษตรในตลาดโลกขาดตลาด ปัญหาภาระเงินปั้นถึงภาคอุตสาหกรรมและบริการด้วย อายุร่วมที่ได้แสดงตัวเลขในตารางที่ 5 แล้ว เมื่อไม่สามารถพึ่งการเกษตรได้จึงต้องหันไปพึ่งอุตสาหกรรมส่งออก โดยที่ประชาชนของประเทศไทยส่วนใหญ่ก็ยังมาทำงานในภาคเกษตร ประเด็นนี้มีอยู่ว่า จะพึ่งอุตสาหกรรมส่งออกได้มากน้อยเพียงใด

2.3 อุตสาหกรรมส่งออก

อุตสาหกรรมส่งออกเริ่มปรากฏตัวอย่างมีนัยยะสำคัญครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2516 โดยที่มีสัดส่วนจากการส่งออกทั้งสิ้น ร้อยละ 20.7 ของข้อดส่งออกทั้งหมด แต่ในจำนวนนี้ก็มีเพียงร้อยละ 7.6 ซึ่งถือว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีได้มาตรฐานเป็นที่รับประทานส่วนใหญ่ ซึ่งก็ประกอบด้วยน้ำตาลร้อยละ 4.6 สิ่งทอ ร้อยละ 2.1 และอัญมณิร้อยละ 1.9 ซึ่งเป็นสินค้าเนื้อง桑รายการเท่านั้น ในปี พ.ศ. 2523 สัดส่วนดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7.6 มาเป็นร้อยละ 21.2 โดยที่มีรายการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นมา กล่าวคือ มีเสื้อผ้าสำเร็จรูปร้อยละ 3.7 แฟรงก์瓷器ร้อยละ 4.6 และอาหารกระป๋องร้อยละ 1.1 ส่วนสิ่งทอและอัญมณิ ได้เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 2.1 เป็นร้อยละ 7.2 และร้อยละ 1.9 มาเป็นร้อยละ 3.7 ตามลำดับ ที่นำไปสังเกตคือ อุตสาหกรรมอีกหลายรายการ ในปี พ.ศ. 2513 นั้น ก็มีต้นทุนวัตถุคุณภาพจากการนำเข้าจากต่างประเทศ เช่นกัน เป็นต้นว่า เสื้อผ้าสำเร็จรูป มีต้นทุนซึ่งเป็นวัตถุคุณภาพต่างประเทศร้อยละ 25.2 อัญมณิร้อยละ 26.3 / ขณะที่แฟรงก์瓷器ร้อยละ 88.5 อุตสาหกรรมเหล่านี้มีมีการขยายเพิ่มขึ้น เชื่อว่าสัดส่วนของต้นทุนที่เป็นวัตถุคุณภาพต้องขยายตัวเพิ่มตามไปด้วย ในขณะเดียวกัน สินค้าออกประเภทอุตสาหกรรม อาหารบปรุง ทั้งอาหารกระป๋อง และแซ่บซึ่งมีความจำากัดอยู่ที่ปริมาณสัตว์น้ำ ซึ่งก็ต้องมีการนำเข้าสัตว์น้ำจากต่างประเทศมากขึ้น นอกจากนี้ ต้นทุนค่าผลิตงานในอุตสาหกรรมเหล่านี้ แม้จะมีสัดส่วนที่ไม่สูง มากนัก ก็ต้อง

นำเข้าจากต่างประเทศก็แล้ว ทั้งนี้มิได้รวมถึงการนำเข้าของเครื่องมือเครื่องจักรผลิต
ชนวิทยาการในการผลิตประกอบด้วย ฉะนั้น มูลค่าเพิ่มภาษีในประเทศไทยของอุตสาหกรรมสั่ง¹
ออกซิง ๆ มิได้สูงเท่าที่แสดงไว้ในตอนแรก ผิดกับสินค้าเกษตร ซึ่งมีสัดส่วนต้นทุนจากต่าง²
ประเทศส่วนใหญ่มีปัจจัยและข้ามมาแยลลง และผลิตงาน ซึ่งคาดว่าจะมีได้ถึงร้อยละ 5 ของต้น³
ทุนการผลิตทั้งหมด มูลค่าเพิ่มภาษีในประเทศไทยจากการผลิตสินค้าทางการเกษตรสั่งออกซิงสูง⁴
กว่าอุตสาหกรรมเหล่านี้ ประเด็นที่ควรจะพิจารณาประกอบอีกประเด็นหนึ่ง คือ การ
กระจายรายได้ เนื่องจากสินค้าเกษตรนี้ผลิตโดยเกษตรรายย่อยเป็นส่วนใหญ่ เป็นจำ⁵
นวนมาก ผลในด้านการกระจายรายได้จึงดีกว่าเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมสั่งออกซิงแม้จะ⁶
เป็นอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานมาก รายได้ส่วนสำคัญยังจะตกอยู่กับนายทุน และผู้⁷
ประกอบการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารมากกว่าค่าแรงที่กรรมกรได้รับ ฉะนั้น ผลกระทบ⁸
การกระจายรายได้ จึงอาจไม่ได้เท่ากับสินค้าการเกษตรที่สั่งออก

ตารางที่ 7

สัดส่วนของสินค้าอุปกรณ์โดยภาคเศรษฐกิจ (2511-2528)

ภาคเศรษฐกิจ	สัดส่วนของสินค้าออก (ร้อยละ)			
	2511	2516	2523	2528
เกษตรกรรม (ไม่รวมประมง				
และป่าไม้	71.3	53.4	48.7	37.8
ประมง	2.3	4.9	3.3	5.5
ป่าไม้	1.6	2.1	0.1	0.2
เมืองรัฐ	13.6	8.6	11.8	5.2
หัตถกรรม	4.0	20.7	38.9	49.6
มีฐานจากทรัพยากร	4.0	13.1	11.7	13.6
ไม่มีฐานจากทรัพยากร	-	7.6	21.2	36.0
อื่น ๆ	7.2	10.3	4.2	1.7
รวม				
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0

หมาย : รายงานเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย ประจำปีต่าง ๆ

ตัวเลขในตารางที่ 7 ได้แสดงให้เห็นว่า สัดส่วนของลินเคอเกย์ตรสังออกได้ลดลงตามลำดับ ในขณะที่สัดส่วนของอุตสาหกรรมที่ไม่มีฐานทรัพยากร มีสัดส่วนที่สูงขึ้น อย่างรวดเร็ว ข้อนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของหัตถอุตสาหกรรม เพื่อการส่งออก ซึ่งมีความสำคัญสูงขึ้นทุกขณะ โดยที่หัตถอุตสาหกรรมส่งออก โดยไม่มีฐานทรัพยากรนั้น มีรายการเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังตัวเลขที่แสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8

สัดส่วนของอุตสาหกรรมส่งออกที่มีไม่ฐานกรันรายการ

(2516-2528)

รายการที่ส่งออก	อัตราส่วนของการส่งออกทั้งหมด (ร้อยละ)		
	2516	2523	2528
น้ำตาลและผลิตภัณฑ์จากน้ำตาล	4.6	2.2	3.6
อัญมณี	1.9	3.7	4.4
สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป	2.1	10.9	12.2
แผงวงจรไฟฟ้า	-	4.6	4.3
อาหารกระป่อง	-	1.1	4.4
รองเท้า	-	-	1.1
ผลิตภัณฑ์จากไม้	-	-	1.0
ผลิตภัณฑ์ก่อเหล็ก	-	-	0.9
ผลิตภัณฑ์จากปอ	-	-	0.8
เฟอร์นิเจอร์	-	-	0.7
ผลิตภัณฑ์จากพลาสติก	-	-	0.7
คอกไม้ประดิษฐ์	-	-	0.5
อื่น ๆ	-	-	0.2
รวม	7.6	21.2	36.0

สินค้าที่เพิ่มความสำคัญอย่างรวดเร็วคือ สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป อาหารกระป๋อง และอัญมณี แต่ขณะเดียวกันก็มีผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ออกสู่ตลาดต่างประเทศมากขึ้น แนวโน้มดังกล่าวทำให้เห็นว่า ลุ่ทางของอุตสาหกรรมสิ่งของนี้มีความหวังมากพอสมควร อย่างไรก็ตาม รัฐบาลจะมาพิจารณาสินค้าออกเหล่านี้ หลายประการยังต้องการสินค้านำเข้าเป็นสัดส่วนที่สูง ที่สูงที่สุดคือแฝงวางจระไฟฟ้า ซึ่งอาศัยวัตถุดิบจากต่างประเทศ เกือบทั้งหมด สิ่งทอและอาหารกระป๋อง ก็ต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศในสัดส่วนที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้ในรายแหล่งผลoxid ในประเทศไทยเริ่มมีปริมาณจำกัด ขณะเดียวกัน อาหารกระป๋องซึ่งส่วนใหญ่เป็นปลากระป๋องก็ต้องนำปลาจากต่างประเทศเข้ามาเป็นจำนวนมาก เช่นกัน

ความได้เปรียบของอุตสาหกรรมไทยนั้น คือ ค่าแรงงานที่ถูก และมีคุณภาพต่อสมควรเมื่อเทียบกับค่าแรงและคุณภาพของแรงงานในประเทศไทยเพื่อนบ้าน ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกดค่าแรงงานภายใต้ประเทศเราไว้ และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ความต้องการภายในประเทศต่ำ จึงจำเป็นต้องหันไปเพิ่งตลาดต่างประเทศเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตามตลาดต่างประเทศก็ได้สดใสแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตลาดในประเทศที่พัฒนาแล้ว มักจะมีช่าวเรื่องเกิดกันสินค้าออกจากไทยเสมอ ไม่ว่าปัญหาท่อเหล็กและปลากระป๋อง รวมทั้งอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งประเทศนี้เองเป็นเหตุให้อาชญากรรมของอุตสาหกรรมสิ่งของไม่สดใสเท่าที่ควร และขณะเดียวกันก็จำเป็นจะต้องมองหาตลาดจากประเทศกำลังพัฒนาด้วยกันมากขึ้น แม้ในระยะแรก ๆ จะมีปัญหานี้เรื่องอำนาจซื้อของประเทศเหล่านี้บ้างก็ตาม

การที่แนวโน้มของตลาดโลก ไม่แรมใจนัก เนื่องจากความจำกัดของตลาดต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดในประเทศที่พัฒนาแล้ว ที่มีผลลัพธ์เนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในประเทศที่พัฒนาแล้วดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 ภาวะวิกฤตตั้งกล่าวแสดงได้โดยใช้ชนิดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9

ตัวเลขแสดงภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มั่นคงแล้ว

ตัวชนิด	เฉลี่ยต่อปี	2511-20	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527	2528	2529	2530
อัตราเงินเดือนของ												
ผลิตภัณฑ์รวมใน	3.5	4.0	3.6	0.1	0.5	80.2	2.8	5.1	2.8	3.6	3.4	
ประเทศไทยตามมูลค่า												
ค่าจ้าง												
อัตราเงินเดือน	7.4	7.7	8.1	9.3	8.8	7.3	4.9	4.3	3.9	3.4	3.0	
อัตราผลออกเบี้ย												
8.4	9.3	11.2	13.1	12.4	10.9	11.1	9.9	8.9	n.a.			
ระยะยาว												
อัตราการว่างงาน	3.7	5.2	5.1	5.8	6.7	8.2	8.7	8.3	8.2	8.1	7.9	
(เฉพาะยุโรป)	3.2	5.5	5.6	6.1	7.9	9.4	10.2	10.9	11.2	11.1	11.0	
ปริมาณการนำเข้า	7.4	5.6	8.8	-0.7	-1.5	0.1	5.1	13.0	5.2	5.0	4.3	

ที่มา : IMF World Economic Outlook, April 1986, pp.100-202.

ตัวเลขนี้ใช้ให้เห็นว่าซึ่งไม่มีแนวโน้มที่ดีจะแสดงให้เห็นว่า เศรษฐกิจของประเทศไทยที่มั่นคงแล้วจะกระทบต่อชีวภาพนักทั้ง ที่อัตราเงินเดือนได้รีบลดต่ำลงอย่างมากจากอัตราสูงที่สุดร้อยละ 9.3 ในปี พ.ศ. 2523 เหลือเพียงร้อยละ 3.0 ในปี พ.ศ. 2530 ขณะเดียวกันอัตราผลออกเบี้ยระยะยาวก็มีแนวโน้มที่จะลดลงตลอดเวลา ดื้อหากที่สูงที่สุดในปี 2524 ร้อยละ 13.1 เหลือเพียงร้อยละ 8.9 ในปี พ.ศ. 2529 ตัวเลขทั้งสองนี้น่าจะเป็นเครื่องการต้นกำให้ทำการลงทุนเพิ่มขึ้น และรายได้ขยายตัวมากขึ้น แต่ปัญหาที่

สำคัญคือ การว่างงานไม่ได้มีแนวโน้มที่ลดลงเลย ต่อปีจะมีน้อยในอัตราหัก扣掉 8.0 ล้านรับประบทั้งหมด ซึ่งในทศวรรษก่อนอัตราตัวกล่าวไม่ถึงร้อยละ 4.0 ล้านรับประบทั้งหมดในยุโรป อัตราได้เพิ่มขึ้นไปถึงร้อยละ 11.0 ตั้งที่นี้เป็นมาสำคัญคือ การว่างงานนั้นได้กล้ายมาเป็นปัญหาทางโครงสร้างของเศรษฐกิจในประเทศที่มีคนแล้ว เมื่อเป็นปัญหาโครงสร้างถ้าหากไม่มีการปรับโครงสร้างก็มีปัญหาไม่ได้ ข้อนี้เป็นต้นเหตุของวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจซึ่งจะดำเนินต่อไปในทศวรรษ 2530

เมื่อประเทศพัฒนามีปัญหาการว่างงานสูงเช่นนี้เอง ทำให้มีการกับปัญหาในระยะสั้นโดยเนื้อหาภัยดังนี้ ทางการค้าเพื่อรักษาตำแหน่งงานภายในประเทศเอาไว้ และชั่งมีการกัดกันทางการค้า การผลิตในประเทศเหล่านี้ไม่มีประสิทธิภาพตันทุกสูง ทำให้รายได้ไม่ขยายตัวรวดเร็วเท่าที่ควร ผลก็คือ ปริมาณการนำเข้าลดลงคือ ในทศวรรษที่แล้วมา อัตราเพิ่มของปริมาณการนำเข้าประมาณร้อยละ 7.4 ต่อปี ในขณะที่ปัจจุบันปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 4.0-5.0 ต่อปีเท่านั้น และมีแนวโน้มที่ประเทศพัฒนาจะนำเข้าสินค้าชนห่วงกันเองมากขึ้น เนื่องจากแรงกดดันทางเศรษฐกิจภายในกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศพัฒนาตัวของกันเอง เช่น ภายในยุโรป และกลุ่มญี่ปุ่นกับสหราชอาณาจักรและญี่ปุ่น ในส่วนเช่นนี้ จึงเห็นได้ว่า โอกาสการขยายตัวของสินค้าอุตสาหกรรมของไทยในอนาคต ย่อมจะเพิ่งขึ้นกับขอบเขตจำกัด เช่นกัน หากวัฒนธรรมค้าหัตถกรรมบางตัวที่ประเทศไทยอาจจะมีความได้เปรียบอยู่บ้าง ในขณะเดียวกันนี้ เป็นการบังคับให้ประเทศไทยต้องหันไปค้ากับประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปแล้วก็มีอำนาจซื้อต่ำ ตั้งนี้ ระบบการค้าต่างตอบแทน หรือ counter trade จึงจะต้องมีการขยายตัวมากขึ้น

ทางออกอีกประการหนึ่ง อาจจะต้องหันกลับไปส่งเสริมสินค้าเกษตรชนิดใหม่ ๆ เนื่องจากมีชื่อได้เปรียบทางด้านดินฟ้าอากาศ และการพัฒนาวิทยาการใหม่ ๆ รวมทั้งด้านส่งทางอากาศที่ถูกกลง สินค้าเหล่านี้ได้แก่สินค้าเกษตร เป็นต้นว่า ผัก ผลไม้ และดอกไม้สอดคลอดจนแม้แต่ชื่อของผลผลิตเหล่านี้ ซึ่งก็หมายถึงการหันกลับไปสู่การเกษตรแบบใหม่ ซึ่งมีการกระจายผลผลิตเพิ่มมากขึ้น แทนที่จะพึ่งสินค้าเกษตรที่สำคัญไม่กี่รายการ

2.4 อุดหนุนการท่องเที่ยว

นอกไปจากนโยบายส่งเสริมอุดหนุนการท่องเที่ยวแล้ว ในปัจจุบันการท่องเที่ยวกำลังได้รับความสนใจจากรัฐในฐานะที่จะเป็นปัจจัยสำคัญในการก้าวไปข้างหน้า ขยายตัวทางเศรษฐกิจและการวางแผนของประเทศไทย จากตัวเลขในตารางที่ 10 ชี้ให้แสดงผลการท่องเที่ยวในระยะปี พ.ศ. 2520-2528

ตารางที่ 10

ดุลการท่องเที่ยวในระยะปี พ.ศ. 2520-2528

ปี	รายรับจากการท่องเที่ยว	รายจ่ายด้านการท่องเที่ยว	ดุลการท่องเที่ยว ของคนไทย
2520	4,607	3,184	+ 1,423
2521	8,894	3,579	+ 5,315
2522	11,232	4,648	+ 6,584
2523	17,765	4,986	+ 12,776
2524	21,455	6,027	+ 15,428
2525	23,879	6,151	+ 17,728
2526	25,050	7,896	+ 17,154
2527	27,317	7,208	+ 20,109
2528	31,768	7,587	+ 24,181

หมาย: หมายความรวมประเทศไทย

จากตัวเลขดังกล่าวจะเห็นได้ว่ารายรับจากการท่องเที่ยวในปี 2528 เป็นจำนวนเงิน 31,768 ล้านบาท เงินจำนวนดังกล่าวคิดได้เป็นประมาณร้อยละ 12.5 ของขอคลินค้าออกของประเทศไทยในปีเดียวกัน มีผู้คนจำนวนมากว่า ค่าตัวคุณจากการท่องเที่ยวต่อรายได้ประชาชาติ มีค่ามากกว่า 2 (เกริกเกียรติ, 2530, หน้า 1) ซึ่งก็หมายความว่า การท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2528 มีส่วนเพิ่มรายได้ประชาชาติประมาณไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 ของรายได้ในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ตัวเลขดังกล่าวยังมิได้หักค่าใช้จ่ายที่คนไทยไปท่องเที่ยวต่างประเทศ ถ้าหากจำนวนนี้ออกจะเหลือ 24,181 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2528 เป็นที่น่าสังเกตว่า ยอดเงินจำนวนนี้คงมิใช้เป็นยอดที่เข้าประเทศไทยโดยสุทธิ เพราะในการบริการนักท่องเที่ยวที่นี่ จำเป็นจะต้องมีการนำเข้าสินค้าและบริการต่าง ๆ เข้ามาด้วย จากการศึกษาความต้องการนำเข้าในการผลิตสินค้าและบริการมูลค่า 1 บาท ของสินค้าและบริการต่าง ๆ มีผลให้มีการนำเข้าทางตรงและทางอ้อม ในปี พ.ศ. 2523 เฉลี่ยจากจำนวนเงินค่า 58 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 31 ซึ่งหมายความว่า ในการผลิตสินค้าบริการ 1 บาท นี้จะต้องนำเข้า 31 บาท ในการนี้ของการท่องเที่ยวที่นี่ สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องจะมีภัตตาหาร และโรงแรม การชนสัง ไฟฟ้า ซึ่งมีสัดส่วนในการนำเข้าร้อยละ 12, 47 และ 88 ตามลำดับ ในกรณีของภัตตาหารและโรงแรมร้อยละ 12 เป็นตัวเลขเฉลี่ยโดยทั่วไป แต่โรงแรมและภัตตาคารสำหรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ อัตราส่วนการนำเข้าจะสูงกว่านี้ เพราะจะต้องนำเข้าอาหารและเครื่องดื่ม รวมทั้งอุปกรณ์เครื่องใช้และเครื่องให้บริการความสะอาดต่าง ๆ จากต่างประเทศในสัดส่วนที่สูงมากที่นี่ ในการนี้ของนักท่องเที่ยวสัดส่วนของ การนำเข้าของภัตตาหารและโรงแรมจะไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 เมื่อร่วมกับการชนสัง ซึ่งก็จะต้องมีสัดส่วนสูงกว่า 47 เพราะประกอบด้วยการชนสังทางอากาศในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง และไฟฟ้า คาดว่า การนำเข้าสินค้าจากการท่องเที่ยวจะไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 (เกริกเกียรติ, 2530 หน้า 2) หรือประมาณ 12,707 ล้านที่เหลืออีกร้อยละ 60 นั้น คาดว่าจากโครงการสร้างการพูดภาษาดั้งเดิมในประเทศไทย จะทำให้รายได้ตกกับผู้ประกอบการชนชาติใหญ่ และชั้นกลางในเมืองประมาณไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ที่เหลือไม่เกินร้อยละ 20 จะกระจายเป็นรายได้ของประชาชนที่มีรายได้ต่ำภายในประเทศไทยในจำนวน

ร้อยละ 40 ที่เป็นรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยวจะถูกใช้จ่ายไปเพื่อการซื้อสินค้าเข้าเนื่องจากรายได้เพิ่มขึ้นไม่ต่างกว่าหนึ่งในสามของรายได้ หมายความว่าถ้าหากไม่มีรายได้เพิ่มดังกล่าวรายจ่ายจำนวนนี้จะไม่เกิดขึ้น ซึ่งคาดว่าจะมีอัตราประมาณ 4,236 ล้านบาท และอีกส่วนหนึ่งจะใช้ไปในการท่องเที่ยว คือ 7,587 ล้านบาท หรือประมาณ 11,823 ล้านบาท ก็จะเป็นเงินที่ไหลกลับออกไปทั้งสิ้น 24,646 ล้านบาท เหลือเงินสุทธิจากการท่องเที่ยวจริง ๆ ประมาณ 7,122 ล้านบาท ซึ่งก็ต่างกว่ารายได้จากการส่งสินค้าเกษตรอันดับที่ 4 ของไทย คือข้าวโพด ในปี พ.ศ. 2528 ซึ่งมีราคากำต่ำ คือ 7,700 ล้านบาท ซึ่งแน่นอนว่าข้าวโพดของเรามีสัดส่วนการนำเข้าของเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยและยาฆ่าแมลง ซึ่งจะทำให้รายได้สุทธิต่างกว่าที่ อย่างไรก็ตาม ตัวเลขนี้แสดงให้เห็นว่า แท้ที่จริงแล้วการท่องเที่ยวจะได้เงินเข้าประเทศมากกว่าที่คิดไว้แต่แรก

แต่ในฐานะที่จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจนั้น การท่องเที่ยวจะไม่มีประโยชน์มากนัก เพราะมิได้มีส่วนในการสร้างอุตสาหกรรมหลักภายในประเทศไทย เพราะในที่สุดเงินที่ได้จากการท่องเที่ยวจะกลับคืนไปในรูปการซื้อสินค้าและบริการอื่น ๆ จากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ส่วนที่จะช่วยกระตุ้นการลงทุนภายในประเทศไทย คือประมาณร้อยละ 20 ซึ่งคงไม่ก่อให้รายได้ต่ออย่างส่วนใหญ่ หรือประมาณ 6,353 ล้านบาท ก็จะไปสร้างอุปสงค์ของสินค้าภายในประเทศไทย และจำนวนนี้เองที่จะช่วยก่อให้เกิดตัววิธีค้าสูง ทำให้รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น ดังนั้น ในเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยส่วนรวม การส่งเสริมการท่องเที่ยวจะช่วยไม่นักนัก (เกริกเกียรติ, 2530, หน้า 3) ในด้านการกระจายรายได้ ถึงแม้จะไม่ทำให้เหลือง ก็อาจจะไปเสริมทำให้โครงสร้างของความเสี่ยงล้ำต่ำสูงของรายได้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น เพราะไปเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ที่มีรายได้สูงแล้วในอัตราส่วนที่สูง ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ผลจากการจ้างงานนั้นคงจะมีเพิ่มขึ้นแน่ ๆ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมก่อสร้าง โรงแรม การผักผ่อนหย่อนใจ และการคมนาคมขนส่ง การเงินและการธนาคาร ซึ่งในอุตสาหกรรมดังกล่าวมีลักษณะการใช้แรงงานในสัดส่วนค่อนข้างสูง ฉะนั้น ผลของการจ้างงานจึงคาดว่ามีสูง แต่เนื่องจากสัดส่วนที่นำเข้ามีสูงผลของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้น

อาจเกี่ยบได้กับอุตสาหกรรมของจังหวัดรัฐวิถี กล่าวคือ มีผลทำให้มีการจ้างงานมาก แต่ผลที่เป็นรายได้มูลค่าเพิ่มออกเท่านอกค่าแรงงานแล้วมีน้อยมาก ในฐานะเช่นว่านี้ การส่งเสริมการท่องเที่ยวอาจจะกล่าวได้ว่ามีส่วนช่วยลดปัญหาการว่างงานของประเทศไทยที่มีอยู่สูงในปัจจุบัน

ในขณะเดียวกัน ผลลัพธ์จากการท่องเที่ยวทั้งในด้านที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินจะมีมากเช่นกัน เพราะไม่ว่าจะมีจุดมุ่งหมายประการใด การส่งเสริมการท่องเที่ยวจะทำให้ธุรกิจทางเพศเพิ่มสูงขึ้นอย่างแน่นอน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยว โดยตรงและผลทางอ้อมจากที่ชั้นกลางที่เกี่ยวข้องกับกิจการท่องเที่ยวมีรายได้สูงขึ้น ซึ่งเป็นความสูญเสียทางคุณค่าซึ่งวัดไม่ได้ นอกจากนี้สิ่งที่ตามมาจากการธุรกิจทางเพศ เป็นต้นว่า การระบาดของโรคติดต่อทางเพศทั้งหลาย รวมทั้งโรคภูมิคุ้มกันบกพร่องที่มีการกล่าวถึงมากในขณะนี้ จะมีส่วนทำให้ค่าใช้จ่ายทางการแพทย์และสาธารณสุขเพิ่มสูงขึ้น ปัญหาอาชญากรรม ซึ่งเป็นผลลัพธ์เนื่องจากการขยายตัวของธุรกิจทางเพศ ปัญหาอาเสพติด ซึ่งเป็นผลตามมา สิ่งเหล่านี้มีผลเสียที่ติดเป็นตัวเงินและติดเป็นตัวเงินไม่ได้อีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายทางด้านการปราบปรามอาชญากรรมเพิ่มขึ้น ไม่นับรวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของตำรวจท่องเที่ยว ซึ่งมีไว้เพื่อบริการนักท่องเที่ยวโดยตรง นอกจากนี้ผลเสียในด้านวัฒนธรรมอันสืบเนื่องจากพฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยวที่จะส่งผลลบทางคุณค่าอย่างมาก เช่นกัน เมื่อคิดถึงผลลัพธ์แล้ว ไม่แน่ใจว่ารายได้สูงมีจากการท่องเที่ยวที่คำนวณไว้ 7,122 ล้านบาทขึ้นจะคุ้มกับผลเสียเหล่านี้หรือไม่ ซึ่งถ้าจะเทียบกับการที่การส่งข้าวโพดออกนอกประเทศไทยแล้ว จะเห็นได้ว่าจะไม่มีผลเสียตามที่กล่าวไว้ก็คงดูแล้ว และจะมีผลดีต่อการกระจายรายได้เพราะเนื้องผู้ปลูกข้าวโพดส่วนใหญ่ เป็นชาวไร่ชาวนาขนาดเล็ก

ดังนั้น เมื่อกล่าวโดยสรุปของการส่งเสริมการท่องเที่ยวแล้ว ผลสุกษิตร์การพัฒนาประเทศไทยไม่น่าจะเป็นที่นิ่งประ-cnามากนัก มีแต่ประกายชนบทสีส้มคือช่วยลดปัญหาการว่างงานได้ระดับหนึ่ง แต่ไม่มีผลทำให้มีการเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญในฐานะที่จะสัมฤทธิ์การขยายตัวเอง อุตสาหกรรมภายในประเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิตและการเกษตร หรือการเพิ่มศักดิ์ภาพของชีวิตในชนบท ตลอดจนผลทางด้านการขยายอา

นาจชื่อในประเทศไทยอย่างไร แต่ผลเสียทางด้านคุณภาพและภาระรวมจะมีมาก คงต้อง
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสิ่งไม้ไม้เป็นทางออกในระยะยาวของประเทศไทยแต่อย่างใด

2.5 ผลที่คาดหมายจากการไปรับพัฒนาการในการพัฒนา

ถึงแม้ว่าภาคอุตสาหกรรมในปัจจุบันจะเริ่มมีการจ้างงานในสัดส่วนที่สูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีการจ้างงานในอดีต แต่การเพิ่มขึ้นของการจ้างงานนั้น จะมีจุดสำคัญที่อุตสาหกรรมในชั้นนำ ก็คือ อุตสาหกรรมในภาคกันสมัย ถึงแม้ว่าสัดส่วนของ อุตสาหกรรมล่างของก็เพิ่มขึ้นมากกว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น ของอุตสาหกรรมในภาคนี้ก็มีได้ขยายตัวเร็วเท่ากับการจ้างงานของอุตสาหกรรมในชั้นบน และอุตสาหกรรมขนาดเล็ก จากการศึกษาของ ประดิษฐ์ ชาสมบัติ พบว่า อุตสาหกรรมที่ จ้างงานมีอย่างกว่า 20 คน ช่วยรองรับแรงงานจากเขตเกษตรภาคใต้ มีบทบาทสำคัญในการลดการว่างงานตามฤดูกาลและการทำงานต่อรายเดือนในเขตชนบท ปัจจุบันจึงมีอยู่ว่าจะทำให้อุตสาหกรรมในชั้นบที่มีชื่อ ได้อย่างไร ถ้าหากไม่มีการขยายรายได้ในภาคชั้นบนโดยเฉพาะอย่างยิ่งรายได้จากการเกษตร

จากการศึกษาของ พาสุก พงษ์ไผ่เจต (พาสุก พงษ์ไผ่เจต, 2528 หน้า 10) ได้พบว่า ความต้องการของการจ้างงานต่อการขยายตัวของรายได้ในโครงสร้างเศรษฐกิจ ปัจจุบันมากประมาณ 0.5 ก่อลาเวคือ ถ้าหากรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อย 0.5 ในขณะที่ประเทศไทยแรงงานที่เข้าสู่ตลาดแรงงานใหม่ในช่วงนี้เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี ถ้าหากจะรับบุคคลเหล่านี้เข้าทำงานทั้งหมดในโครงสร้างเศรษฐกิจ ปัจจุบันเกี่ยวกับความว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทย จะต้องเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 6 ต่อปี จากตัวเลขที่ผ่านมาระหว่างปี พ.ศ. 2524-2528 ในตารางที่ 5 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้นมีอยู่ในระดับ ร้อยละ 6 ต่อปี จากตัวเลขที่ผ่านมาระหว่างปี พ.ศ. 2524-2528 ในตารางที่ 5 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้นมีอยู่ในระดับ ร้อยละ 5.1 ต่อปีเท่านั้น และมีได้แสดงแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นมากกว่านี้ การคำนวณของพาสุก พงษ์ไผ่เจต พบว่า ถ้าหากอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นใน

มีรายได้ 1.2 ล้านคน เมื่อสิ้นแผนก (2530-2534) แต่ถ้าหาก ภาระการขยายตัวของเศรษฐกิจลดลงอยู่ในระดับเฉลี่ยร้อยละ 4 ต่อปี จะมีการว่างงานเพิ่มขึ้นประมาณปีละ 2 ล้านคน

จากตัวเลขของกรมแรงงานที่แสดงไว้ชี้งั้นว่า ในปี 2529 มีผู้ว่างงานทั้งสิ้น 2.2 ล้านคน ถ้าหากจะเพิ่มขึ้นระดับปีละ 1.2 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2534 จะมีคนว่างงานเพิ่มขึ้น 6 ล้านคน หรือเป็นผู้ว่างงานทั้งสิ้น 8.2 ล้านคน ตัวเลขที่ผู้เขียนเคยประมาณไว้ในปี 2523 จะมีผู้ว่างงานประมาณ 3 ล้านคน จึงเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างจะต่ำมาก (อภิปรายที่ ๗ หัวเรื่อง, (ก) 2529, หน้า 6-11)

เมื่อเป็นเช่นนี้จะเห็นได้ชัดว่า ไม่มีโอกาสที่ประเทศไทยจะมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 6 ต่อปี จากโครงสร้างและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศไทยในปัจจุบัน และในสภาวะวิกฤตของเศรษฐกิจทั่วโลก ที่จะเห็นได้ในจังหวัดต่างๆ หน้าี้น ที่จะเป็นข้อจำกัดให้เศรษฐกิจของไทยไม่สามารถขยายตัวได้เกินอัตราร้อยละ 6 ไม่ต่ำกว่าในกรณีใด ๆ ณ นั้น ทางที่เป็นไปได้ คือจะต้องปรับยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเส้นใหม่ โดยเน้นการจ้างงาน และการกระจายรายได้เป็นสำคัญ แทนที่จะเน้นในด้านอัตราความเจริญเติบโตในทางเศรษฐกิจดังที่เผยแพร่ก่อนซึ่งก็ไปสู่ทางตันในที่สุดตั้งที่ได้ชี้ให้เห็นแล้ว

2.6 ยุทธศาสตร์ของการพัฒนาแบบใหม่

ความผิดพลาดของยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเดิมที่สิ้น อุทก์เห็นในเรื่องการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การก่อสร้างคลื่นตัวเกษตร และตัวแรงงานในประเทศไทย ทำให้อาชญากรรมในประเทศไทยต่ำ รัฐจึงต้องพัฒนาโดยเพิ่งการส่งออก แต่ถ้าหากเปลี่ยนจุดเน้นແળก็จะเน้นในเรื่องการขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยที่นำมาเน้นที่ตัว "มนูษย์" เอง (Schumacher, 1977, p. 18) เพื่อใช้ตัวมนูษย์มาเป็นแกนกลางของการพัฒนาแล้ว การพัฒนาในความหมายที่ทั่วจริงก็คือ การฟื้นฟูศักยภาพของมนูษย์โดยแนวทางอย่างยั่ง ผู้ที่ถูกกระทำโดยระบบเศรษฐกิจในอดีต ซึ่งได้แก่ คนยากจนในชนบทและการมารถที่มาเข้ากินค่าในเมือง ปัญหาความเสื่อมโกรธของเศรษฐกิจในภาคชนบทในอดีตที่แล้ว รากเหง้าของปัญหาจึง ๆ วิถีเดิม

จากภาคเกษตร ถูกดูดซึบเอาส่วนเกินเพื่อไปฟื้นฟนาภาคอุตสาหกรรมแต่ฝ่ายอื่นๆทางเดียว
ปราดเป็ดที่สำคัญมากกว่าที่เคยคือ ชนบทสูญเสียทรัพยากรที่สำคัญที่สุด คือ ทรัพยากรดินน้ำซึ่ง
ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการพัฒนาและส่วนที่ได้รับการพัฒนาแล้วก็มักจะทิ้งสังคมชนบทเข้าสู่เมือง
เมื่อชนบทขาดแคลนทรัพยากรดินที่จะพัฒนาและปักป้องทรัพยากรอื่น ๆ ได้ ผลก็คือ ส่วน
เกินในชนบทถูกดูดซึบเข้ามาในเมืองเพื่อรับใช้การพัฒนาอุตสาหกรรมดังกล่าว

เมื่อเบลี่ยนเป้าหมายมาเป็นการพัฒนามนุษย์ จะประชาชัąนส่วนใหญ่สามารถ
พึ่งตัวเองได้ มีอยู่ในเรื่องการว่างงานก็หมดไป และถ้าหากคนส่วนใหญ่ในประเทศมีราย
ได้สูงขึ้น ความต้องการภายในประเทศก็สูงขึ้นตามมา ความจำเป็นในการพัฒนาตลาดต่าง
ประเทศก็ยังคง ทิศทางใหม่ของการพัฒนาประเทศในลักษณะ เช่นนี้ นอกจากจะต้องคำนึง
เรื่องตัวมนุษย์แล้วข้างต้องคำนึงถึงด้านประเพณีและวัฒนธรรมด้วย (Soedjatmoko, 1983,
p.18) ทั้งนี้ เพราะ นอกจากมีอยู่ในทางเศรษฐกิจแล้วก็ได้กล่าวมาแล้วนั้น ในกระบวนการ
พัฒนาที่ผ่านมาซึ่งก่อให้เกิดมีอยู่ทางสังคมและวัฒนธรรมด้วย แนวทางการพัฒนาในทิศทาง
ใหม่จะต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ เพื่อให้ผลการพัฒนาตากเป็นของมนุษย์ชาติทั่วโลกและจะเป็น
การสอดคล้องกับแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของสังคมโลกดังที่ได้อธิบายไปแล้วในบทที่ 1

การพัฒนาโดยใช้มนุษย์เป็นตัวตั้ง ในสิ่งที่สำคัญที่สุด ในกระบวนการพัฒนาดังกล่าว
อยู่ที่การศึกษา แต่การศึกษาที่เป็นอยู่ในอดีตนั้น มิได้มีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาในทางตรงกัน
ข้ามกลับเป็นเครื่องมือในการทำลายศักยภาพที่ดีของมนุษย์ ในหลายกรณีการที่มีการขยายการ
ศึกษาภาคบังคับไปสู่ชนบทในรูปแบบเดิมถึงแม้จะทำให้มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่
เนื่องจากการศึกษาตั้งแต่ล่างมีความโน้มเอียงที่จะเป็นการศึกษาที่ทำให้คนในเมืองได้เบริ่ง
จิมเพลในการทำลายวัฒนธรรมท้องถิ่น ขาดความต่อเนื่องทางวัฒนธรรม และสร้างความ
แตกแยกทางวัฒนธรรมให้เกิดขึ้น ทำให้เด็กหมุ่สัวต้องเข้ามาหากินในเมือง และในหลาย
กรณี อาจเป็นดังกล่าวขึ้นเป็นการทำลายศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของคนเหล่านั้นด้วย การที่
อุดมศึกษาขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วที่มิได้นำไปสู่การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และวิทยาการ
ที่สำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศอุตสาหกรรม ในทางตรงกันข้าม ได้ก่อ
ให้เกิดมีอยู่การว่างงานของผู้ที่มีการศึกษามากมาย

ตั้งแต่นั้น ถึงแม่การศึกษาจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในชนบท แต่ก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาการจัดการศึกษาเลี้ยงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่จะต้องพิจารณาต่อไป

ในการที่จะพัฒนาศักยภาพของประชาชัชนในชนบท นอกจากจะต้องมีการปรับเปลี่ยนแบบทางการศึกษาแล้ว มีความจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องยกระดับวิทยาการในการผลิต ในอีสานนี้ปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในการพัฒนาคือ ช่องว่างของวิทยาการ ดังที่จะเห็นได้ว่าในภาคชนบท โดยเฉพาะภาคเกษตรนั้นภาระจะใช้วิทยาการที่ล้าหลังในการผลิต ในขณะเดียวกัน ทางภาคที่สมัยของอุตสาหกรรมด้านในภารานำเข้า ก็เอาวิทยาการที่ล่าสุดที่พัฒนาจากต่างประเทศเข้ามาใช้ก่อให้เกิดปัญหาการนิ่งฟังทางวิทยาการและส่วนหนึ่งของปัญหาการว่างงาน เพราะเป็นวิทยาการที่ประยุกต์ลงงาน และหลังจากเริ่มมีการนำวิทยาการผลิตสมัยใหม่มาใช้กับการเกษตร เช่น ปุ๋ย เคมี และยาฆ่าแมลง ก็นำมาใช้อย่างชนิดไม่รู้เท่าทันเกี่ยวกับโทษของวิทยาการเหล่านี้ เนื่องจากมีปัญหาช่องว่างของความเข้าใจ ทำให้การใช้ผลิตภัณฑ์เหล่านี้อย่างไม่ถูกต้อง มีการใช้ปุ๋ยเคมีเกินความจำเป็นโดยไม่มีการเตรียมต้นให้ดูดซึบเอาไว้ได้เป็นการลื้นเบล็อง โดยไม่จำเป็นและทำลายฐานอาหารที่มีอยู่เดิมในต้นให้หมดลื้นไป การใช้ยาฆ่าแมลงโดยไม่ถูกต้องก่อให้เกิดความลื้นเบล็อง มีผลเสียหายต่อส่วนนิเวศน์วิทยา และก่อให้เกิดอันตรายต่อมนุษย์ ปัญหานี้ Schumaker จึงได้เสนอความคิดเรื่อง วิทยาการระดับกลาง (Intermediate technology) หรือที่เรียกว่าในปัจจุบันว่า วิทยาการที่เหมาะสม (Appropriate technology) มาเป็นแนวคิดในการปรับวิทยาการเพื่อการผลิต ซึ่งหมายความว่า แทนที่จะใช้วิทยาการต่ำเดิมที่มีอยู่ ซึ่งมีลักษณะล้าหลัง หรือจะใช้วิทยาการสมัยใหม่ที่ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศ น่าจะได้มีการพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ เช่น วิทยาการง่าย ๆ สามารถจัดทำได้เองในท้องถิ่น โดยที่คนในท้องถิ่นสามารถควบคุมวิทยาการนี้ได้เอง เป็นการขับเคลื่อนการใช้วิทยาการให้สูงขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาวิทยาการที่เป็นของตนเองต่อไปในอนาคต แต่ในขณะเดียวกัน ก็ไม่ต้องพึ่งพาวิทยาการจากต่างประเทศ ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ และมีผลทำให้เป็นการทำลายความคิดริเริ่มในการพัฒนาวิทยาการที่เป็นของตัว

ในที่สุด การพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสมสมตังกล่าว การศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมสมก่อนมีเป็น
ทบทวนที่สำคัญต่อการพัฒนาดังกล่าว เช่นกัน

ในขณะเดียวกันที่มีการนิยมศึกษาเรียนรู้เชิงภูมิภาคของประชาชนในชุมชน ซึ่งจะต้องไป
ห้องเรียนกับการอนุรักษ์และนำรุ่งรักษารากน้ำ恨ท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายที่สุดในการที่ทำให้ชาว
ชนบทสามารถพัฒนาตัวเองได้มากขึ้น มีความสามารถในการผลิตสูงขึ้น มีอำนาจซื้อและอำนาจ
ต่อรองสูงขึ้น อันจะเป็นผลดีต่อการลดปัญหาการว่างงานและปัญหาความยากจน การพัฒนา
ในภาคที่น่าสนใจในบางสาขา เพื่อก้าวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก เช่น การ
พัฒนาระบบทั่วโลกและสื่อสารยุคใหม่ที่มีการพัฒนาคอมพิวเตอร์ เป็นแกนกลางของการพัฒนา
เหล่านี้ย่อมเป็นสิ่งสำคัญ มิฉะนั้นความล้าหลังย่อมเกิดขึ้นได้ การพัฒนาที่สำคัญอีกด้านหนึ่งและ
เป็นประโยชน์อย่างมาก โดยเฉพาะสังคมเกษตรกรรม หรือ การพัฒนาทางด้านวิทยาการชีวภาพ
(Bio-technology) ซึ่งเป็นแกนกลางสำคัญที่ก่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงผลผลิตทาง
การเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้ก้าวมาแล้วถึงผลผลิตในทางการเกษตรที่มีลุ่มทางที่
แข็งขึ้นได้ในตลาดโลก เช่น ผัก ผลไม้ และดอกไม้สด ตลอดจนเมล็ดพันธุ์ ผลผลิตดังกล่าว
จะได้รับการพัฒนาที่ก้าวหน้าขึ้นถ้าหากมีการติดตามการพัฒนาทางชีวภาพได้ทันในอนาคต

และในที่สุด การพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อการบริโภคภายในประเทศและอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกโดยเฉพาะในสินค้าที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบและมีปัญหาการกัดกัน
ทางการค้าไม่มากนัก ก็ยังเป็นสิ่งจำเป็นอยู่ และควรจะได้รับการสนับสนุนต่อไป แต่แนว
โน้มใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต แม้ในประเทศไทยที่เจริญแล้ว ก็คือ การได้พบว่า
กิจกรรมขนาดเล็กและขนาดกลาง ที่ใช้วิทยาการในการผลิตที่ก้าวหน้ากับมีความคล่องตัว
กว่ากิจการขนาดใหญ่ ที่มีความเชื่อกันแต่เดิมว่าจะทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำที่สุดสามารถแข่ง
ขันกับต่างประเทศในตลาดโลกได้ (Cocciooli, 1983, pp.156-160) ในกลุ่มประเทศ
ประเทศไทยเศรษฐกิจที่รีบ不肯ที่ได้พบว่า ร้อยละ 75 ของวิสาหกิจทั้งหมดจ้างคนต่อหัวกว่า
50 คนต่อหัวนึงกิจการ วิสาหกิจเหล่านี้มีความสามารถในการผลิตอุปกรณ์ ในการผลิตที่มีความ
เฉพาะตัว มีขนาดตลาดจำกัด ซึ่งเหมาะสมกับความต้องการของชุมชน สามารถผลิตได้รวด
เร็วและต้นทุนต่ำ และสามารถตัดลินใจได้รวดเร็วกว่าวิสาหกิจขนาดใหญ่ เนื่องจากมีต้นทุน

คงต้อง สามารถอุดหนากรมตังกส่าวจะมีความสำนารถสูง ในกรณีเข้าไปใช้ในการใน
บริ. ซึ่งมีความล้ำหลัง ซึ่งจะก่อให้เกิดอุดหนากรมฐานเด็กเพิ่มมากข่าย และขอ
เดียวแก้ไขจะช่วยปรับวิทยาการจากหัวต่อกรัมพื้นเมืองมาเป็นอุดหนากรมสัญญใน
ในการนี้ของไทยก็ได้เพิ่มมากแล้วจากการศึกษาของ ประดิษฐ์ ชาลอมบติ เนี่ยงแต่อุดหนากรมเหล่านี้
ควรจะได้รับการพัฒนาวิทยาการให้สูงขึ้น ในรูปแบบของ การพัฒนาอุดหนากรมแบบใหม่นี้
จะ เป็นการลดบทบาทของกลุ่มนักเรียนชาติลง เป็นอันมาก หรือถ้าหากจะมีก็จะต้องเปลี่ยนรูป^{รูป}
เป็นการร่วมมือกับรัฐบาลท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ วิชาการสำหรับวิสาหกิจเหล่านี้
จะก่อให้เกิดการ ให้ผลประโยชน์ของวิทยาการจากประเทศกลุ่ม "เนื่อง" มาสู่ประเทศไทยกลุ่ม
"ใต้" ได้ง่ายขึ้น ปัญหาการ ให้ผลประโยชน์ของวิทยาการจากกลุ่ม "เนื่อง" กลุ่ม "ใต้"
ปัจจุบันนี้ ส่วนหนึ่งถูกจำกัด โดยขนาดของวิสาหกิจและเงินทุน แต่ถ้าหากขนาดของวิสาหกิจ^{ขนาด}
ถูกปรับให้มีขนาดเล็กลงและใช้เงินทุนไม่มาก การ ให้ผลประโยชน์ของวิทยาการก็จะมีความคล่อง
ตัวมากขึ้น

สำหรับประเทศไทยนี้ จะต้องยอมรับว่า อุดหนากรมห้องเที่ยวนี้คือสิ่งที่
ความสำคัญอยู่มาก แต่การส่งเสริมดังกล่าวเนี่ยจะต้องไม่ไปทำลายวัฒนธรรมและประเพณี
อันดีที่ประเทศไทยเคยมีอยู่เดิม และต้องไม่ทำลายสภานาคนดั้งเดิมและสภากวงนี้เว้นวิทยา
รวมทั้งไม่ก่อให้เกิดการนำเข้าหรือการใช้เงินกลับออกไม่ท่องเที่ยวต่างประเทศ เสียหมด
ซึ่งนับว่าความพยายามในการเสริมภารท่องเที่ยวเป็นไปโดยใช้ประโยชน์ ขณะเดียวกัน
การส่งเสริมภารท่องเที่ยวภายในประเทศไทย ซึ่งมีผล ในการกระจากรายได้และสร้างสันักใน
การรักษาวัฒนธรรมของชาติ และรัฐธรรมชาติ ตลอดจนสภานาคนดั้งเดิม อันเป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่ก่อ^{ให้เกิดความภูมิใจในชาติ} เป็นส่วนที่สำคัญของการพัฒนาศักยภาพของกิจกรรมนี้ของ
ประเทศไทยยังเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เช่นกัน

และท้ายที่สุดสภานากรที่ต้องถูกบันทึกไว้ลดความล้มเหลวที่ทางการค้ากับประเทศไทย
พัฒนาแล้วลง โดยที่จะต้องเพิ่มความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศไทยที่กำลังพัฒนาด้วยกันมาก
ขึ้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้กฎหมายและวัฒนธรรม

ประเพณีของกีดและกิมมาชัน แทนที่จะใช้ความสนใจไปสู่สหัสกร เมือง ชูโรป และญี่ปุ่น เป็นหลักตั้ง เช่นเดิม

สรุป ในเรื่องของทิศทางการพัฒนาของไทยอนาคตนี้ จำเป็นที่จะต้องหันมาที่จุดของการพัฒนามนุษย์เป็นศูนย์กลางของความพยายามในการพัฒนาทั้งหมด และเป้าหมายของ การพัฒนาที่รับข้อมูลนี้ ก็ได้แก่ การพัฒนาประชากรในภาคชนบท ให้มีศักยภาพ สูงขึ้น ซึ่งจะต้องนำไปพร้อมกับการพัฒนาทางด้านศิลปะวัฒนธรรมท่องถิ่นควบคู่กันไป เครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาดังกล่าวก็คือ การจัดการศึกษาในรูปแบบและทิศทางใหม่ ให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตความเป็นจริงของประชาชนในชนบท พร้อมกันนี้จะต้องมีการพัฒนา วิทยาการที่เหมาะสมสมควรคู่กันไปด้วย ในขณะเดียวกันจะต้องพยายามติดตามความก้าวหน้า ของความรู้ในโลกโดยเฉพาะความรู้ที่เกี่ยวกับระบบข้อมูล และการสื่อสาร โทรคมนาคมสมัย ใหม่ที่มีการพัฒนาคอมพิวเตอร์เป็นศูนย์กลางรวมทั้งการพัฒนาทางด้านวิทยาการชีวภาพ การ พัฒนาอุตสาหกรรม เพื่อการบริโภคภายในประเทศจะขยายตัวขึ้นเองเมื่ออำนาจซื้อขายใน ประเทศสูงขึ้น การสนับสนุนอุตสาหกรรมส่งออกที่มีความได้เปรียบเชิงแข่งขันที่มีความ จำเป็น แต่ทั้งนี้ รูปแบบของวิสาหกิจจะมีแนวโน้มที่จะมีขนาดเล็กลง และมีความคล่องตัว มากขึ้น สามารถกระจายไปในส่วนต่าง ๆ ของประเทศไทยอย่างทั่วถึง ขณะเดียวกันการ ท่องเที่ยวที่ซึ่งคงมีความสำคัญ แต่ควรจะได้มีการเน้นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว ภายในประเทศให้มากขึ้น รวมทั้งการขยายการเรียนรู้วัฒนธรรมนิยมประเพณีและ วัฒนธรรมของมิตรประเทศในโลกที่สาม ให้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่ม ความร่วมมือกัน ให้มากขึ้น ในอนาคต

บทที่ 3

การศึกษา : มีญา ช้อเสนอ และชีดจำภัค

3.1 การครอบงำทางการศึกษาจากต่างๆ

Philip Coombs (Coombs, 1985, pp.243-44) ได้ให้เห็นว่า การศึกษาในประเทศโลกที่สาม การจัดการศึกษาในประเทศเหล่านี้ถูกครอบงำโดยรูปแบบการศึกษาภาษา และความคิดทางวิทยาศาสตร์ วิทยาการ ตลอดจน การสื่อสารมวลชนเมืองใหม่ โดยต่างชาติโดยเฉพาะอย่างเช่น โดยความคิดสากลแบบต่างๆ ทันทกี่เรียกว่า "การมีการศึกษา" ผลที่ตามมาคือ มีแนวโน้มที่จะมองข้ามความลับซึ่งกันและกันของวัฒนธรรมท้องถิ่นและมีการรับมาตราฐานการศึกษา สากล ที่มีการยอมรับกันอย่าง普遍 ๆ ว่า เหมาะสมกับสถานะความที่ถูกอย่าง แหลมมีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญทางเศรษฐกิจแก่การศึกษาและเลขคุณค่าทางวัฒนธรรมในความหมายที่กว้าง รวมทั้งเป้าหมายอุดมการณ์ทางการเมืองของประเทศ ผลก็คือ ทำให้ระบบการศึกษาขาดความหมายและความสมมูลไม่มีประสิทธิภาพ

ทุกประเทศยอมต้องการการปรับเปลี่ยนคุณค่าทางวัฒนธรรม ตามให้การปรับเปลี่ยนดังกล่าวมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป ไม่เป็นการชัดชวางการพัฒนาหรือกำลังภายในเดิมโดยล้วนเชิง ซึ่งจะมีผลกระทบสำคัญต่อลักษณะการทำงาน การดำรงชีวิตของประชาชน สืบเนื่องจากคุณค่าเดิม กฎหมาย และนิติกรรมทางสังคม เสื่อมสลายอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเสื่อมถอยลงของสถาบันดังเดิมของประเทศ อันได้แก่ การเมือง ความมั่นคง ศาสนา การศึกษา ตลอดจนสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นผลทำให้ความขัดแย้งในสังคมทวีความเข้มข้นมากขึ้น การที่มีการนำรูปแบบการศึกษาจากต่างประเทศรวมทั้งการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อการสอน รวมทั้งการที่ครุยว่าจารย์ได้รับการอบรมมาจากประเทศที่มีความ แล้ว สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นสื่อของการนำวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามารอบงำนวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การศึกษาก็มีผลในทางบวกในยังที่เป็นการเปิดทางไปสู่การเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจระหว่างประเทศ เป็นการเพิ่มความเข้าใจระหว่างประเทศ

อันเป็นผลประโยชน์ทั่วไป ตั้งนี้มิจึงต้องพิจารณาผลผลลัพธ์จากการทำลายวัฒนธรรม ห้องถันยังเนื่องมาจากการศึกษาลงเลี้ยว

ในขณะเดียวกันในด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ถึงแม้จะมีความเป็นกลาง แต่เมื่อนำถึงวิทยาการหรือเทคโนโลยี ซึ่งเป็นผลผลิตของคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์แล้ว ความเป็นกลางซึ่งไม่เกิดขึ้น ฉะนั้นการลอกเลี้ยงวิทยาการที่มาจากการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาด้วย ฉะนั้นจะมีปัญหาซึ่งว่างทางวิชาการตั้งที่ได้กล่าวมาแล้ว สักหนึ่งประเทศไทยเอง แนวโน้มเช่นว่าศึกษาได้เป็นข้อๆ เว้น ความไม่สอดคล้องของการศึกษาไทย มีผลนำไปสู่การเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งล้วนคุ้งโดยมีการเสนอข้อเสนอของคณะกรรมการวางแผนการวางแผนพัฒนาเพื่อบูรณาการศึกษาในปลายปี พ.ศ. 2517 และจากข้อเสนอต่างๆ ได้มีความพิจารณาที่จะมีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถม มัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย ในที่สุดเรื่องมาและมีการปรับปรุงหลักสูตรโดยสมบูรณ์ทุกระดับการศึกษาเรียบร้อยในปี พ.ศ. 2524 (อภิชัย พันธุ์เสน (ช) 2529, หน้า 4-23)

แต่ขณะเดียวกันมิได้มีการปรับเปลี่ยนการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแต่เนียงอย่างใด ถึงแม้จะมีมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับอัญมณีแห่ง เนื้อหาสาระของวิชาในสถาบันเหล่านี้ ก็เป็นไปในการรักษามาตรฐานทางสากล ผลกระทบก็คือ ถึงแม้จะมีความพยายามปรับเปลี่ยนสูตรการศึกษาในระดับประถม และมัธยมศึกษาให้มีความคล่องตัวมากขึ้นซึ่งมีความสอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในห้องถันมากขึ้น แต่หลักสูตรเหล่านี้ไม่เป็นที่สนใจของบุคคลทั่วไป เพราะโอกาสที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไม่ถึงอุดมศึกษานั้น ถูกจำกัดโดยความรู้ความสามารถด้านวิชาสามัญศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ และเมื่อทุกคนหันมาเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา แทนที่จะเริ่มออกไปประกอบอาชีพการงานและหาความรู้เพิ่มเติมไปพร้อมกัน สำหรับผู้ที่ไม่ได้เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ก็ไม่สามารถไปประกอบอาชีพได้ เนื่องจากความรู้สามัญที่มีอยู่นั้นตลาดแรงงานมีความจำกัดอยู่เพียงแต่สาขาวิชาริการในระบบบางระดับเท่านั้น ล้วนใหญ่จึงมีปัญหาว่างงาน ล้วนผู้ที่พิจารณาศึกษาต่อขึ้นไปสำหรับวิชาในมหาวิทยาลัยจำกัดรับไม่ได้ ไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ ก็มีผลในการว่างงานตามมาภายหลัง จึงเป็นการเสื่อม

กิจกรรมการวางแผนและการดำเนินการตามแผน

ภาวะที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเริ่มก่อให้เกิดภาวะที่เรียกว่าวิกฤตการณ์ทางการศึกษาของไทยกล่าวคือ ในระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษาและฝึกหัดครู รวมทั้งมัธยมศึกษาตอนปลายมีผู้ว่างงานเป็นจำนวนมาก มีผู้มาส่วนหนึ่งก็เพราแคมไม่สอดคล้องของอุปสรรคในภาระ ในการพัฒนาประเทศ ลังที่ได้อธิบายมาแล้ว แต่อีกส่วนหนึ่งนั้นเป็นหาที่สืบเนื่องมาจากรูปแบบของการจัดการศึกษาโดยตรงที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาแบบตะวันตก ซึ่งหมายความว่า การพัฒนาอุดมศึกษาในเมือง แต่เนื่องจากการขยายการศึกษาในรูปแบบนี้เริ่วเกินไปกว่า ที่ภาวะการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภาคอุดมศึกษาและบริหารในเมืองจะรองรับได้ ปัญหาการว่างงานของผู้ที่มีการศึกษาเหล่านี้จึงเป็นผลที่ตามมา

ในขณะเดียวกัน ได้มีสิ่งที่เรียกว่าที่ทางการศึกษาถือว่าเป็นวิกฤตการณ์ทางการศึกษา เช่นนั้น เกิดขึ้นกับการศึกษาในระดับมัธยมตอนต้น กล่าวคือ เริ่มมีผู้ที่เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมจำนวนลดลง ในช่วงระยะเวลา 2-3 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ปกครองจำนวนหนึ่งเริ่มมองไม่เห็นคุณค่าของการลงทุนทางการศึกษาให้แก่บุตรหลานของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีฐานะยากจน ทั้งนี้ เพราะได้เห็นแล้วว่าอนาคตของบุตรหลานของตน หลังจากได้ลงทุนให้การศึกษาเป็นจำนวนมาก ก็จะต้องว่างงาน ในที่สุด การลงทุนทางการศึกษาได้ก่อให้เกิดภาวะหนี้สินเพิ่มขึ้นด้วย จะเห็นในเมืองซึ่งเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า เป็นอย่างยิ่ง

3.2 การศึกษาครบทวงจร

เพื่อที่จะสนับสนุนศักยภาพของทั่วทั้งภูมิภาคในเชิงทัศนศิลป์ ศาสตราจารย์ เสน่ห์ จันรัก ได้เสนอการศึกษาครบทวงจร (เสน่ห์ จันรัก, 2530, หน้า 13-16) โดย อธิบายว่า

เป้าหมายฟื้นฟูชุมชนชนบท ยกระดับมาตรฐานศึกษา จัดการศึกษา การเรียนรู้โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ความต้องการของชุมชน เช่นการสอนภาษา ภาษาไทย การศึกษา ความต้องการของทั่วทั้งภูมิภาค ความต้องการของชุมชนต่างๆ ความต้องการทางเศรษฐกิจ และสังคมของชุมชนนั้น ๆ

โดยส่วนรวม โดยมีนโยบายที่สำคัญสองประการ คือ ในทางเศรษฐกิจ การที่จะพัฒนาชุมชน ในชั้นบาก นอกจากจะต้องมุ่งจัดการศึกษาเพื่อการต้นสังเวยมั่นคงทางเศรษฐกิจแล้ว ยังจำเป็นต้องเปิดโอกาสช่องทางที่จะพัฒนาเติบโตอย่างกว้างไกลทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมด้วยความแตกต่างอยู่ที่ว่า แผนที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจเหล่านี้จะพัฒนาโดยอาศัยแต่การขยายตัวและลงทุนครอบคลุมจากภายนอก ชุมชนชั้นบากเองจำเป็นจะต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีรายได้ และกำลังทุนรวมทั้งวิทยาการที่จะพัฒนาภารกิจกรรมสมัยใหม่เหล่านั้นอย่างจริงจัง นโยบายประการที่สองนี้เกี่ยวกับขอบเขตของการศึกษาในชั้นบาก ซึ่งจะจัดให้ทุกด้านตั้งแต่ประถมศึกษาถึงอาชีวและอุดมศึกษา รวมทั้ง การวิจัยได้ประสานเชื่อมโยงเป็นองค์ประกอบทางการศึกษาร่วมกัน ส่งของความต้องการอย่างครบวงจร ต่อชีวิตเศรษฐกิจของสังคมชุมชนชั้นบาก ในลักษณะ เช่นนี้ โครงสร้างปีรัมิตการศึกษาซึ่งคงต้องมีอยู่ตามมาตรฐานเดียวกัน ความสามารถของบุคคลเป็นเรื่องเป็นรายได้ หากแต่เป็นโครงสร้างปีรัมิตที่แต่ละระดับการศึกษามีกิจทางและเนื้หาสาระสอดคล้องต่อสภาพความเป็นจริงของชีวิต โดยที่นี่ความหมายและเนื้หาสาระของประถมศึกษาย่อมจะต้องเปลี่ยนไป ตลอดจนฐานะและบทบาทของสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาก็จะต้องเปลี่ยนกิจทางและพัฒนาขึ้นมาจากฐานความต้องการของชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริงด้วย และถ้าหากจะให้การศึกษารับใช้ความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงแล้ว จะต้องจัดการศึกษาให้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมและศักยภาพของชุมชนท้องถิ่น ตั้งแต่นั้น จึงต้องปรับการจัดการศึกษาให้มีความหลากหลาย แต่จะต้องประสานสัมพันธ์กันอยู่ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาของชาติ ซึ่งจะเป็นเรื่องของการควบคุมและประสานในระดับนโยบาย ส่วนอำนาจและความรับผิดชอบจัดการศึกษานั้นต้องแต่หลักสูตรและการเรียนการสอน ก็ต้องไปเป็นเรื่องของชุมชนท้องถิ่น เป็นหลัก จุดมุ่งหมายที่สำคัญอยู่ที่ว่า จะต้องให้สถาบันการศึกษาเหล่านี้มีฐานะมาหากเป็นโรงเรียนและวิทยาลัยของชุมชนอย่างแท้จริง

ถ้าพิจารณาจากความหมายของชื่อเส้นทางนี้ การศึกษาดังกล่าวจะช่วยพัฒนาศักยภาพของชุมชนและเป็นไปตามความต้องการของชุมชนอันเป็นปัจจัยในทางยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของชุมชน มีหมายความว่างานของผู้ที่มีการศึกษาที่เกิดจากความไม่

สอดคล้องระหว่างสภานะเศรษฐกิจที่เป็นจริงและผลผลิตทางการศึกษาที่จะลดลงไป ปัญหาช่องว่างระหว่างรายได้และช่องว่างระหว่างความรู้ และวิทยาการระหว่างเมืองกับชนบทที่จะเพิ่มไปตัวอย่างเด่นที่จะต้องพิจารณาจากข้อเสนอี้นี้อย่างจริงจัง ก็คือ รูปแบบที่เป็นจริงของการจัดการศึกษาตามข้อเสนอี้นี้ในที่สุดแล้วจะมีรูปร่างที่ดีเจนและนำเสนอสู่การปฏิบัติได้อย่างไร

อีกประการหนึ่ง ข้อเสนอี้นี้ เสนอสำหรับรูปแบบของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชน โดยเฉพาะอย่างเชิงชุมชนในชนบท ปัญหาที่จะต้องพิจารณาคือ ส่วนรับชุมชนในเมือง และการจัดการศึกษา เพื่อการติดตามความรู้วิทยาการความก้าวหน้าของโลก ที่เหมาะสมสมส่วนรับผลิตภัณฑ์คุณภาพ การเพื่อตอบสนองความต้องการด้านอื่น ๆ ของประเทศ โดยปราศจากการครอบงำทางด้านวัฒนธรรม เนื้อหา และนิสัยฐานของหลักสูตรนี้จะมีวิธีการจัดการอย่างไรบ้าง

3.3 ประเด็นสำคัญบางประการเกี่ยวกับการศึกษาในอนาคต

ในการจัดการศึกษาในอนาคตที่นี้ จะต้องมีส่วนลำดับในการซึ่งแก้ไขปัญหาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน อันเกิดจากการครอบงำขององค์ความรู้จากตะวันตกที่อาจจะไม่สอดคล้องกับปัญหาของประเทศไทยกำลังพัฒนาหลากหลายประเทศ ปัญหาคุณธรรมและจริยธรรมในสังคมเนื่องจากได้มีการแยกลั่นการศึกษาจากปัญหาคุณธรรมและจริยธรรมในอดีต ปัญหาการขยายตัวขององค์ความรู้ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จะมีวิธีการตามให้ทันได้อย่างไร ตลอดจนปัญหาของผู้นำการศึกษาที่ว่างงาน โดยเฉพาะหมู่สาวจะจัดการศึกษาอย่างไรดี ถึงจะช่วยลดปัญหานี้ได้บ้าง และท้ายที่สุดนี้ก็คือ การศึกษาที่จัดในลักษณะแยกส่วนจากการพัฒนาของสังคมย่อมจะเกิดปัญหา ทำอย่างไรถึงจะมีการรวมการพัฒนาการศึกษาเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาสังคม การศึกษาตลอดชีวิตจะมีส่วนช่วยในเรื่องนี้ได้เพียงใด ประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นที่น่าสนใจสำหรับผู้จัดการศึกษาประกอบการจัดการศึกษาต่อไปในอนาคต

3.3.1 นวัตกรรมด้านทักษะชีวภาพ

Philip Coombs (Coombs, 1985) กล่าวว่า การที่ประเทศพัฒนาฯ เอารูปแบบของการศึกษาแบบตะวันตกมาใช้ ซึ่งรวมทั้งโครงสร้าง, รูปแบบของหลักสูตร, ตำรา, วิธีการเรียนการสอน, และการใช้อาจารย์จากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก การใช้ภาษาต่างประเทศ การสื่อในการสอนทั้งการสังคหรืออาจารย์ไปศึกษาต่อต่างประเทศ สิ่งเหล่านี้จะเป็นปัจจัยสำคัญในการนำวัฒนธรรมต่างประเทศกลับเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งก็เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การศึกษามีส่วนสำคัญในฐานะ เป็นตัวการที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ซึ่งอาจจะมีผลร้ายแรงในลักษณะของการหยุดยั้งพัฒนาการอย่างต่อเนื่องของคุณค่าเดิม เจตนาคติ และแบบแผนของความประพฤติปฏิบัติ

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะมีความเชื่อกันว่า ความรู้เป็นเรื่องของคุณค่าโดยสากล ซึ่งไม่ควรถูกจำกัดโดยเขตแดนหรือเชื้อชาติ ในความเป็นจริง ความรู้ที่มีลักษณะเป็นสากลนั้นเป็นความรู้ประเภทภาษาอังกฤษหรือสุภาษีที่อาจจะเรียกว่าเป็นกฎธรรมชาติ ซึ่งจะมีในสาขาวิชาศาสตร์ และคณิตศาสตร์เท่านั้น ในสาขาประยุกต์วิทยาทั้งหลาย ล้วนแต่ได้นำความล้ำอึดทางด้านวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมเฉพาะตัวของแต่ละประเทศเข้าไว้ด้วยกัน สิ่งนี้ ลักษณะเฉพาะตัวดังกล่าวอาจจะนำมาใช้ประยุกต์เข้ากับสถานะการณ์ได้ในหลายประเทศ ซึ่งมีสภาพแวดล้อมคล้ายคลึงกัน แต่ไม่สามารถจะใช้ได้อย่างเหมาะสมในทุกประเทศ ข้อนี้เป็นหัวที่ปรากฏเห็นเด่นชัดในการเรียกร้องให้มีการใช้วิชาการที่เหมาะสมในประเทศไทย ที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย ทางด้านวิชาสังคมศาสตร์นั้น ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมย่อมมีอิทธิพลเป็นอย่างมาก ซึ่งทำให้วิชาเหล่านี้เกิดความล้ำอึดที่ไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้ สำหรับการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น วิชาการต่าง ๆ ที่คิดคันขึ้นมาด้วย ส่วนใหญ่ใช้เพื่อประโยชน์ในการที่จะถ่ายทอดให้แก่ประเทศผู้รับ แต่เพื่อประโยชน์ของประเทศไทยผู้คิดคิดวิชาการนั้นเอง การที่ผู้รับรับเข้ามาอย่างไม่มีภาระล้นทึ่ง และการที่การถ่ายเทความรู้ มีลักษณะเป็นไปในทิศทางเดียวเช่นนี้ อาจจะกล่าวได้ว่าเป็นจักรลินีymทางวัฒนธรรม (อภิชัย พันธุ์เสน (ช), 2529, หน้า 4-19, 4-20)

ในการแก้ปัญหาสังคมฯ สถานอุดมศึกษาจึงเป็นจุดต้องหันกลับไปศึกษาคุณสำราญน์ ระบบการศิดและวิเคราะห์ ของสังคมคนเอง รวมทั้งประวัติความเป็นมา เพื่อนำมาศึกษาพัฒนาวิชาการที่สอดคล้องเป็นตัวของตัวเอง เช่นในปัจจุบันมีแนวโน้มในเรื่องการศึกษา เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ ในแนวของชาร์ทฟูล และน่าจะมีสาขาพิเศษอื่น ๆ อีกมากที่สำคัญ นั่นคือความรู้จากพื้นฐานเดิมของประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและคุณค่าของตนเอง ในเรื่องนี้ Dube ได้ให้ความเห็นว่า การศึกษาจะต้องทำให้เป็นเรื่องของสังคม ซึ่งในขบวนการตั้งกล่าวว่าจะต้องให้เป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละประเทศ และมีความสอดคล้องกับปัญหาที่เป็นจริง แต่ขณะเดียวกันจะต้องสำนึกร่วมกันว่า ขบวนการนำการศึกษาให้สอดคล้องกับสภานاسังคมนี้ จะต้องไม่หลงทาง โดยผ่านแนวแบบชาตินิยม และการยึดติดแน่นกับวัฒนธรรมโดยไม่ลิมทึ่มตา (Dube, 1985, p.73) อย่างไรก็ตาม Noor ได้อธิบายว่า ระบบการศึกษาจะต้องใช้ในการเสริมสร้างระบบคุณค่าที่มีอยู่เดิมให้แข็งแกร่ง คนรุ่นใหม่จำเป็นที่จะต้องรับรู้ ภาระประเทศนี้ วัฒนธรรม และระบบคุณค่าของสังคม เพราะสิ่งเหล่านี้ จะช่วยบรรลุสังคมให้คงอยู่ได้เพื่อให้สังคมมีความมั่นคง และมีความดีงาม (Noor, 1985, p.95) แต่ในขณะเดียวกัน การเรียนรู้จากสังคมอื่น เป็นการเปรียบเทียบสัมผัสถึง ก็เป็นสิ่งจำเป็นเท่าที่ขึ้น ก็จะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจตนเองก่อน (Noor, 1985, p.100) Noor ได้เสนอว่า เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศกำลังพัฒนาจะต้องมองหาวิชาการที่เหมาะสมของตนเอง ไม่เนี่ยงแต่จะต้องสร้างกำลังคนทางวิชาการ ที่มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี แต่จะต้องมีนักวิทยาศาสตร์พื้นฐานจำนวนที่มากพอจานวนหนึ่ง เพื่อเป็นรากฐานในการสนับสนุนประเทศ แล้วขึ้น การพัฒนาวิชาการที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น (Coombs, 1985, pp. 248-249)

3.3.2 การศึกษาคุณธรรมและจริยธรรม

ในศึกษาที่ 19 การศึกษาคุณธรรมและจริยธรรม ได้ถูกกำหนดเป็นหลักสูตรที่สำคัญในยุโรปและอเมริกาเหนือ โดยเป็นเรื่องที่ยอมรับกันโดยทั่วไป เมื่อเรื่องการอ่านออกเสียงได้และติดเลขเป็น ซึ่งเป็นลักษณะเดียวทั่วโลกการศึกษาของไทยเมื่อครั้งขึ้นอยู่กับวัด มีน้ำดื่มและโรงเรียน ในยุโรป ก็เช่นเดียวกับของไทย มีความสัมพันธ์กันอย่าง

แผนฟัน ศตวรรษที่ ค.ศ. 1930 เป็นต้นมา ด้วยการศึกษาเริ่มเด่นเป็น สถาบันการศึกษาที่มี គุนความเชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ของชาติ ที่มีความเชื่อมโยงกับสถาบันการศึกษาในประเทศไทย หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ในการศึกษา ที่มีการขยายการศึกษาอย่างกว้างขวาง ถึงแม้ในระยะต้นๆ จะเป็นการจัดในโรงเรียนอยู่ในบริเวณวัดก็ตาม แต่ตัวผู้สอนเนี้ย กลไกยามาเป็นข้าราชการครูที่กินเงินเดือนของทางราชการแทนพระ

ในปัจจุบัน ได้มีการพัฒนาด้านการนำคุณธรรมและจริยธรรมกลับมาสอนในสถานศึกษาใหม่ เนื่องจากความเสื่อมโทรมทางคุณค่าในสังคม มีผลทำให้เกิดปัญหาในสังคมมากนัก ปัญหาด้วยรุนแรง เช่นเด็ก รวมทั้งปัญหาลักลอบเป็นพิษ และอันตรายที่อาจจะเกิดจากสังคมนิวเคลียร์ ปัญหาจึงมีอยู่ว่าจะรีดีด การศึกษาที่เป็นคุณธรรม และจริยธรรม ในสังคมจะดีด้วย Laumerys ได้ให้ความเห็นว่า เราคงจะไม่สามารถออกหลังกลับเข้าไปในอดีตที่ผ่านมา หน้าที่ในปัจจุบันนี้คือ การเปลี่ยนความสับสน ซึ่งกำลังก่อตัวขึ้นอย่างชันนาไป ให้เป็นความสันติ ความมั่นคง และการดำเนินชีวิตที่ดีกว่าของมนุษย์ชาติ สำหรับในกรณีของไทยนี้ รากรฐานทางจริยธรรมของพุทธศาสนานี้ เป็นสิ่งที่ยังไม่ล้าสมัย ถ้าหากได้มีการปรับรูปแบบให้เข้ากับระบบการศึกษาแผนใหม่ โดยเน้นสังคมรู้เท่าทันผ่านการทางวิทยาศาสตร์และวิทยาการ ที่จะส่งผลดีและผลลัพธ์แก่มนุษย์ และสังคมเป็นส่วนรวม การนำเอาคุณธรรมและจริยธรรมดังกล่าวเข้ามาเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาน่าจะเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและมีความเป็นไปได้อย่างมาก

3.3.3 การขยายตัวขององค์ความรู้อย่างรวดเร็ว

ในปัจจุบันปัญหาใหญ่ปัญหานั่นในวงการศึกษา คือการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ขององค์ความรู้ในลักษณะที่เป็นตัวภาระโดยตรง ในการพัฒนาขององค์ความรู้ดังกล่าว มีแนวโน้มจะมีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้นทุกที่ ทำให้เกิดภาวะวิกฤตที่เกิดจากช่องว่างระหว่างความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่มากมาย กับความมั่นใจในความสามารถของมนุษย์ในการที่จะนำความรู้เหล่านี้มาใช้เพื่อประโยชน์ของมนุษย์ชาติ ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ มีความกดดันที่จะต้องเพิ่มความรู้ เนื่องจากทางมากขึ้นเพื่อตามให้กับการพัฒนาขององค์ความรู้ ในขณะเดียวกัน ที่ทำให้

ลักษณะความสามารถในการรู้รอบไป ในเรื่องนี้ Lammert (Lammert, 1983, p.10) ได้อ้างคำพูดของ John F. Godfrey ซึ่งเป็นนักประวัติศาสตร์ และเป็นอธิการบดีของมหาวิทยาลัย King's College, Halifax โดยยกตัวอย่างว่า พวกเรามหาวิทยาลัย มีพฤติกรรมเหมือนบริษัทผลิตรถเข็นฟอร์ด อาจารย์ก็เหมือนคนงาน ที่รับผิดชอบในการผลิตชิ้นส่วนแต่ละชิ้นของรถเข็น ซึ่งเมื่อประกอบกันเป็นรถทั้งคันแล้ว จะไม่มีความปลอดภัย เลยไม่ว่าจะใช้ความเร็วเท่าไร ซึ่งต่างกับรถเข็นในรุ่มแรก ซึ่งผู้ผลิตรู้หมดทุกขั้นตอนการผลิต สามารถทราบได้ว่ามีความบกพร่องเสียหายในส่วนใด (Lammert, 1983, p.11) การศึกษาในปัจจุบันมีลักษณะเช่นนี้ เมื่อถึงจุดนี้จึงมีคำถามเกี่ยวกับจริยธรรมของผลงานทางวิชาการ ซึ่งเพิ่มความต้องการความรู้เฉพาะเจาะจงมากขึ้นทุกที ทั้งนี้ เพราะความรู้เหล่านี้สามารถจะส่งผลถึงการที่เป็น และชี้ด้วยแก่มาตรฐานชาติทั้งปวงได้ ดังนั้น ลิงก์จะต้องมีมั่นคง ความรู้ของมนุษย์มิใช่จุดหมายปลายทาง ในตัวของมันเอง แต่ควรจะเป็นพาหนะที่นำไปสู่การปรับปรุง คุณภาพชีวิต ในสังคมมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่ชนชั้นที่อยู่ในภาวะต้อยโอกาส ดังนั้น ทุกครั้งที่จะมีการศึกษาลิกลงไปในแต่ละเรื่อง นอกจากจะต้องคำนึงว่า เราทำลังก์อะไร แล้วจะต้องถามว่าทำไปทำไม่ด้วย ทั้งนี้เพื่อที่จะให้แน่ใจว่า ความรู้ที่ได้รับเพิ่มขึ้นนี้จะไม่ข้อนกับมาทำอันตรายต่อมนุษย์ และมนุษย์ซึ่งคงสามารถใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อไปได้

นอกจากประเด็นในด้านจริยธรรมของการขยายตัวขององค์ความรู้แล้ว ยังมีคำถามในเชิงปริมาณในแง่ของการปฏิบัติว่า ในขณะที่มีองค์ความรู้ขยายตัวไปอย่างมาก เช่น นี้ การศึกษาในระดับบุตถุนศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศไทยกำลังพัฒนาจะจัดการกับปัญหานี้อย่างไร ในขณะที่แนวโน้มในปัจจุบันของโลกนี้ให้เห็นว่าประเทศไทยกำลังเผชิญบางปะเบ็ง เทศ กำลังพยายามจัดการการศึกษาให้กับสมัย โดยจำกัด ஆக்ஸிஸตร์ และஆக்ஸிச் ตามแนวของประเทศไทยที่พัฒนาแล้ว ซึ่งส่งผลเสียให้เกิดขึ้นอย่างมาก เนื่องจากการยกเว้นการ ทำให้สูญเสียทรัพยากรทางการศึกษาของชาติไปในทางที่มองไม่เห็นประโยชน์แก่สังคม ในระยะสั้นอย่างเดียวได้แต่อย่างใด ประการที่สอง เป็นการลดเลี้ยงในสิ่งที่มีลักษณะความสำคัญ สูงกว่าเป็นต้นว่า ปัญหาความยากจน ขาดอาหาร โรคภัยไข้เจ็บ และเครื่องอำนวยความสะดวกความ

สังคมสากลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงว่าจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคม (Paul, 1983, p.22) และถ้าหากจะพิจารณาจากด้านวิชาศาสตร์และเทคโนโลยีแล้ว จะต้องพยายามให้มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างการดำเนินไปใช้งานจริง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับการผลิตและอุตสาหกรรม ซึ่งจะต้องมีการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด ระหว่างการฝึกอบรม และวิจัยของสถาบันศึกษาภายนอกนี้อย่างผลิต

3.3.4 มีบทบาทว่างงานของผู้ที่มีการศึกษาในปัจจุบัน

เป็นที่ทราบกันดีว่า ในปัจจุบันแนวโน้มของการว่างงานของผู้ที่มีการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษากำลังเพิ่มมากขึ้นทุกวัน มีความพยายามมากมายที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการมีงานทำ ซึ่งก็มีภาคประภูมิภาพที่ไม่ชัดเจนว่าจะมีความสัมพันธ์กันอย่างไร แต่ที่สำคัญที่สุดก็คือ ถ้าหากการศึกษานี้พัฒนาไปทางหนึ่ง โดยไม่สอดคล้องกับผู้คนทางอาชีพ และการทำงานของประชาชนในสังคมแล้ว มีบทบาทของการว่างงานน่าจะมีมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับอาชีพการงานและผู้ที่สำเร็จการศึกษา มีคาดคะเนที่พร้อมจะทำงานอะไรก็พร้อมทั้งมีความรู้พอที่จะเริ่มทำงานด้วยตัวของตัวเอง คือสามารถสร้างงานขึ้นมาได้เอง โอกาสที่จะว่างงานก็จะลดลงไป

ในสังคมที่ผลิตคนส่วนใหญ่ออกไปเป็นลูกจ้างนั้น มักจะได้ช้อสูญเสียที่ต้องผลิตบุคลากรในสาขาที่ตลาดต้องการ ดังนั้น จึงมีความโน้มเอียงที่จะคิดว่าจะต้องผลิตผู้สำเร็จการศึกษาให้มีความรู้จริง และมีความชำนาญในสาขาต่าง ๆ ที่มีความต้องการในตลาดแรงงาน ผลก็คือ ความจริงตำแหน่งงานที่ต้องการความรู้เฉพาะเจาะจงจริง ๆ นั้นมีไม่มาก และความรู้เฉพาะเจาะจงส่วนหนึ่งจะได้มาจากประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าการเรียนในห้องเรียน และเมื่อมีผู้ศึกษามากกว่าตำแหน่งงานที่มีอยู่ การว่างงานจึงต้องมีขึ้นเป็นธรรมดา และข้อเล็ก ๆ ที่ความรู้เฉพาะเจาะจงนั้นเมื่อไม่ได้ใช้ในระยะหนึ่ง ก็จะเริ่มล้าสมัยและหมดคุณค่า ดังนั้น ถ้าหากไม่สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับอาชีพการงานของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในลักษณะของการประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ แต่จะต้องไปรับจ้าง ก็ควรจะเน้นความรู้เบื้องต้นหรือความรู้ทั่ว ๆ ไป มากกว่าความรู้เฉพาะเจาะจง

จะ ชี้งສາມາດที่จะປະບົບເຂົາກັນທຳແຫ່ງດາງ ທ່ານີ້ອໍາຍືໄດ້ ກາຣກະທຳເຫັນສີ ໃນຂະແໜເຕີຂວາ
ກັນກົຈະເປັນກາຮສອດຄລ້ອງກັບກາຣຂາຍຕ້ວອຍໆງຽດເວົ້ວຂອງຄວາມຮູ້ ເພຣະດ້ານກະຈະເນັ້ນ
ກາຣສອນຄວາມຮູ້ເພາະດ້ານ ຈະມີປົງຫາໃນກາຣຕິດຕາມຄວາມຮູ້ມາກ ຖັນນີ້ຄວາມຮູ້ເພາະເຮືອມື
ກາຣັບນາໄປໂດຍໄມ້ໜ່າຍດີ້ໜຶ່ງ ກຳໃຫ້ຄວາມຮູ້ນາງອ່າງກົລັສມີຢ່າປີ ແຕ່ດ້ານກະຈະຮູ້ເພາະທີ່ເປັນ
ຫລັກກາຣເບື້ອງຕັນສຳຮັບກາຣດັ່ງຄວາມຮູ້ຕ່ອງໄປ ຄວາມຮູ້ປະເກົນຍ່ອມໄມ້ມີກາຣລ້າສມີຍ
ຂະນັ້ນ ຕ່ອນປົງຫາກາຣຕິກິຈາພື້ນການມີການກຳນົດໃຫ້ວ່າ ດ້າເປັນກາຣ
ຕິກິຈານີດຈັດ ໂດຍມີຄວາມສິນພັນທີ່ກັບອາຊີກາຣງານທີ່ມີອຸ່ນ ໃນລັກຂະບະທີ່ເປັນຄວາມຕ້ອງກາຣຂອງ
ໜຸ່ມໜຸ່ນ ແລະກຳໃຫ້ຜູ້ສຳເຮົາຈິກກາຣປະກອບອາຊີພື້ນໄດ້ເອງອ່າງທີ່ອາຈາຍເສັ່ນເວົ້າກ່າວກ່າວກາຣ
ຕິກິຈາທີ່ຄຽນງຈະຈັດ ກາຣຕິກິຈາດັ່ງກ່າວກົຈະເປັນຫາກາງຂ່າຍລົດປົງຫາກາຮວ່າງງານຂອງຜູ້ກົມ
ກາຣຕິກິຈາໄດ້ ໂດຍເພາະອ່າງຍື່ງໃນປະເທດກຳລັງພັນນາທີ່ມີຄວາມຕ້ອງກາຣັບນາວິທີກາຣທີ່
ເໝາະສົມຂອງຕົນເອງ ດ້ານການທາວິທີກາລີຍມີຄວາມສາມາດໃນກາຣຈັດກາຣຕິກິຈາດັ່ງຄວາມຮູ້ມີກັນ
ໜ່າຍພົລິຕ ອີ່ກ່າວກາຣພົລິຕຈິງໆ ໄດ້ ກົຈະເປັນປະໂຍ້ນອ່າງຍື່ງ ແຕ່ດ້ານກາເປັນກາຣຕິກິຈາ
ເພື່ອຮັບໃຫ້ຕາດແຮງງານກໍ່ໄປໃນຫຼາຍທີ່ເປັນຜູ້ຮັບຈ້າງແລ້ວ ຄວາມຮູ້ເພາະດ້ານຈະມີປະໂຍ້ນ
ນ້ອຍ ຄວາມຮູ້ທີ່ຫຼາຍຈະມີສ່ວນຂ່າຍລົດປົງຫາກາຮວ່າງງານໄດ້ມາກກວ່າ

3.3.5. ກາຣຕິກິຈາຕຸລອດຊື່ວິຕ

ປົງຫາທີ່ມີກາຣຄົກເລື້ອງກັນມາກອີກປົງຫາທີ່ກີ່ໂຄ ທໍາອ່າງໄຮສິງຈະຈັດກາຣຕິກິຈາ
ໃນພາກວິທີກາລີຍໃຫ້ເປັນສ່ວນສຳຄັງແລະເປັນສ່ວນກະຮຸດໃຫ້ເກີດກາຣັບນາກາຣຕິກິຈາແລະສັງຄມ
ໃນສາກົນທີ່ເກີດຄວາມສົມດຸລຕຸລອດໄປ ທໍາອ່າງໄຮສິງຈະມີກາຣແລກເປົ້າຂອຍ່າງເປີດແຜແລະ
ເສີ່ງຫວ່າງມາວິທີກາລີຍແລະສັງຄມກາຍນອກ ດຳກຳມີກົງໜົດນີ້ເປັນຄຳຄາມທີ່ເກີຍກັບວິທີກາຣຈັດ
ກາຣຕິກິຈາແລະດັ່ງຄວາມຮູ້ຂອງມາວິທີກາລີຍ ດຳຕອບໃນເຮືອງນີ້ຈະເປັນເຮືອງຂອງກາຣ
ຕິກິຈາໃນຮະບນ "ເປີດ" ກາຣຕິກິຈາໃນຮະບນເປີດນີ້ໄດ້ໝາຍຄວາມວ່າເປັນພາກວິທີກາລີຍ "ເປີດ"
ຫຼືໄໝຈຳກັດຮັບໃນຄວາມໝາຍປັ້ງຈຸບັນ ເພຣະມາວິທີກາລີຍ "ເປີດ" ຫຼືອມມາວິທີກາລີຍໄໝຈຳ
ກັດຮັບຮົມກົງໜົດນີ້ທີ່ມີກາຣຈັດກາຣສອນໄດ້ຢືນຢັນກຳນົດກົງກົດນີ້ ອາຈະມີລັກຂະບະ "ເປີດ
ກົງກົດ" ໃນແຜ່ຂອງໄອກາສຖາງກາຣຕິກິຈາ ແຕ່ອາຈະຍັງມີໃຫ້ລັກຂະບະເປີດອອກໄປສູ່ສັງຄມ ກລ່າວ
ດືອ ມີກາຣແລກເປົ້າຂອນກົງໜົດນີ້ກັບສັງຄມມາກັນອົກມາກັນ ມາວິທີກາລີຍ "ເປີດ" ໃນປັ້ງຈຸບັນກຳ

หน้าที่เพื่องแต่เป็นการเปิดกว้างของการให้โอกาสทางการศึกษา แต่ไม่ได้เปิดให้ความรู้จากภายนอกกลับเข้ามาในสถาบันศึกษา แล้วแพร่ขยายความรู้สู่กลับไป

ถ้าจะให้มหาวิทยาลัยในอนาคตทำหน้าที่ให้การศึกษาตลอดชีวิต และสอดคล้องกับส่วนหนึ่งความเป็นจริงของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทยมากขึ้น มหาวิทยาลัยจะต้องเปิดกว้างออกไปสู่สังคมภายนอก โดยนำความรู้จากสังคมภายนอกกลับเข้ามาศึกษาแล้วกรองภายในมหาวิทยาลัย ศึกษาและพัฒนาภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่น โดยเฉพาะภูมิปัญญาของชาวบ้าน ศึกษาผ่านแนวการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้คนจากภัยในรั้วของมหาวิทยาลัย และพัฒนาจากภายนอก ขณะเดียวกันก็ทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ให้ออกไปย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้ผู้ที่ต้องการได้ใช้ความรู้เหล่านี้ได้มีโอกาสใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์แก่ตัวเข้าเองอย่างแท้จริง เป็นชนบทการศึกษาที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต

เมื่อมาถึงจุดนี้แล้ว การ "เปิดกว้าง" ในแง่ของโอกาสจะมีความจำเป็นคือการศึกษาจะจำกัดอยู่เฉพาะผู้ที่ผ่านการคัดเลือกเข้ามาศึกษาในสถาบันศึกษาไม่ได้แล้ว จะต้องนำออกไปสู่ภายนอก ให้ถึงตัวกลุ่มเป้าหมายด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมทั้งการสอนแบบ "ทางไกล" ก็เป็นวิธีการหนึ่งของการเปิดกว้าง ในลักษณะตั้งกล่าว การศึกษาในมหาวิทยาลัยจะมีลักษณะเปิดกว้างออกไปและมีการแลกเปลี่ยนอย่างเปิดเผยและสร้างสังคมภายนอก พร้อมกับทำประโยชน์ให้สังคมในสถานะภาพที่เป็นการให้การศึกษาตลอดชีวิต แก่ประชาชนในชุมชนอย่างแท้จริง

3.4 แนวโน้มการจัดการศึกษาในอนาคต (ปี 2543 และหลังจากนั้น) ของประเทศไทย

ในกลุ่มอาเซียนและแปซิฟิก

หลังจากได้พิจารณาประเดิมต่าง ๆ ของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพศึกษาในอนาคตแล้ว น่าที่จะได้มีการสำรวจว่า ในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านของไทยในอาเซียนและแปซิฟิกมีแผนการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในอนาคตของตนอย่างไร

เรื่องที่จะนำเสนอต่อไปนี้ เป็นผลจากการประชุมให้ไว้อาชีวศึกษาในบริบทของอนาคตศึกษา จัดโดยสำนักงาน Unesco ประจำภูมิภาคสำหรับการศึกษาในอาเซียน

ແລະແປ່ສັດ ຮະຫວັງໝາຍດີ 2 ສັງ 8 ພຸດສີກາຍນ 2526 ທີ່ອັນປະເທດໄໝເຊົາຮົມສືອ
ອອສເຕຣເລີຍ ອິນເດືອນ ນູ້ຢູ່ນ ມາເລເບີຍ ນິວຊີແລນດໍ ພິລີບປິນສໍ ແກ້ລໍ ແລະ ເວີຍຕາມ ເຮືອງນີ້
ຈະນຳເສັນອົງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຮາຍງານຈາກການປະຫຼຸມນີ້ (Unesco, 1984) ສັງໜຶ່ງທີ່ເປັນ
ຄວາມປາරຸດນາຮ່ວມກັນຂອງຜູ້ຮ່ວມແສດງຄວາມດີດເຫັນ ຄັ້ງ "ຄວາມເປັນເພຸ່ນໄດ້ສົມບູນວົນ" ທີ່
ແສດງອອກຮ່ວມກັນໃນລັກນະຍະທີ່ຕ້ອງກາຈະເຫັນວິທາຄາສົກຮົວລະວິທາການທີ່ຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນ
ມີສ່ວນໃຫ້ປະຊາຊົນມີຂົວຄວາມເປັນອຸ່ນທີ່ຕ້ອນ ມາກວ່າຈະເປັນປັຈັຍທີ່ກຳທັນດກາຮເປົ່າຂັ້ນແປ່ງ
ໃນອາຄາດ

3.4.1 ຫຼັບເສັນຂອງອອສເຕຣເລີຍ

ກາຮສຶກຂາໃນອາຄາດຈະຕ້ອງມີສ່ວນໜ້າຍຕອບຄໍາຄາມໃນປະເທັນຫລັກ ၅ ທີ່ເປັນ
ເຮືອງທີ່ສັບເນື່ອງມາຈາກປັຈຸບັນທີ່ຄາດໝາຍໄດ້ແນ່່ເອນ ແລະ ກາຮເບີ້ນແປ່ງທີ່ໄໝ່ອາຈະຄາດ
ກາຮໄດ້ ໃນລັກນະຍະຕັ້ງຕ້ອນໄປນີ້

3.4.1.1 ປູ້ໜ້າທີ່ສັບເນື່ອງຈາກປັຈຸບັນທີ່ຈະຕ້ອງຄໍານິ້ງຄົງຄົວ

- ຄວາມມິນຄົງຂອງປະເທດຊາຕີ ແລະ ຂອງປັຈຸບັນບຸດຄລ ເປັນ
ຕົ້ນວ່າ ສົງຄຣາມ ກາຮກ່ອກກາຮຮ້າຍ ຄວາມຮູ້ແຮງ ແລະ ອາຊີກາຮຮ້າມ
- ກວັບພາກຮ ຈຳນວຍແລະ ປົມມາພື້ນມື້ ຄວາມເສົ່າມວກາດ ກາຮ
ແບ່ງສຣາ ກາຮອນຸວັກ໌ ແລະ ກາຮວັກນາສັກພແວດສືອຍ
- ກາຮມີສ່ວນຮ່ວມ ຮ່ວມທີ່ຄວາມເທົ່າເຖິ່ງກາງເຕົວຫຼັກຈິກ ກາຮມີ
ສ່ວນຮ່ວມໃນຂບວນກາຮຕັດລົນໃຈເຮືອງຕັ້ງຕ້ອນໄປນີ້ ສາຂາຮະສຸຂ, ອາຊີກາຮງານ, ວັດທະນາ ແລະ
ກາຮຕິກາຫາ

3.4.1.2 ໃນສ່ວນທີ່ໄໝ່ອາຈະຄາດໝາຍໄດ້ໃນອາຄາດມີຕັ້ງນີ້

- ວິທາກາຮ ກາຍໃນໜຶ່ງຄຕວຮ່າຍທີ່ຜ່ານມາໄດ້ມີກາຮເບີ້ນແປ່ງ
ໃນລັກນະຍະທີ່ເປັນກາຮບົງວິຕີ ໃນສ່ວນທີ່ເກື່ອງກັນ ກາຮຄມນາຄນ ຂົນສັ່ງ ອາຊີ່ພ ອັນເປັນເພີ້ນຈາກກາຮ
ເບີ້ນແປ່ງກາງວິທາກາຮ ກາຮເບີ້ນແປ່ງຕັ້ງກລ່າວມືພົດຕ່ອບແນນພັນຂອງກາຮຊ້າງງານ ກາຮ
ໃຊ້ເວລາວ່າງ ສຸກາພ ແລະ ທີ່ອຸ່ນອາດີຍ ເຮົາໄໝ່ອາຈະຄາດໄດ້ວ່າໃນອາຄາດຈະມີກາຮເບີ້ນ
ແປ່ງໄປອ່ອກ່າງໄຮ ແຕ່ເຮົາການວ່າຈະມີກາຮເບີ້ນແປ່ງຕ້ອນໄປໃນອັດຕາທີ່ເຮົວຢັ້ງຫັ້ນ

- สกษย์การต่างด้วย วิชาการและการเปลี่ยนแปลงยืน ๆ

ได้มีผลกระทบอย่างมากต่อการดำเนินการต่างด้วย
อคุณภาพของประชากร และการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือการเมืองขึ้น
ชั้งมีผลตามมาถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านสุขภาพอนามัย
สวัสดิการ ที่อยู่อาศัย การขยายตัวของเมือง และการชนสัง

- การเมือง ในศตวรรษนี้ ได้มีการเปลี่ยนที่สำคัญ คือ การ
ลั่นสุดลงของรูปแบบบางอย่างของลักษณะนิคม เกิดมีชาติใหม่ หรือกลุ่มของชาติใหม่ รูป
แบบใหม่ของรัฐบาลระหว่างประเทศ รวมทั้งการแข่งขันและการร่วมมือระหว่างประเทศ
ในอนาคตจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรต่อไปไม่อาจคาดหมายได้ แต่ที่แน่นอนคือ จะต้อง^{จะต้อง}
เตรียมตัวสำหรับสถานะการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

จะเห็นได้ว่า วิชาการ การเมือง และปัจจัยทางสังคมอันลับซึบซ้อนเนื่น
គรจะได้รับการพิจารณาในสถานะภาพของการเป็นทางเลือกของมนุษย์มากกว่าการเปลี่ยน
ที่ไม่คาดคิดมาก่อน และเพื่อที่ให้การเลือกมีลักษณะ เป็นการเลือกอย่างมีคุณธรรม และมีเหตุ
มีผล การศึกษาจะต้องมีบทบาทที่สำคัญ

3.4.2 ห้องเรียนอินเตอร์

3.4.2.1 การศึกษาในอนาคตจะต้องหาทางสร้างความเป็นหนึ่งเดียวระหว่าง
มนุษย์และธรรมชาติ ในเชิงคุณภาพระดับสูงของระบบเศรษฐกิจ โดยขยายตัวทางลักษณะไป
ในสภาพความเป็นจริงของความเป็นหนึ่งเดียวของโลก ซึ่งได้ถูกกล่าว เนื่องจากความ
พิเศษของมนุษย์ที่จะเข้ามาร่วมกับมนุษย์อื่นๆ ในการทำงาน ซึ่งเป็น
ผลจากสังคมที่มีขึ้นขึ้น

3.4.2.2 การศึกษาในอนาคตจะต้องเตรียมจิตวิทยาของสังคม ที่จะทำให้
อยู่ร่วมกันได้ในฐานะสังคมโลก แต่ในขณะเดียวกันก็ยอมรับในความแตกต่างกัน

3.4.2.3 การศึกษาในอนาคตจะต้องมีส่วนในการหาข้อผูกพันความดีด้วยเชิง
ระหว่างการร่วมเข้าอยู่ในประชาคมโลก และส่วนแยกต่างหากกัน ซึ่งสามารถทำได้จากการ
อยู่ร่วมกันได้ระหว่างสังคมที่เจริญและล้าหลัง โดยมีการเคารพมิตรสัมพันธ์ใหม่ (New international Order)

3.4.2.4 การศึกษาในอนาคต อาจจะต้องเพิ่มภารกิจการเลือกที่จะต้องปฏิเสธงานน่ารำคาญเป็นประเพณีล้าหลัง และความทันสมัยที่ไม่ได้มีมากในสังคมตั้งเดิมพร้อมกันไปกับความเจริญที่พัฒนาจากประเพณีของชาติ บนฐานะฐานของการพึงตัวเอง

3.4.2.5 มีบทบาทในการศึกษาจะต้องเพิ่มในอนาคตที่คือ การขยายตัวอย่างรวดเร็วขององค์ความรู้ ดังนี้เจึงจะต้องทำให้เกิดการเฉพาะขององค์ความรู้ที่มีประโยชน์ ให้คนต่อไปสำหรับอนาคต ซึ่งก็จะต้องมีมาจากการศึกษาต่อไปนี้

- (ก) จะต้องมีการเน้นในเรื่องที่ว่าไปมากกว่าเรื่องเฉพาะเจาะจง
- (ค) จะต้องเน้นหลักการของণภาพรวมในการจัดการกับองค์ความรู้และการพัฒนาการของความรู้ในช่วงเวลาต่าง ๆ
- (ง) จะต้องเน้นในการศึกษาแบบสหวิชา ให้มากขึ้น

3.4.2.6 การศึกษาในอนาคตจะต้องมีรากมาจากพื้นฐานของการทำงานซึ่งจะมีส่วนช่วยทำให้มนุษย์แตกต่างไปจากสัตว์ ขณะเดียวกันก็มิให้กล้ายเป็นเพียงหุ่นยนต์เท่านั้น

3.4.3 หัวเสนอขออนุญาต

ผู้ที่มีแหล่งส่งคุณภาพสูงที่ส่อง ได้เริ่มมีการวางแผนกำลังคนในช่วงปี 1980-1970 แต่ไม่มีการศึกษาในลักษณะการศึกษานาคต นอกจากจะวิเคราะห์ความเห็นจากผู้การศึกษาว่า ในอนาคตจะเป็นอย่างไร และเมื่อเป็นเช่นนี้ ก็ทำให้มีระบบเตือนภัยที่ตัวเองหน้า ซึ่งเกิดขึ้นในปัจจุบันโดยที่มหาวิทยาลัยมีสภาพเป็น "ศูนย์พัฒนาอยู่ในใจ", อัตราอุบัติภัยทางด้านของน้ำเรียบร้อยมีผลลัพธ์ที่สูงขึ้น น้ำเรียนในห้องเรียนมีศักยภาพไม่สูง ใจศึกษาเล่าเรียน และมีปัญหาความรุนแรงเกิดขึ้นในโรงเรียน ทำให้เรียนหนังสือไม่ได้สม่ำเสมอรวมทั้งระบุ "การสอนภาษาอังกฤษ" ซึ่งเป็นผลจากการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสอนความสัมภัย สิ่งเหล่านี้เป็นผลจากการขยายการศึกษาอย่างรวดเร็วของผู้ที่มีแหล่ง 1960 เป็นต้นมา ปัญหาที่ทางการศึกษาในอนาคตที่ไม่แน่นอนนี้เป็นผลจากความตัดแย้ง เกี่ยวกับแนวความคิด ในเรื่องคุณค่าที่สำคัญของการศึกษา เนื้หาสาระและหลักสูตร ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างรุนแรงระหว่างแนวความคิดของพรรครัฐบาล (พรรครัฐวินิจฉัย

ประชาธิปไตย ๆ และนวรัตน์ฝ่ายศ้าน (พราร蹙สังคมนิยมและคอมมิวนิสต์) ทำให้ไม่สามารถกำหนดทิศทางที่ชัดเจนทางการศึกษาในอนาคตได้

3.4.4 ข้อเสนอของมาเลเซีย

มาเลเซีย จะให้ภาษามาเลเซียเป็นหลักในการสอนเพื่อสร้างความเป็นชาติ และสนับสนุนให้ใช้ภาษาอูรบีและภาษาของแต่ละเชื้อชาติเป็นภาษาที่สอง นอกจากนี้ ก็จะเปิดโอกาสทางการศึกษาให้มีความเท่าเทียมกันมากที่นักศึกษาดับ โดยไม่ถูกจำกัดโดยฐานะ ภานุกาลสังคม และเศรษฐกิจ เชื้อชาติ และเพศ มีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษามากขึ้น จะเน้นการศึกษาอย่างกว้าง ๆ มากกว่าการศึกษาเฉพาะอย่างในระดับอุดมศึกษา

3.4.5 ข้อเสนอของนิวซีแลนด์

นิวซีแลนด์ ได้พิจารณาทางเลือกในอนาคตของประเทศไทย 3 ทางด้วยกัน คือ จะต้องมีการจัดการศึกษาให้สอดคล้องทั้ง 3 แนวทาง

3.4.5.1 เป็นสังคมเมืองอุตสาหกรรม โดยมีการบริโภคในปริมาณที่สูง และพึ่งพาการค้าต่างประเทศ การศึกษาที่จะจัดขึ้นจะต้องทำให้ประชาชัąนพึงทักษะเพิ่มขึ้นเพื่อรับการความก้าวหน้าทางวิชาการที่จะเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว

3.4.5.2 เป็นสังคมอุตสาหกรรมที่เป็นล่าไฟน์ของสังคมโลก แต่เน้นการพึ่งตัวเอง การศึกษาจะต้องช่วยเสริมสร้างให้ปัจจุบันและซุปเปอร์มีความสามารถในการพึ่งตัวเอง

3.4.5.3 เป็นสังคมที่ไม่พึ่งปัจจัยภายนอก โดยมีฐานจากชุมชนเล็ก ๆ มากมาย และมีการบริโภคในระดับต่ำ บทบาทของการศึกษานี้จะต้องเน้นการพึ่งตัวเอง ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างปัจจุบันภายในประเทศและการศึกษาทุกระดับ และให้ความสำคัญต่อการศึกษาตลอดชีวิต

3.4.6 ข้อเสนอของฟิลิปปินส์

ฟิลิปปินส์ คาดว่า สหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียต จะยังคงมีความชัดเจนกัน ญี่ปุ่น จะมีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจการเมืองและทางทหารในภูมิภาคแห่งนี้ จีนก็จะเริ่มมีบทบาทสำคัญมากขึ้น ฟิลิปปินส์ควรจะเป็นประเทศไทยไม่ผิดไป ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด หรือมิ

ฉบับนี้ถือว่ากฎหมายห่างจากมาตรฐานการศึกษาในภาระที่เกิดความชัดเจน แต่ในความเป็นจริงยังเป็นเรื่องยากเนื่องจากสหรัฐอเมริกามีฐานทิพนิพิลปินส์ และทั้งสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นมิอักษรพลกางเศรษฐกิจเท่านิพิลปินส์

อย่างไรก็ตาม ในศตวรรษที่ 21 พิลปินส์มีแนวโน้มที่จะใช้นโยบายสังคมนิยม โดยที่จะมีระบบเศรษฐกิจเน้นหน้าไปในทางชาตินิยม ดังนั้น ทางการศึกษาจะต้องจัดให้ชาวพิลปินส์ ถือเป็นภาระหน้าที่จะปฏิรูปตัวการกิจเพื่อประเทศไทย ซึ่งในการตั้งกล่าวจะต้องจัดการศึกษาในลักษณะดังนี้

- จะเน้นความเท่าเทียมกันทางการศึกษาเป็นวัตถุประสงค์หลัก
- ให้การศึกษาพื้นฐานแก่ทุกคน เพื่อเตรียมด้วยปัญญาของประชาชน
- ยกเลิกระบบโรงเรียนที่สอนเพื่อการผูกขาด
- ลดความเป็นระบบรัฐการในการจัดการศึกษา
- ปรับปรุงความรู้ครุอยู่เสมอในรูปแบบต่าง ๆ
- หลักสูตรจะต้องเน้นการแก้ปัญหาสำคัญ ๆ เช่น 浯ภาวะและการเสื่อม

โภณของสภานาถล้อม ประชาก แล้ววิทยาการที่เหมาะสม การศึกษาดังกล่าวมีความเน้นการศึกษาแบบรวมกลุ่ม ทำวิจัย ทดลอง ศึกษาภาคสนาม การสร้างที่นี่จำลอง โดยถือเป็นกระบวนการเรียนการสอนร่วมกัน

- จะลดความสำคัญของการทดสอบและการสอบไล่ แต่เน้นในเรื่อง ผลการปฏิรูปตัวในภาระ เมื่อผล
- เน้นในเรื่องความรู้มากกว่าคะแนน และลด "โรคบวม"
- ใช้สื่อการสอนในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างเช่น โทรทัศน์ให้พร่วมถ่าย

ถึงนั้น

- เน้นการสื่อสารระหว่างการศึกษา และระบบตอบสนองจากรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ
- ใช้ภาษาประจำชาติเป็นสื่อกลางในทุกระดับ และจะมีการสอนภาษาอื่น ๆ ประกอบ เช่น อังกฤษ สเปน และภาษาอื่นๆ เช่นเดือนอุบลราชธานี

- จะจัดการศึกษาที่จะนำไปสู่สังคมที่มีความหลากหลายทางการเรียนอันนิ่มรวมทั้งการพัฒนา ศิลป์ และวัฒนธรรมที่เป็นของชาวนิลปินิสอย่างแท้จริง
- ยกเลิกเส้นแบ่งระหว่างการศึกษาแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

การศึกษาในแนวนี้ มีขอบเขตและลักษณะที่ค่อนข้างจะเป็นการทະเทอทะขาน และก่อสอดคล้องกับนโยบายสร้างความสมอภาคและเศรษฐกิจที่ต้องอาศัยอาชีวะชีวันเป็นหลักในทุกๆ

3.4.7 ห้องเรียนของเกาหลี

3.4.7.1 เกาหลีในศตวรรษนี้ จะเป็นเศรษฐกิจหลังอุตสาหกรรมโดยที่ อุตสาหกรรมบริการจะมีบทบาทเด่น สังคมจะบรรลุเป้าหมายโดยการสนับสนุนจากวิทยาศาสตร์และวิทยาการที่ก้าวหน้า วิทยาการเกี่ยวกับข้อมูลที่ก้าวหน้า และระบบอัตโนมัติจะเป็นลักษณะเด่นของการพัฒนาวิทยาศาสตร์และวิทยาการ วิถีชีวิตของคนในชาติ จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไป มีญาติประเทศเพื่อนบ้านเป็นปัญหา แต่ก็คาดว่าในนโยบาย สังคมดิจิทัลต่าง ๆ เป็นต้นว่า การประทับรังสี ลูกฟูก โภชนาการ และการกระจายรายได้มีความเป็นธรรมมากขึ้น โดยทั้งหมดนี้อยู่ภายใต้เงื่อนไขของการพัฒนาทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระบบที่มีมากกว่าพรรครัฐเดียว ภายใต้เงื่อนไขของความทันสมัย อย่างมีคุณภาพ และจะสืบสานได้ต่อเมื่อแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ได้ อันได้แก่ การหมุดไปของกรัพยากร ผลกระทบของธรรมชาติ การขาดแคลนอาหาร และแนวโน้มการพยาธิวิทยาในประเทศไทย

3.4.7.2 การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับอนาคตตั้งกล่าว

(ก) อนาคตของเกาหลีนี้จะขึ้นอยู่กับความเป็นมาตรฐานของประชาชนเกาหลี ซึ่งประกอบด้วย ความรู้สึกอย่างมั่นคงในการเป็นส่วนหนึ่งของชาติ และการมีคุณธรรม มีความอิสระ และริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสื่อสารที่ดี ใจกว้าง มองเห็นการณ์ไกล พร้อมที่จะปรับเปลี่ยนผู้ล่วงที่ดีกว่า คุณสมบัติเช่นนี้เป็นสิ่งสำคัญ โดยที่จะเน้นการเป็นผู้ที่รู้รอบมากกว่า การเชี่ยวชาญเฉพาะอย่าง นอกจากราชการที่จำเป็น

(ข) เพื่อจะให้บรรลุเป้าหมายของการผลิตประชาชนหลังกล่าว จะต้องจัด

การศึกษาให้กับทุกคน และเป็นการดูแลการศึกษาตลอดชีวิต

(ค) จะต้องเน้นความเป็นเลิศในทางการศึกษาของทุก ๆ คน

(ง) จะต้องสร้างเงื่อนไขให้มี สภาวะ "สังคมของการเรียนรู้" ซึ่งจะเป็นการขยายขอบเขตความสามารถของแต่ละบุคคล ไปถึงที่สุด

3.4.8 ข้อเสนอของเวียดนาม

3.4.8.1 การศึกษาจะต้องรับใช้ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ 2 ประการ

(ก) เพื่อที่จะสร้างสังคมนิยมอย่างบรรลุผล อันจะนำมายังความสุขทางด้านจิตใจและวัฒนากับประชาชนทุกคน ในชาติ

(ข) เพื่อป้องกันภัยตุล米เวียดนาม

3.4.8.2 การจัดการศึกษา

(ก) เด็กทุกคนจะต้องได้รับการศึกษาเพื่อหล่อหลอมจิตใจให้เป็นผู้สังคมนิยม โดยไม่ถูกจำกัดโดยครอบครัว เชื้อชาติ และท้องถิ่น

(ข) ลิขสิทธิ์ในการได้รับการศึกษาของทุกคนจะได้รับการประกันรวมทั้งการศึกษาของคนกลุ่มน้อยด้วย

(ค) การฝึกอบรม กำลังงานให้สอดคล้องกับการกระจายของแรงงาน ในการผลิตขนาดใหญ่แบบสังคมนิยม เน้นการศึกษาวิชาชีพ โดยการเพิ่มภาระให้แก่ช่างเทคนิคและช่างเทคนิคระดับสูง ขณะเดียวกันก็จะต้องฝึกอบรม ผู้จัดการ นักวิทยาศาสตร์ และนักช่างเทคนิค รวมทั้งผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง

(ง) ในอนาคตข้างหน้า ระยะปานกลาง จะพยายามให้มีการศึกษากาคบบังคับถึง 9 ปี

(จ) เนื้อหาและวิธีการจัดการศึกษาจะเน้นการจัดการศึกษาแบบผสม และอาชีวศึกษาที่สอดคล้องความต้องการทางวิทยาศาสตร์และวิทยาการ และเน้นความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และสังคม

(ฉ) จะต้องปฏิรูประบบฝึกหัดครูเนื้อฝึกครูให้มีความเมตตา กรุณา มีความสามารถ และมีจิตใจที่เป็นสังคมนิยม

(ช) มีความรู้เป็นปัจจุบันที่นำไปใช้สร้างโรงเรียนตามแนวคิดใหม่ ซึ่งจะต้องต่อสู้กับแนวคิด และวิธีการที่ล้าหลัง โดยยึดแบบของการศึกษาที่ก้าวหน้าในเวียดนาม

บทที่ 4

การจัดการศึกษาและหลักสูตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในอนาคต

4.1 แนวโน้มในอนาคตกับการจัดการศึกษาของไทย

หลังจากศึกษาแนวโน้มในอนาคตของโลกในศตวรรษหน้า แนวโน้มของเศรษฐกิจไทย ตลอดจนข้อคิดที่ว่า ไปในการจัดการศึกษา รวมทั้งความคิดของประเทศไทยเพื่อนบ้าน ที่ค่าคราฟท์เปลี่ยนแปลงของประเทศไทย และพยากรณ์จัดการศึกษาให้รับกับฐานะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอีกทั้งการจัดการศึกษาเพื่อส่งผลในทางที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งหมายนี้จะได้มีการสรุปประเด็นแนวโน้มที่สำคัญ ๆ อันจะมีผลต่อการตัดสินใจต่อไปนโยบายจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทั้งในแต่หลักสูตร เนื้อหาสาระ และวิธีการในอนาคต

4.1.1 การศึกษาแบบกว้างแน่นที่เป็นการศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง

ประเด็นที่ได้มีการเน้นอย่างเด่นชัดก็คือ การว่างงานจะเป็นภัยทางสังคมต่อไปในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อนาคตในระยะปานกลางที่จะมาถึง ข้อสรุปที่ได้จากการศึกษาของหลายประเทศนี้คือ การจัดการศึกษา ซึ่งเน้นความชำนาญและมากเท่าไร โอกาสที่จะว่างงานก็จะมีเพิ่มมากขึ้น ประเด็นในหัวนี้จะสอดคล้องกับลักษณะที่ว่า ไปของผู้คนทางการศึกษาเองที่ว่า การขยายตัวขององค์ความรู้ในปัจจุบันได้เป็นไปในอัตราส่วนที่รวดเร็ว ดังนั้น การจัดการศึกษาในสถานบันอุดมศึกษาให้ก้าวทันความรู้ทุกแขนงโดยเฉพาะในระดับปริญญาตรีนั้น เป็นไปได้ยาก ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเน้นวิชาที่เป็นพื้นฐานมากกว่าจะเข้าไปศึกษาในรายละเอียด และพยากรณ์จัดหลักให้สั่น

ในประเด็นนี้เอง จะไปสู่การแก้ปัญหาการครอบคลุมทางวัฒนธรรมด้วยทักษะมีการพยากรณ์เรียนแบบการศึกษา ทั้งระบบและวิธีการเรียนการสอนตลอดจนเนื้อหา วิชาการจากประเทศไทยที่จะเลิกแล้ว ซึ่งนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า การศึกษาคณิตศาสตร์และกฎหมาย ชาติเท่านั้นที่มีลักษณะเป็นสากล ส่วนการศึกษาสังคมศาสตร์ และเทคโนโลยีที่มีลักษณะแม่ความล้ำเอียงของสิ่งแวดล้อม ของแต่ละประเทศไทยโดยเฉพาะประเทศไทยที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้

เข้ามาเรียนช่อง เมื่อเป็นเช่นนี้ วิชาพื้นฐานที่ควรจะเน้นศึกษา คือ พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และกฎหมายชาติเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาที่เน้นพื้นฐาน เช่นนี้ คงจะต้องพัฒนามาจากกรากฐานทางวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมภายในประเทศนั่นเอง

ขณะเดียวกันการศึกษาเพื่อพัฒนาของภาระงานทำนั้น ก็เป็นสิ่งที่หลักเลี้ยง ไม่ได้ ข้อเสนอของอาจารย์เหล่านี้ เรื่องการศึกษารอบวงจรในระดับอุดมศึกษาที่สูงที่สุด ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นเป็นเรื่องที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นผู้เดียวในการศึกษาหน้านาง และรูปแบบในการจัดการที่เหมาะสม จุดเน้นที่สำคัญอยู่กุญแจนี้คือ การศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง กล่าวคือ การศึกษา และวิจัยของมหาวิทยาลัย จะต้องอยู่บนกรากฐานของความต้องการวิสาหกิจภายนอก ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการถ่ายเทความรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยและวิสาหกิจภายนอกมากขึ้น การศึกษาในลักษณะเฉพาะเจาะจงดังกล่าว จะเป็นการศึกษาเพื่อภาระงานทำด้วย

จะนั้น โดยสรุปในข้อนี้คือ การศึกษาเพื่อลดปัญหาภาระทำงาน แก้ปัญหาที่เกิดจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วขององค์ความรู้ ตลอดจนการครอบงำของวัฒนธรรมภายนอก การศึกษาควรจะเป็นการศึกษาที่นำไปโดยเน้นประเด็นหลักที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณิตศาสตร์และกฎหมายชาติ ล้วนหลักสำคัญทางด้านสังคมศาสตร์ มนุษย์วิทยา นั้น คงจะต้องพัฒนามาจากกรากฐานทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ การศึกษาเทคโนโลยีเพื่อภาระงานทำจะต้องจัดการให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของวิสาหกิจที่มีอยู่ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

4.1.2 แนวโน้มของลักษณะนิยมในประเทศไทยกำลังพัฒนา และการร่วมมือกันเองในกลุ่มประเทศโลกที่สาม เนื่องจากการทวีความรุนแรงของลักษณะนิยมกันทางการค้าในประเทศไทยที่ผ่านมาแล้ว ซึ่งแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้น จนในระยะเวลา 10 ปีข้างหน้า จึงเป็นเหตุที่ทำให้ประเทศไทยในกลุ่มโลกที่สามหันมาหาร่วมมือและค้าขายกันเองมากขึ้น และถ้าหากไม่สามารถใช้เงินจากสกุล mata rruan ซื้อขายกันได้ ก็มีอาจจะใช้วิธีการค้าต่างตอบแทน (Counter trade) และลักษณะการค้ากันทางการค้านี้เอง ก็จะทำให้ประเทศไทยในโลกที่สามเพิ่มความเป็นลักษณะนิยมมากขึ้น ในขณะเดียวกันความร่วมมือกันกลุ่มประเทศที่มี

การวางแผนจากส่วนกลางก็จะเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากประเทศไทยสามารถผลิตสินค้าสูงความต้องการตลาดของประเทศไทยกำลังพัฒนา ได้มากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน ก็ดำเนินนโยบายเสริมยกระดับการเมืองและเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาของไทย ในกรณีเช่นนี้ มีความจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังความเป็นชาตินิยมมากขึ้น โดยเน้นการศึกษาประวัติศาสตร์ ศิลปะวัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนภาษาที่เป็นส่วนสำคัญของราษฎรานทางวัฒนธรรมของประเทศไทย ขณะเดียวกันก็ต้องเพิ่มการเรียนรู้เช้าใจปัญหาของประเทศไทยเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยในกลุ่มโลกที่สามที่มีการติดต่อค้ายากันเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการศึกษาวิถีชีวิตร่วมกับการทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศไทยที่มีการวางแผนเศรษฐกิจจากส่วนกลางด้วย

4.1.3 แนวโน้มของการพัฒนาอย่างรวดเร็วของความรู้ที่เกี่ยวกับวิทยาการทางด้านการคมนาคม สื่อสาร ระบบข้อมูล โดยผ่านการพัฒนาของวิทยาการคอมพิวเตอร์ ที่มีการพัฒนาต่อไปอย่างรวดเร็วและแน่นอน ในอนาคต ความสามารถในการติดตามความรู้และข้อมูลนี้ โดยไม่ถูกหักง้อให้ห่างไปจากพรมแดนของความรู้ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ฉันนั้น การศึกษาในสาขานี้ จะต้องได้รับความสนใจติดตามเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการที่เกี่ยวกับความคิดทางด้านกฎหมายที่มีการพัฒนาควบคู่กันไปกับวิทยาการที่ประยุกต์ใช้กับกฎหมายเหล่านี้ การเพิ่มขีดความสามารถในการติดตามพัฒนาการในเรื่องนี้ ทางกฎหมายจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

4.1.4 ลักษณะเฉพาะตัวของสังคมไทย ในอนาคตที่ต้องการการพัฒนาอุตสาหกรรมส่งออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมที่กันสมัยซึ่งจำเป็นจะต้องมีการแข่งขันกับต่างประเทศสูง ในส่วนนี้จำเป็นที่จะต้องใช้วิทยาการที่กันสมัยล่าสุด เพื่อปรับปรุงคุณภาพสินค้าและลดต้นทุนเพื่อผลประโยชน์ในการแข่งขัน การพัฒนาวิทยาการในอุตสาหกรรมที่มีความได้เปรียบทางการค้า จึงเป็นความจำเป็นที่จะต้องมีการร่วมมืออย่างใกล้ชิดในการศึกษาวิจัยด้านคุณภาพระหว่างสถาบันศึกษา และอุตสาหกรรมที่ทำการผลิตสินค้าเหล่านี้ นอกจากอุตสาหกรรมส่งออกที่กันสมัยแล้ว ก็มีลักษณะทางเศรษฐกิจประเทศไทยไม่หลากหลายไม่มาก ซึ่งได้ประโยชน์จากการส่งออกอาชญาคดีกลง และควรได้เปรียบทางด้านสภาพดินฟ้าอากาศ

ในเรื่องนี้จะต้องพิจารณาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางชีววิทยาในการศึกษาและการเพาะ殖พืชใหม่ ๆ ให้ประสิทธิภาพรวมทั้งวิธีการในการบรรจุหินท่อให้คุณภาพอยู่ได้นาน ความรู้เหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นต่อการส่งเสริมการส่งออกของลินดังกล่าว นโยบายเศรษฐกิจในลักษณะที่เป็นชาตินิยม และพึงตัวเองมากขึ้น

4.1.5 มีภาระการพัฒนาชนบทไม่ใช่เป็นภาระเดียว เรื่องวิทยาการที่เหมาะสมสมเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของสาขาวิชาการที่ใช้เป็นเครื่องมือเข้าไปในการเข้าใจปัญหา และแก้ไขปัญหา เพื่อที่จะได้มีการพัฒนาชนบท บนพื้นฐานของเอกลักษณ์ความเป็นไทย และสอดคล้องกับคุณธรรมและจริยธรรมทางพุทธศาสนา ซึ่งเป็นที่อธิบูรณ์ต้องประชาชัąนส่วนใหญ่ ขณะเดียวกัน ก็อาจจะต้องพัฒนาไปตามความเชื่อของลัทธิอื่นด้วย ถ้าหากมีคนจำนวนมากรึมีความเชื่อแตกต่างกันไป เป็นจำนวนมากอาจอาศัยอยู่ในชุมชนนี้

ดังนั้นในเรื่องการพัฒนาชนบทนี้จึงต้องใช้ความรู้ทั้งทางการศึกษาสังคมวิทยา จริยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ รวมทั้งความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ และวิชาศาสตร์ประถุกต์เข้าไปศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหา

ขณะเดียวกัน ทางด้านวิทยาการนี้ ก็จะต้องมีการพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสมสมให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการพัฒนาชนบท ซึ่งมิได้รวมเฉพาะในเรื่องเกษตรกรรม แต่รวมไปถึงภาคอุตสาหกรรมและบริการ ในชนบทด้วย

4.1.6 วิทยาการที่เหมาะสมสมเพื่อการพัฒนาชุมชน ให้ความรู้ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และบริการในเมือง ในส่วนที่เป็นอุตสาหกรรมและบริการในเมืองที่เน้นในเรื่องการพัฒนาชุมชน และลดการนำเข้าจากต่างประเทศ ส่งเสริมการมีงานทำในประเทศไทย ในรูปแบบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตามที่ได้เคยยกประเด็นมาพิจารณาแล้ว จะเป็นอุตสาหกรรม และบริการ ที่มีขนาดเล็ก และขนาดกลาง อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีความคล่องตัวน้อยและล้าสมัยลงไปทุกที การศึกษาด้านครัววิทยาการที่เหมาะสมสม สำหรับอุตสาหกรรมและบริการประเภทนี้ ก็เป็นสิ่งที่ควรจะได้รับการสนับสนุนให้มีมากขึ้นในอนาคต เช่นกัน

4.1.7 การศึกษาคุณธรรม และจริยธรรมในระดับอุดมศึกษา การที่จะช่วยผลักดันแนวโน้มในอนาคตของโลกให้ประชาชนในโลกมีชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีการ

เนื่องจากความต้องการที่จะใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสร้างความเป็นผู้นำยังคงมี การศึกษาคุณธรรม และจริยธรรมในรูปใหม่ จะต้องได้รับการพิจารณาบรรจุเข้าใช้ในหลักสูตรการศึกษาอย่างจริงจัง วิชาเหล่านี้ควรจะเกี่ยวข้องกับแนวทางความหมายของสันติภาพและอย่างมีชั้น สังคม เนื่องด้วยความหมายชัด และลักษณะของประชาชัąน การจัดปัญหาผลลัพธ์ การอนุรักษ์และรักษาสภาพแวดล้อม ตลอดจนจริยธรรมในการศึกษา ควรจะได้นำมาศึกษาอย่างจริงจัง ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด คือ การศึกษาในแขนงวิชาต่าง ๆ ที่น่าจะจัดให้มีขึ้น ในประเทศไทยในอนาคต เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มของวิถีทางการของโลกและสังคมไทย ในทิศทางที่ฟื้นฟูประรรณะ ซึ่งจะเป็นการลดปัญหาหลายปัญหาที่กำรงอกซู่ในปัจจุบัน

4.2 สรุปประเด็นของการศึกษาที่ควรจัดให้มีขึ้นในอนาคต

หลังจากได้พิจารณาการจัดการศึกษา โดยพิจารณาให้สอดคล้องและมีส่วน กำหนดแนวโน้มของพัฒนาการในอนาคต สำหรับประเทศไทยแล้ว น่าจะสรุปประเด็นทั้งหมด เพื่อความจำเป็นในการจัดการศึกษาต่อไปได้ดังต่อไปนี้

4.2.1 วิชาพื้นฐาน วิชานี้ฐานที่สำคัญอาจจะจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ใหญ่ ๆ ด้วยกัน

4.2.1.1 วิชาพื้นฐานที่ว่าด้วยคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเป็นวิชาที่ว่าด้วย สันติภาพ อหิงสาธรรม สิทธิมนุษยชน และลักษณะของประชาชัំน วิชาว่าด้วยผลลัพธ์ และการ อนุรักษ์ธรรมชาติ รวมทั้งจริยธรรมตามคติของศึกษา

4.2.1.2 วิชาพื้นฐานว่าด้วยวัฒนธรรม และอารยธรรม ซึ่งประกอบด้วย ภาษา ประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งระบบคุณค่าที่มีอยู่ เดิม ในสังคม ซึ่งที่ควรสังเกตและจะต้องแยกให้ชัดเจนคือการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม ชนบัตรมเนียมประเพณี และคุณค่าของท้องถิ่น และของ ชาติ เพื่อความภูมิใจของท้องถิ่นและของคนในชาติ และเพื่อการเข้าใจยอมรับความแตก ต่างของวัฒนธรรมชนบัตรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น แต่ขณะเดียวกันก็จะต้องไม่เป็น เครื่องมือของการฝึกตัวของลักษณะเชื้อชาตินิยม หรือ สังคมลัทธิชาติ

4.2.1.3 วิชาพื้นฐานทางด้านคอมพิวเตอร์ และกฎหมายชาติ วิชาเหล่านี้ เป็นวิชาพื้นฐานที่จำเป็นในการสร้างระบบความคิด ให้มีลักษณะ เป็นกฎเกณฑ์และ เป็นระบบ หมายความว่า ก็ เป็นรากฐานสำหรับผู้คนความรู้ด้านวิทยาการที่มีความเฉพาะต่อไปใน ภาษาหลัง

4.2.2 วิชาความรู้ทั่วไป คือวิชาที่ควรจะเปิดให้มีความรู้ก็ว่างในลักษณะ ที่เป็นสหวิชา โดยไม่ต้องเน้นความชำนาญการใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ควรจะเข้าใจใน หลักเนื้องต้นของแต่ละวิชาดังนั้น เพื่อการหาความรู้เพิ่มเติมข้างหน้าภาษาหลัง เป็นการเน้น ความรู้รอบมากกว่าความรู้เฉพาะเจาะจง ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับแนวโน้มของการศึกษาใน อนาคตมากกว่า

4.2.3 ความรู้ที่ก้าวหน้า ทางกฎหมายเกี่ยวกับศาสตร์คอมพิวเตอร์ ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานสำหรับผู้คนในการขอวิทยาการ สื่อสาร และคอมมานคอมที่ก้าวสมัยรวมทั้งส่วนที่ เกี่ยวข้องกับข้อมูล และวิทยาการทุกชนิดที่พัฒนาโดยมีคอมพิวเตอร์เป็นศูนย์กลางของการ พัฒนาวิชาการเหล่านี้

4.2.4 ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการที่ก้าวหน้า เพื่อช่วยในการส่งเสริม การส่งเสริมการส่องออกในสินค้าอุตสาหกรรมที่จะต้องแข่งขันกับภายนอก รวมทั้ง ตลาดต่างประเทศ

4.2.5 ความรู้ที่ก้าวหน้าเกี่ยวกับวิทยาการชีววิทยา เพื่อสนับสนุนความ สามารถในการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และการส่องออกสินค้าเกษตรกรรมชนิดใหม่

4.2.6 วิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชั้นยกในลักษณะที่เป็นสหวิชา ในขณะเดียวกัน การจัดการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ ควรจะถูกระ promin ในลักษณะ "เปิด" ดังกล่าวมา แล้ว คือการเปิดกว้าง ให้มีการเผยแพร่ความรู้ระหว่างภายในมหาวิทยาลัยและภายนอก ซึ่งประกอบด้วยกฎหมายภาษารองชั้นบ้าและบุคคลภายนอกที่ต้องถูก นำเสนอ เดียวกันจะต้องมีวิธี การ ถ่ายทอดความรู้ออก ไปในวงกว้างตามลักษณะความจำเป็นและความต้องการของชุมชน ดังที่กล่าวมาแล้ว การศึกษาวิจัยในลักษณะนี้จะไม่ควรจะจำกัดอยู่เฉพาะในหมู่นักศึกษาและ อาจารย์ภายในมหาวิทยาลัยเท่านั้น

4.2.7 ประยุกต์วิทยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องวิทยาการที่เหมาะสมสำหรับภาคชั้นปานกลางและอุตสาหกรรมและบริการในเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เป็นเรื่องของการพึ่งตัวเอง รวมทั้งการผลิตเพื่อตลาดภายในประเทศ เพื่อลดภาระนำเข้าจากต่างประเทศ และเพิ่มขีดความสามารถในการควบคุมวิทยาการที่พัฒนาขึ้นมาได้เอง การพึ่งพาวิทยาการจากต่างประเทศ จุดเด่นควรจะอยู่ที่การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดกลางที่มีความคล่องตัวสูงเป็นสำคัญ

4.2.8 การศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจอันดีต่อบรรดาภิตรประเทศไทยในโลกที่สาม ทั้งนี้เพื่อการเพิ่มสัมผัสร์ไม่ตรึงไว้ว่าประเทศไทยในโลกที่สามด้วยกันเอง ซึ่งมีแนวโน้มว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต การเพิ่มความสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าวจะนำไปสู่การมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยในรูปแบบใหม่ในอนาคตด้วย

และที่สำคัญไม่ใช่แค่ตอนไปกว่ามาหากันเดียว ความรู้ที่เกี่ยวกับประเทศไทยที่มีการวางแผนเศรษฐกิจรวม ตลอดจนแนวโน้มในการเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศไทยเหล่านี้ที่จะมีลักษณะเป็นเสรีนิยมมากขึ้น เพราะสัมผัสร์ภาพกับกลุ่มประเทศไทยเหล่านี้ร่วมกับประเทศไทยในโลกที่สามจะเป็นแรงกดดันที่สำคัญที่จะก่อให้ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยในรูปแบบใหม่มีความเป็นจริงได้มากขึ้น

4.3 ทิศทางการพัฒนาหลักสตรีและการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในอนาคต จากที่ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับวิชาต่าง ๆ ที่ควรจะได้รับความสนใจเพื่อให้สอดคล้อง รวมทั้งเป็นการผลักดันพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยให้ก้าวไปสู่กิจทางที่เหมาะสม กล่าวคือช่วยให้ประเทศไทยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมในทางที่ประชาชนในประเทศไทยมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ทั้งทางด้านจิตใจและวัฒนธรรม ลดความเสี่ยงจากภัยสังคม แลภัยพิบัติทางธรรมชาติและสภากาแฟดล้อม ซึ่งเกิดจากอวิชชาของมนุษย์ในขณะเดียวกันที่มีการปรับปรุงสัมผัสร์ภาพทางเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศไทย ให้มีแนวโน้มของการครอบคลุมน้อยลง และมีความร่วมมือในการแก้ไขภัยของโลกร่วมกันมาก

ขัน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นสถาบันศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทย จากร่วมนำ-
การตั้งแต่ต่อต้านการถังปูจุบัน พร้อมทั้งห้ามจำกัดต่าง ๆ ทางด้านประเพณีในสาขาวิชา
การต่าง ๆ บุคลากร การเงิน จะมีการจัดการศึกษาหรือปรับตัวทางในการศึกษาอย่างไร
จึงจะสอดคล้องกับข้อเสนอ ในข้อ 4.2.1 ถึง 4.2.8 ดังกล่าว

4.3.1 วิชาพื้นฐาน สำหรับวิชาพื้นฐาน 3 ประเภท คือ วิชาพื้นฐานที่ว่า
ด้วยคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรมและชาติประเพณี รวมทั้งด้านวิทยาศาสตร์และกฎ
ธรรมชาติ นั้นเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นภูมิปัญญาของประเทศ ทางมหาวิทยาลัยที่ก็ทรง
มหาวิทยาลัยอาจจะจำเป็นที่จะต้องให้เวลาสำหรับการศึกษาสาขาวิชาเหล่านี้ ถึงครึ่งหนึ่ง
ของความรู้ที่มหาวิทยาลัยจะต้องจัดให้ก็ทรง แล้วจะมีลักษณะ เป็นวิชาบังคับด้วย

ส่วนสถาบันที่จะให้ความรู้ในเรื่องเหล่านี้ก็มีอยู่แล้ว ก็คือ คณะวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี ที่จะให้ความรู้เบื้องต้นทางด้านคณิตศาสตร์และกฎธรรมชาติ ส่วนทางด้าน¹
ประวัติศาสตร์ ภาษา วัฒนธรรม และวารีตประเพณี น่าจะเป็นหน้าที่ของภาควิชาประวัติ-
ศาสตร์ร่วมกับสถาบันไวยคดีศึกษา ส่วนทางด้านพื้นฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมนั้น ยังไม่
มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องโดยตรงแต่มีโครงการที่จะตั้ง เช่น สถาบันสตรีและ
เยาวชนศึกษา สถาบันศึกษาประชาธิปไตยและการพัฒนา รวมทั้งภาควิชาที่เกี่ยวกับ นิเวศน์
วิทยา ควรจะส่งเสริมให้มีการศึกษาด้านคว้าและการสอน ในเรื่องสิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อม
อย่างจริงจัง ในส่วนหนึ่งก็เป็นภาระของนักศึกษาอยู่แล้ว ในการนี้ของชุมชนชาวบุพเพ
แต่มหาวิทยาลัยน่าจะจัดการอิทธิพลด้านคว้าอย่างจริงจัง โดยลดความเป็นศาสนานาชาติ
ลง ซึ่งอาจจะพัฒนาเพิ่มขึ้นในภาควิชาบริษัทฯ ส่วนในเรื่องสิ่งแวดล้อมนี้ควรจะเน้นหน้าที่
และความรับผิดชอบของคณะนิติศาสตร์ร่วมกับสังคมวิทยา ที่จะต้องพัฒนาวิชานี้ให้เข้มแข็ง
มากขึ้น

4.3.2 วิชาความรู้ที่นำไป ในเรื่องนี้เราจะได้มีการรื้อฟื้นโครงการใน
ลักษณะบริษัทธุรกิจธรรมศาสตร์บังคับที่มีอยู่เดิม คือหลังจากเรียนวิชาพื้นฐาน ซึ่งเป็นวิชาบัง
คับ 2 ปีแล้ว ควรจะเรียนวิชาที่เป็นสาขาวิชามากที่สุด โดยเน้นในเรื่องความรู้เบื้องต้นของ
หลักฯ วิชาพื้นฐาน ก็คือ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา กฎหมาย ประวัติศาสตร์

ประยุกต์ การประยุกต์ ความสมเหตุ理性ทางปัจจัย แต่ที่สำคัญคือจะมีการเน้นความรู้ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี และความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อประโยชน์ในการด้านอาชีพการงาน ในอนาคตของผู้ที่สำเร็จการศึกษาเอง

4.3.3 ความรู้ที่ก้าวหน้าทางกฎหมายเกี่ยวกับศาสตร์คอมพิวเตอร์วิชาชีพ เป็นวิชาสำคัญที่จำเป็นจะต้องได้รับการจัดลำดับขั้นไว้ในอนาคตอย่างเร่งด่วน ทั้งนี้มิใช่เป็นปัญหาเฉพาะแต่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่เป็นปัญหานิรดับชาติในการพัฒนาความรู้ในสาขานี้ ต้องการพัฒนาความรู้ทางคณิตศาสตร์ที่เข้มแข็ง ในขณะเดียวกันยังมีทักษะวิชาคณิตศาสตร์ และศาสตร์คอมพิวเตอร์ จะนั้นจะมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ลำดับความสำคัญแก่การพัฒนา ทั้งสองภาควิชาชีพให้ก้าวสู่หน้าไปร่วดเร็วมากขึ้น เพื่อจะติดตามความรู้ในแขนงนี้ต่อไปในอนาคต ซึ่งมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วมาก

4.3.4 ความรู้ที่ก้าวหน้าทางวิทยาการ เพื่ออุตสาหกรรมและเกษตรกรรม เพื่อการส่งออก ในสองวิชาชีพมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ไม่มีประสบการณ์และความชำนาญอย่างเพียงพอ ในขณะที่มีการผลิตภัณฑ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มีการพัฒนาความรู้ในสาขาเหล่านี้

4.3.5 วิชาพัฒนาชนาบท วิชานี้เป็นวิชาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เคยเป็นผู้นำมาในอดีต แต่ปัจจุบันได้ลดบทบาทลง เพราะไม่ได้มีการปรับปรุงวิธีการศึกษาไว้ด้วย และพัฒนาวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับพัฒนาการขององค์ความรู้และผลิตกรรมใหม่ ๆ ใน การพัฒนาชนาบทที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา สถาบันชนาบทศึกษาและการพัฒนาชีวคุณจะมีบทบาทที่สำคัญที่สุด ในเรื่องนี้ ที่จะต้องประสานงานร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับสถาบันศึกษาประชาธิรัฐ ไทยและ การพัฒนาสถาบันไทยคดีศึกษา และงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาชนาบที่จะจัดการกระจายอยู่ตามคณะต่าง ๆ เป็น กฎหมายสูงชนบท หรือการนักกฎหมายสูงชนบท งานเหล่านี้ควรจะรวมไว้ด้วยกัน และสถาบันเหล่านี้รวมทั้งสถาบันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจะมีบทบาทอันสำคัญในการ "เบ็ด" มหาวิทยาลัยไปสู่ชุมชนภายนอก และเป็นการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนความต้องการของชุมชน ในระดับอุดมศึกษาอย่างแท้จริง ดังนั้น มหาวิทยาลัยที่ควรจะให้ความสำคัญในการศึกษา ค้นคว้าวิชาชีพในลำดับสูง เช่นกัน

4.3.6 วิชาวิทยาการประยุกต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับวิทยาการที่เหมาะสมทั้งในทางเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ เพื่อการพัฒนาของ สำนักวิสาหกิจ ขนาดเล็ก และขนาดกลาง เพื่อการผลิตในลักษณะการพัฒนาเองและเพื่อตลาดภายในประเทศนั้น เป็นสิ่งที่นำเสนอไว้และควรได้รับการสนับสนุนโดยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยเฉพาะที่ศูนย์รังสิตในอนาคต ทั้งนี้ เพราะที่ตั้งของศูนย์อยู่ในเขตอุตสาหกรรม และขณะเดียวกันก็อยู่ติดกับสถาบันเทคโนโลยีแม่เหล็ก เช่นเดียวกับแผนมหาวิทยาลัยที่เริ่มมีภาควิชา วิศวกรรม ในบางสาขาอยู่แล้ว จึงเป็นข้อได้เปรียบที่หมายมั่นความรู้ทางทฤษฎีให้เข้า กับการปฏิบัติจริง ๆ เป็นการผสมผสานระหว่างการทดลองของสถานศึกษากับการปฏิบัติจริง ทั้งเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยอบรมให้ได้รับการศึกษาในแขนงน้องออกไปประกอบอาชีพส่วนตัวได้ อิสระและทั่วถึง เป็นการสนับสนุนการพัฒนาไปสู่การเป็นศูนย์กลางของประเทศ ส่งเสริมการ ศึกษาที่ช่วยให้สามารถประกอบอาชีพส่วนตัวได้ และเป็นการลดปัญหาการว่างงานของผู้ที่ไม่ สามารถศึกษาได้อย่างดี เช่นกัน

4.3.7 การศึกษาประเทศไทยที่สามและสิ่งใหม่ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ความรู้เหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับแนวโน้มของพัฒนาการของโลกที่จะสร้างความเข้าใจอัน ดีระหว่างประเทศไทยในโลกที่สามตัวกันเอง และกับประเทศไทยสิ่งใหม่ เพื่อสร้างแรงกดดัน ให้มีการปรับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจในรูปใหม่กับประเทศไทยที่พัฒนาแล้ว ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้มีการจัดการศึกษาคล้าย ๆ กันนี้ ในสถาบันเอเชียตะวันออกศึกษาอยู่ แล้ว ถ้าหากจะขยายขอบข่ายของประเทศไทยที่จะศึกษาออกไปให้ครอบคลุมประเทศไทยในโลกที่ สาม และกลุ่มประเทศไทยสิ่งใหม่ด้วย ก็จะได้รับประโยชน์กับความมุ่งหมาย

ดังนั้น ควรจะสนับสนุนให้สถาบันที่ทำการพัฒนาไปสู่ สถาบันเพื่อการศึกษา ประเทศไทยในโลกที่สามและประเทศไทยสิ่งใหม่

4.4 บทสังгадย

การวิเคราะห์ที่กล่าวมาแล้วก็งมดังแต่ต้นจะมาถึงข้อเสนอเกี่ยวกับกิจกรรมในการปรับปรุงหลักสูตรและจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นั้น เป็นเพียงข้อเสนอที่เกิดจากการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัย รวมทั้งการสัมมนาทางวิชาการต่าง ๆ ในเวลาที่ค่อนข้างจำกัด แต่อย่างน้อย กิจกรรมในการพัฒนาของโลก และการพัฒนาของประเทศไทยในทางที่เกิดความหวัง และสามารถผลักดันให้เป็นจริงได้ โดยใช้การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการนำการผลักดัน หรือการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่จะมีขึ้นในอนาคต เป็นประเด็นสำคัญที่ควรจะได้มีการพิจารณา ถ้าเกี่ยวกับให้กวางขวาง เพื่อให้เป็นที่แน่นใจว่า สามารถส่วนใหญ่ในชุมชนของมหาวิทยาลัยเหล่านี้มีความเห็นพ้องกันในความเป็นไปได้ของแนวโน้มที่กล่าวมาแล้วในอนาคต และข้อเสนอต่างๆ ไม่ว่าการจัดหลักสูตร และกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในวิถีทางของความเป็นไปได้ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จะสามารถทำได้ในอนาคต อย่างไร้ตาม การเปิดให้มีการถกเถียงอย่างกว้างขวางเพื่อความกระจ้างชัดในเรื่องนี้ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอยู่มาก

นอกจากประเด็นในเรื่องหลักสูตร ตลอดจนกิจกรรมการจัดการศึกษาในอนาคตแล้ว น่าจะได้มีการพิจารณาต่อไป ถึงระบบการเงินเพื่อการบริหารมหาวิทยาลัย มีความสมควรหรือไม่ที่จะรื้อฟื้นโครงการดำเนินการทางสถาบันการเงินเพื่อเป็นแหล่งเงินรัฐและฝึกงานแก่นักศึกษาร่วมทั้งเป็นแหล่งเงินในภาระมหาวิทยาลัย ในรูปคล้าย ๆ กับที่กำกับผู้ประศาสน์การ อาจารย์ ปรีดี พนมยงค์ เดยริเริ่มมาแล้วในคราวนี้ของธนาคารเอเชีย ซึ่งในปัจจุบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก็จะขยายตัวจากฐานของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีอยู่ หรือมีการรื้อฟื้นระบบการบริหารการศึกษาให้มีความคล่องตัวมากขึ้น ในรูปแบบคล้าย ๆ กับมหาวิทยาลัย ในการกับของรัฐบาลที่กำกับศาสนาจารย์ ดร.ปั้วะ อังกฤษ ได้เคยเสนอแนะมาเป็นเวลาเกือบ 20 ปีมาแล้ว

เป็นที่น่าอนุรักษ์ เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้อยู่ก่อนหน้าเมื่อขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ แต่ก็ไม่ทันมหาวิทยาลัยจะได้รับมาเป็นเวลานานรื้อฟื้นเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อสนับสนุนการบริหารและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้ควบคู่ไปกับการปรับกิจกรรมการศึกษาและการพัฒนา

หลักสูตรให้ก้าวไปร่วมกัน เพื่อความมั่นคงในก้าวต่อไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ใน
ทศวรรษหน้า

ผู้จัดหวังว่างานวิจัยขึ้นเล็ก ๆ นี้จะเป็นการชุดประกอบความคิดให้มีการดำเนิน
ค่าวิจัย วิจารณ์ และถกเถียงกันอย่างกว้างขวางในอนาคตอันใกล้ เพื่อที่จะนำไปสู่การ
ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในทุกทางเพื่อให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภาระมั่นต่อไปในอนาคต
พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยรวมทั้งสังคมโลก ในทิศ
ทางที่มุ่งปรารถนาต่อมนุษยชาติทั่วโลก

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมแรงงาน, กระทรวงมหาดไทย. สติ๊ตแรงงาน 2528

เกริกเกียรติ พิพัฒ์เสรีธรรม. ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการท่องเที่ยว, เอกสารໂเรเนียว,

2530.

○ กองโรงน้ำอ่อนจันทร์, ประดิษฐ์ ชาสมบัติ และยงยุทธ แฉล้มวงศ์, บรรณาธิการ. นโยบาย
พัฒนาชุมชนท้องถิ่น เน้นความสัมพันธ์ระหว่างการเกษตรกับอุตสาหกรรมขนาดย่อม,

รายงานการวิจัยโครงการ Rural Off-Farm Employment Assessment
Project, ศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ประชารัฐ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525

ธนาคารแห่งประเทศไทย. รายงานเศรษฐกิจรายเดือน ระหว่างปี 2504-2528

พสุช พงษ์ไพบูลย์. การจ้างงานกันแบบไหนบันทึก ของประเทศไทย, รายงานเสนอสำนัก
นักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กันยายน 2528

เสlest จำริญ. การศึกษาเพื่อการพัฒนา : พัฒนาอะไร อย่างไร? เอกสารประกอบ
การสัมมนาที่ศึกษาการศึกษาของไทยในอนาคต, กุมภาพันธ์ 2530

อภิชัย พันธ์เสน. การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม, รายงานของคณะกรรมการวางแผนฐาน
เพื่อบูรณาการการศึกษา เสนอรูปแบบตัวร่วมกับการกระทรวงศึกษาธิการ, 4 มีนาคม
2517

○ อภิชัย พันธ์เสนและคณะ. การศึกษากับการมีงานทำ, คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,
สิงหาคม 2528

○ อภิชัย พันธ์เสน "แนวโน้ม ประชากร การศึกษา การจ้างงาน และทางเลือก
(2513-2548)" สัมมนาวิชาการ ทิศทางเศรษฐกิจไทยในศตวรรษหน้า
13-14 กุมภาพันธ์ 2529

ການມະນຸຍາກົມ

Coccioli, Luigi. "I think I can...I think I can...: New Engines for Development : Assisting Small and Medium-sized Economic Units", A Society for International Development : Prospectives 1984 Policies Studies,

Durham, North Corolina: Duke Press, 1983.

Cole, Sam, and Miles, Ian, World apart; technology and North-South relations in the global economy. Rowman & Allanaheld New Jersey, 1984

Coombs, Philip H. The World Crisis in Education : The View From the Eighties. New York Oxford : Oxford University PRess, 1985.

Dube, S.C. "Dilemmas of the Third World", Education for Development Challenges : Dilemmas. Unesco Regional Office for Education in Asia and the Pacific : Bangkok, 1985.

Hughes, Phillip. "Learning to Choose a Future", Education for Development Challenges : Dilemmas. Unesco Regional Office For Education in Asia and the Pacific : Bangkok, 1985.

Lammert Eberhard. "Coping with the Ever-Growing Body of Human Knowledge", The Future of University Education. Papers of the International Association of Universities No. 18, 1983.

- Noor, Tan Sri Dato' Haje Murad b. Mohd. "The Planning of Education in the Context of Social And Moral Values", Education For Development Challenges : Dilemmas. Unesco Regional Office For Education in Asia and the Pacific : Bangkok, 1985.
- Paul, R.C. " Practical Limits of Individual Choice", The Future of University Education Papers of the International Association of Universities No.18, 1983.
- Schumacher. Future is Manageable : Schumacher's Observations on Non-Violent Economics and Technology with A Human Face. New Delhi : Impex India, 1977.
- Soedjatmoko. "The Human and Cultural Dimension of Development : Accomplishments and Failures", A Society for Internation Development : Prospecties 1984. Policies Studies, Durham, North Corslina : Duke Press, 1983.
- Unesco. Futures and Education; Report of a Regional Meeting. Unesco Regional Office For Education in Asia and the Pacific : Bangkok, 1984.